



**Informacja do
skróconego
skonsolidowanego
raportu Grupy
Energa**

**za III kwartał
2019 roku**

Gdańsk,
data publikacji: 15 listopada 2019 roku

Spis treści

PODSUMOWANIE	4
1. PODSTAWOWE INFORMACJE O GRUPIE	7
1.1. Charakterystyka działalności i struktura Grupy	7
1.2. Istotne zdarzenia okresu sprawozdawczego i po dniu bilansowym	9
1.2.1. Istotne zdarzenia okresu sprawozdawczego	9
1.2.2. Istotne zdarzenia po dniu bilansowym	10
1.3. Nakłady inwestycyjne i realizacja kluczowych projektów	10
2. SYTUACJA FINANSOWA I MAJĄTKOWA	13
2.1. Zasady sporządzania kwartalnego skonsolidowanego sprawozdania finansowego	13
2.2. Omówienie wielkości ekonomiczno-finansowych ujawnionych w Skróconym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym	13
2.3. Opis istotnych pozycji pozabilansowych	21
2.4. Prognozy wyników finansowych	21
2.5. Oceny ratingowe	21
2.6. Dywidenda	22
2.7. Czynniki wpływu na wyniki Grupy Energa w perspektywie co najmniej jednego kwartału	22
3. DZIAŁALNOŚĆ GRUPY ENERGA	24
3.1. Linia biznesowa Dystrybucja	24
3.1.1. Działalność biznesowa i operacyjna	24
3.1.2. Wyniki finansowe	25
3.2. Linia biznesowa Wytwarzanie	27
3.2.1. Działalność biznesowa i operacyjna	27
3.2.2. Wyniki finansowe	29
3.3. Linia Biznesowa Sprzedaż	33
3.3.1. Działalność biznesowa i operacyjna	33
3.3.2. Wyniki finansowe	34
4. OTOCZENIE	39
4.1. Sytuacja makroekonomiczna	39
4.2. Rynek energii elektrycznej w Polsce	41
4.3. Otoczenie regulacyjne	47
5. AKCJE I AKCJONARIAT	50
5.1. Struktura akcjonariatu Spółki Energa	50
5.2. Notowania akcji Spółki i rekomendacje	51
5.3. Zmiany w organach oraz zestawienie stanu akcji w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących	54
6. INNE INFORMACJE ISTOTNE DLA OCENY SYTUACJI EMITENTA	56
6.1. Informacje o istotnych umowach	56
6.2. Zarządzanie ryzykiem	56
6.3. Postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej	57
6.4. Zatrudnienie	68
6.5. Spory zbiorowe i zwolnienia grupowe	68
Spis tabel	70

Spis rysunków	71
Słownik skrótów i pojęć	72

PODSUMOWANIE



GRUPA PO 9 MIESIĄCACH 2019 ROKU

Jedna z wiodących grup energetycznych oraz niezawodny dostawca energii i usług dla blisko 1/4 kraju, z 36% udziałem produkcji energii z OZE w produkcji własnej.

DANE OPERACYJNE



16,6 TWh

wolumen dostarczonej energii



2,8 TWh

produkcja energii elektrycznej brutto

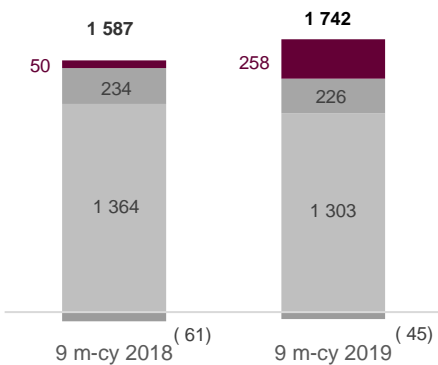


14,7 TWh

sprzedaż detaliczna

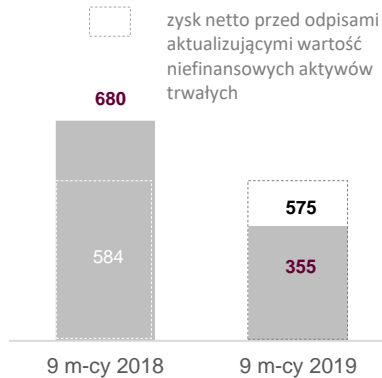
WYNIKI FINANSOWE

EBITDA (mln zł)

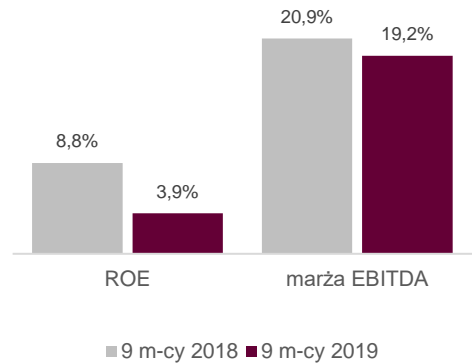


■ Pozostałe i korekty ■ Dystrybucja
■ Wytwarzanie ■ Sprzedaż

ZYSK NETTO (mln zł)



WSKAŹNIKI RENTOWNOŚCI



ENERGA SA NA GPW

Kapitalizacja rynkowa: **2,65 mld zł***

* Według kursu akcji na zamknięciu sesji w dniu 30 września 2019 roku.

Notowania akcji ENERGA SA





Sieć dystrybucji
o długości

188 tys. km



Moc zainstalowana

1,35 GWe

z czego **38%** stanowią OZE

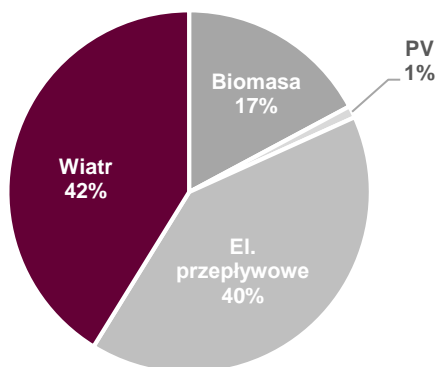


9,9 tys.

zatrudnionych
pracowników



ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII



Moc zainstalowana

508 MWe



Produkcja OZE

1 010 GWh

INWESTYCJE W GRUPIE ENERGA

W pierwszych 9 miesiącach 2019 roku Grupa Energa zrealizowała inwestycje na poziomie **1 108 mln zł**, z czego prawie 945 mln zł w Linii Biznesowej Dystrybucja.

W wyniku przeprowadzonych inwestycji w pierwszych 9 miesiącach br. przyłączono **44,8 tys. nowych odbiorców**, wybudowano i zmodernizowano **3 107 km** linii wysokiego, średniego oraz niskiego napięcia i przyłączono do sieci **133 MW** nowych źródeł OZE.

Podstawowe informacje o Grupie

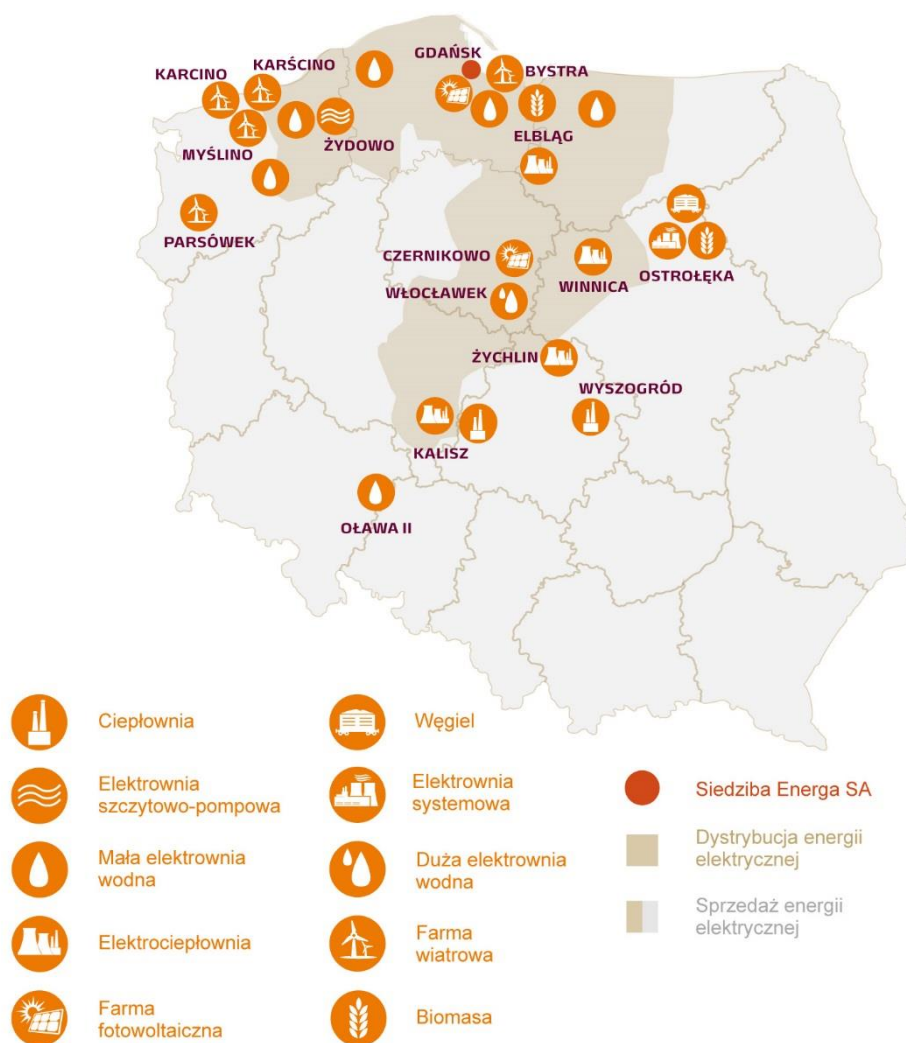


1. PODSTAWOWE INFORMACJE O GRUPIE

1.1. Charakterystyka działalności i struktura Grupy

Podstawowa działalność Grupy Kapitałowej Energa obejmuje dystrybucję, wytwarzanie oraz sprzedaż energii elektrycznej i ciepłej. Na dzień 30 września 2019 roku w skład Grupy Energa, łącznie z podmiotem dominującym – Spółką Energa SA, wchodziły 22 spółki.

Rysunek 1: Lokalizacja działalności i główne aktywa Grupy



Działalność Grupy koncentruje się w następujących liniach biznesowych:

Linia Biznesowa Dystrybucja to podstawowa dla rentowności Grupy Linia Biznesowa zajmująca się dystrybucją energii elektrycznej, która jest w Polsce działalnością regulowaną, prowadzoną w oparciu o taryfy zatwierdzone przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki (URE). Funkcję Podmiotu Wiodącego Linii pełni spółka Energa Operator SA. Grupa Energa pozostaje naturalnym monopolistą na terenie północnej i środkowej Polski, gdzie znajdują się jej aktywa dystrybucyjne za pomocą których dostarcza energię elektryczną do 3,1 mln klientów, z czego około 2,9 mln stanowią klienci z umowami

kompleksowymi a 187 tys. to klienci TPA (ang. Third Party Access). Na koniec września 2019 roku łączna długość linii energetycznych eksploatowanych przez Grupę wynosiła ponad 188 tys. km i obejmowała swoim zasięgiem obszar blisko 75 tys. km², co stanowiło około 24% powierzchni kraju.

Linia Biznesowa Wytwarzanie działa w oparciu o cztery Obszary Wytwarzania: Elektrownia w Ostrołęce, Woda, Wiatr i Pozostałe (w tym kogeneracja - CHP). Całkowita zainstalowana moc wytwórcza w elektrowniach Grupy wynosiła na koniec III kwartału 2019 roku około 1,35 GW. Podmiotem Wiodącym tej Linii Biznesowej jest spółka Energa OZE SA (do 3 września 2019 roku pod nazwą Energa Wytwarzanie SA).

Grupa Energa posiada wiodącą pozycję pod względem udziału energii elektrycznej pochodzącej ze źródeł odnawialnych w energii wytworzonej ogółem dzięki produkcji energii w hydroelektrowniach i elektrowniach wiatrowych. Zielona energia powstaje w 46-ciu elektrowniach wodnych, 5-ciu farmach wiatrowych, w dwóch instalacjach fotowoltaicznych, a także w instalacjach spalających biomasę należących do spółki Energa Kogeneracja.

Linia Biznesowa Sprzedaż, której Podmiotem Wiodącym jest Energa Obrót SA, prowadzi sprzedaż energii elektrycznej, gazu i dodatkowych usług, które są oferowane klientom zarówno jako odrębne produkty, jak również w formie pakietów. Sprzedaż prowadzona jest do wszystkich segmentów klientów - od przemysłu poprzez duży, średni i mały biznes oraz gospodarstwa domowe. Na koniec września 2019 roku Grupa Energa obsługiwała 3,1 mln odbiorców, z czego prawie 2,8 mln stanowili klienci taryfy G, a na pozostałą część składali się klienci grup taryfowych: C, B i A, w porządku malejącym.

Ważniejsze zmiany w strukturze i organizacji Grupy w III kwartale 2019 roku

Energa OZE SA (poprzednio Energa Wytwarzanie SA)

W dniu 26 marca 2019 roku uzgodniony i podpisany został Plan podziału Energi Wytwarzania w trybie art. 529 § 1 pkt 4 Kodeksu spółek handlowych, tj. poprzez przeniesienie zorganizowanych części majątku spółki dzielonej Energa Wytwarzanie, stanowiących zorganizowane części przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 4a pkt 4 ustawy z dnia 15 lutego 1992 roku o podatku dochodowym od osób prawnych (tekst jedn. Dz.U. 2018 roku poz. 1036) oraz art. 2 pkt 27e ustawy z dnia 11 marca 2004 roku o podatku od towarów i usług (tekst jedn. Dz.U. 2018 roku poz. 2174), na dwie spółki przejmujące:

- a) ENSA PGK8 Spółka z o.o. oraz
- b) EOB PGK1 Spółka z o.o.

w zamian za udziały, które ENSA PGK8 Spółka z o.o. oraz EOB PGK1 Spółka z o.o. wydały jednemu akcjonariuszowi spółki dzielonej, tj. Enerdze SA. Kapitał zakładowy Energi Wytwarzania został obniżony o kwotę 62 141 000 zł (tj. do kwoty 1 109 241 000 zł) poprzez umorzenie 6 214 100 akcji serii AA o wartości nominalnej po 10 zł każda, o łącznej wartości nominalnej 62 141 000 zł, należących do Energi SA.

Równolegle, w ramach podziału kapitały zakładowe spółek przejmujących zostały podwyższone w następujący sposób:

- 1) kapitał zakładowy ENSA PGK8 Spółka z o.o. został podwyższony o kwotę 21 522 000 zł, tj. do kwoty 21 582 000 zł poprzez utworzenie 43 044 nowych udziałów, o wartości nominalnej po 500 zł każdy, o łącznej wartości nominalnej 21 522 000 zł, które zostały objęte przez Energe SA.
- 2) kapitał zakładowy EOB PGK1 Spółka z o.o. został podwyższony o kwotę 40 619 000 zł, to jest z kwoty 10 000 zł do kwoty 40 629 000 zł, poprzez utworzenie 81 238 nowych udziałów, o wartości nominalnej po 500 zł każdy, o łącznej wartości nominalnej 40 619 000 zł, które zostały objęte przez Energe SA.

W dniu 1 sierpnia 2019 roku dokonano rejestracji podwyższenia kapitału obu spółek oraz zmiany nazw. Spółka ENSA PGK8 działa pod firmą CCGT Gdańsk Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, a EOB PGK1 – CCGT Grudziądz Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością.

W dniu 3 września 2019 roku nastąpiła zmiana nazwy spółki z Energa Wytwarzanie na Energa OZE. Zmiana ta wynikała z decyzji podjętej w lipcu 2019 roku przez Walne Zgromadzenie Energi Wytwarzania. Nazwa spółki Energa OZE właściwie oddaje charakter jej działalności, czyli zarządzanie obiektami wytwórczymi produkującymi energię z odnawialnych źródeł (z wyjątkiem ESP Żydowo) i ma na celu podkreślenie kierunku rozwoju obranego przez Grupę Energa w obszarze wytwarzania.



Energa Obrót SA

W dniu 24 lipca 2019 roku podjęta została uchwała Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego spółki poprzez wniesienie przez Energa SA aportu w postaci Projektu „eMobility”. W dniu 8 sierpnia 2019 roku podpisano umowę objęcia akcji i przeniesienia własności aportu, a w dniu 16 września 2019 roku zarejestrowano podwyższenie kapitału spółki o 1 181 800 zł w związku z wniesieniem aportu w postaci składników majątkowych projektu e-Mobility.

1.2. Istotne zdarzenia okresu sprawozdawczego i po dniu bilansowym

1.2.1. Istotne zdarzenia okresu sprawozdawczego

Zawarcie umowy odnawialnego kredytu opartego o czynniki społeczno-środowiskowe (ESG-linked)

W dniu 17 września 2019 roku Spółka zawarła umowę odnawialnego kredytu opartego o czynniki społeczno-środowiskowe (ESG-linked) z konsorcjum banków w składzie: Santander Bank Polska S.A. (Koordynator Kredytu, Agent, Agent ESG), Bank Gospodarstwa Krajowego, Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA, Caixabank SA (Spółka Akcyjna) Oddział w Polsce, MUFG Bank (Europe) N.V. z siedzibą w Amsterdamie.

Przedmiotem umowy było udzielenie Spółce odnawialnego kredytu ESG-linked o wartości 2 mld zł. Środki z tego kredytu mają być wykorzystane m.in. na rozwój mocy wytwórczych OZE i dalszą modernizację linii elektroenergetycznych, a także zostaną częściowo przeznaczone na spłatę wcześniejszych zadłużeń związanych z tymi celami. Warunkiem udzielenia kredytu jest wykorzystanie udzielonych środków na cele nie związane z energetyką węglową. Kredyt został udzielony na okres 5 lat od dnia podpisania umowy z możliwością dwukrotnego przedłużenia o rok. Oprocentowanie kredytu zostało ustalone na warunkach rynkowych na podstawie stawki WIBOR powiększonej o marżę. Spółka zobowiązała się do uzyskiwania ratingu ESG (ang. ESG: Environmental, Social, Governance), którego poziom może wpływać na wysokość marży. Kredyt jest niezabezpieczony.

Umowa zawiera standardowe dla tego typu finansowań warunki zawieszające, których spełnienie umożliwi uruchomienie kredytu. Pozostałe warunki umowy nie odbiegają od powszechnie stosowanych w tego typu umowach.

Informacja o odpisie aktualizującym wartość posiadanych aktywów w Elektrowni Ostrołęka B

W dniu 26 lipca 2019 roku Zarząd Energi SA poinformował, iż w związku z wejściem w życie Rozporządzenia UE 2019/943 z dnia 5 czerwca 2019 roku w sprawie rynku wewnętrznego energii elektrycznej, wprowadzającego m.in. ograniczenia w zakresie wsparcia w ramach mechanizmu rynku mocy dla istniejących jednostek wytwórczych opalanych paliwami kopalnymi, emitujących powyżej 550 g CO₂ na kWh energii elektrycznej oraz powyżej 350 kg CO₂ średnio w skali roku na kWh mocy zainstalowanej, zostały zidentyfikowane przesłanki, które skutkują rozpoznaniem odpisu z tytułu utraty wartości aktywów w Elektrowni Ostrołęka B.

W wyniku przeprowadzonego testu na utratę wartości w I półroczu 2019 roku stwierdzono spadek wartości odzyskiwalnej aktywów w Elektrowni Ostrołęka B. W dniu 26 lipca 2019 roku podjęta została decyzja o rozpoznaniu odpisu aktualizującego wartość aktywów na łączną kwotę 270 mln zł. Wpływ

odpisu na skonsolidowany wynik netto Grupy Energa za 9 miesięcy 2019 roku wyniósł 219 mln zł. Powyższe zdarzenie ma charakter niegotówkowy. Pogorszyło ono wynik operacyjny Grupy Energa, ale nie miało wpływu na wynik EBITDA.

Decyzja o ugodowym zakończeniu wszelkich sporów dotyczących nieważności umowy sprzedaży praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia pomiędzy Energa Obrotom SA a jedną z pozwanych farm wiatrowych

W dniu 22 lipca 2019 roku spółka zależna Energa Obrót SA i jedna z 22 pozwanych przez Energa Obrót SA farm wiatrowych, w sposób polubowny zakończyły wszelkie spory dotyczące umowy sprzedaży praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia. Warunki, na jakich zawarto ugodę nie wpływają istotnie na wynik finansowy spółki.

Była to piąta ugoda zawarta przez Energa Obrót SA z pozwanymi farmami wiatrowymi. Łączna moc obiektów, których dotyczą zawarte ugody, stanowi około 43% łącznej mocy zainstalowanej wszystkich pozwanych farm wiatrowych.

Zawiazanie rezerwy przez spółkę zależną

W związku z prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Gdańsku, oddalającym powództwo Energi Obrotu SA w jednej ze spraw, o których mowa w raporcie bieżącym nr 37/2017, spółka podjęła decyzję o zawiązaniu rezerwy księgowej w wysokości 31 mln zł.

Rezerwa ta została zawiązana w celu zabezpieczenia środków finansowych na ewentualną konieczność zapłaty w przyszłości kar umownych wynikających z ramowych umów sprzedaży praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia.

Energa Obrót SA zawarła dotychczas pięć uгод z pozwanymi farmami wiatrowymi, a także prowadzi spory sądowe oraz negocjacje z innymi podmiotami, których wynikiem może być zawarcie kolejnych uгод, tj. ostateczne polubowne zakończenie sporów.

Pozostałe

Dodatkowe informacje przedstawione zostały w skróconym śródrocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym na dzień i za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2019 roku w nocie 21 *Inne informacje mające istotny wpływ na ocenę sytuacji majątkowej, finansowej oraz wynik finansowy Grupy.*

1.2.2. Istotne zdarzenia po dniu bilansowym

W dniu 28 października 2019 roku zapadł niekorzystny dla Energi Obrotu SA, prawomocny wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku. Sąd Apelacyjny oddalił apelację Energi Obrotu SA w sprawie o zapłatę jednej z farm wiatrowych odszkodowania z tytułu częściowego niewykonywania przez Energa Obrót SA umowy zakupu praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia dla energii elektrycznej wyprodukowanej w OZE. Grupa ujęła w ciężar kosztów miesiąca września 2019 roku kwotę należności głównej, wraz z odsetkami i kosztami postępowania w łącznej kwocie 21 mln zł, a w dniu 31 października 2019 roku zrealizowała płatność zasądzonej kwoty.

Sprawa ta nie ma związku z toczącymi się równolegle sprawami spornymi wynikającymi z decyzji spółki z września 2017 roku (o których mowa w raporcie bieżącym nr 37/2017) o uznaniu za nieważne długoterminowych umów na zakup praw majątkowych OZE.

1.3. Nakłady inwestycyjne i realizacja kluczowych projektów

W pierwszych 9 miesiącach 2019 roku nakłady inwestycyjne w Grupie Energa wyniosły 1 108 mln zł i były o 66 mln zł, tj. 6% wyższe niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Inwestycje Linii Biznesowej Dystrybucja stanowiły 85% wszystkich nakładów poniesionych przez Grupę i wyniosły 945 mln zł.

Inwestycje w Linii Biznesowej Dystrybucja obejmowały rozbudowę sieci w celu przyłączenia nowych odbiorców i wytwórców, a także modernizacje, których zadaniem jest poprawa niezawodności dostaw

energii elektrycznej. Poniesiono także nakłady na innowacyjne technologie i rozwiązania sieciowe, takie jak m.in. projekt przebudowy sieci do standardów Smart Grid.

W Linii Biznesowej Wytwarzanie nakłady na inwestycje wyniosły 120 mln zł, z czego istotny udział stanowiły zadania związane z dostosowaniem do wymogów środowiskowych, inwestycje modernizacyjne realizowane w Elektrowni Ostrołęka B.

Natomiast w Linii Biznesowej Sprzedaż przeznaczono na inwestycje 26 mln zł, z czego najwięcej na prace związane z majątkiem oświetleniowym.

Tabela 1: Stan realizacji programu inwestycyjnego za 9 miesięcy 2019 roku

Opis projektu	Nakłady inwestycyjne 9 miesięcy 2019 roku (mln zł)
Linia Biznesowa Dystrybucja	945
Modernizacja sieci dystrybucyjnej w celu poprawy niezawodności dostaw	397
Rozbudowa sieci w związku z przyłączaniem nowych odbiorców	413
Inteligentne opomiarowanie i inne elementy wdrażania sieci inteligentnych, w tym AMI	8
Rozbudowa sieci w związku z przepływami w sieci WN i przyłączaniem źródeł ee	40
Pozostałe nakłady inwestycyjne, kolizje i korekty	87
Linia Biznesowa Wytwarzanie	120
Elektrownia Ostrołęka B (IOS II, redukcja NOx)	71
Modernizacja el. Wodnych	12
Farma Wiatrowa Przykona	8
NEDO - magazyn energii przy FW Bystra	7
Modernizacja źródeł i sieci dla źródeł kogeneracyjnych	5
Pozostałe inwestycje	17
Linia Biznesowa Sprzedaż	26
Nakłady inwestycyjne na majątek oświetleniowy	21
System Obsługi Sprzedaży	2
Pozostałe nakłady inwestycyjne	3
Pozostałe spółki, projekty i korekty	17
Suma	1 108

Sytuacja finansowa i majątkowa



2. SYTUACJA FINANSOWA I MAJĄTKOWA

2.1. Zasady sporządzania kwartalnego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Energa na dzień i za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2019 roku zostało sporządzone:

- zgodnie z Międzynarodowym Standardem Rachunkowości 34 „Śródroczna sprawozdawczość finansowa”, zaakceptowanym przez Unię Europejską,
- w zgodzie z zasadą kosztu historycznego, z wyjątkiem instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy oraz instrumentów pochodnych zabezpieczających,
- w milionach złotych („mln zł”),
- przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Grupę w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności Grupy Energa.

Zasady (polityka) rachunkowości zastosowane do sporządzenia Skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego zostały przedstawione w nocie 7 Skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Energa na dzień i za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2019 roku.

2.2. Omówienie wielkości ekonomiczno-finansowych ujawnionych w Skróconym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym

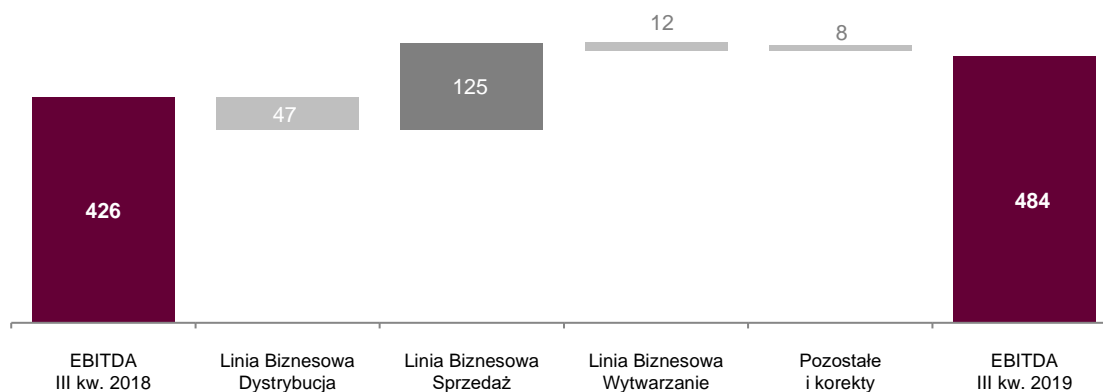
Tabela 2: Skonsolidowane sprawozdanie z zysków lub strat

w mln zł	III kw. 2018	III kw. 2019	Zmiana	Zmiana (%)
Przychody ze sprzedaży	2 567	2 952	385	15%
Przychody z Funduszu Wypłat Różnicy Ceny	-	83	83	-
Koszt własny sprzedaży	(2 211)	(2 624)	(413)	19%
Zysk brutto ze sprzedaży	356	411	55	15%
Pozostałe przychody operacyjne	26	47	21	81%
Koszty sprzedaży	(87)	(95)	(8)	9%
Koszty ogólnego zarządu	(88)	(90)	(2)	2%
Pozostałe koszty operacyjne	(22)	(52)	(30)	> 100%
Zysk lub strata z działalności operacyjnej	185	221	36	19%
Wynik na działalności finansowej	(65)	(92)	(27)	42%
Udział w zysku/(stracie) jednostek wykazywanych metodą praw własności	27	11	(16)	-59%
Zysk lub strata brutto	147	140	(7)	-5%
Podatek dochodowy	(24)	(37)	(13)	54%
Zysk lub strata netto za okres	123	103	(20)	-16%
EBITDA	426	484	58	14%

w mln zł	9 m-cy 2018	9 m-cy 2019	Zmiana	Zmiana (%)
Przychody ze sprzedaży	7 601	8 472	871	11%
Przychody z Funduszu Wypłat Różnicy Ceny	-	593	593	-
Koszt własny sprzedaży	(6 095)	(7 906)	(1 811)	30%
Zysk brutto ze sprzedaży	1 506	1 159	(347)	-23%
Pozostałe przychody operacyjne	83	195	112	> 100%
Koszty sprzedaży	(250)	(283)	(33)	13%
Koszty ogólnego zarządu	(271)	(270)	1	-0%
Pozostałe koszty operacyjne	(80)	(126)	(46)	58%
Zysk z działalności operacyjnej	988	675	(313)	-32%
Wynik na działalności finansowej	(227)	(249)	(22)	10%
Udział w zysku/(stracie) jednostek wykazywanych metodą praw własności	78	27	(51)	-65%
Zysk lub strata brutto	839	453	(386)	-46%
Podatek dochodowy	(159)	(98)	61	-38%
Zysk lub strata netto za okres	680	355	(325)	-48%
EBITDA	1 587	1 742	155	10%

W 3 pierwszych kwartałach 2019 roku EBITDA Grupy wyniosła 1 742 mln zł i była wyższa o 10% w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego. Pozytywny wpływ na poziom EBITDA Grupy miała przede wszystkim Linia Biznesowa Sprzedaż (wzrost EBITDA o 208 mln zł r/r), co spowodowane było głównie wyższą marżą na sprzedaży energii elektrycznej, a także wynikiem na pozostałej działalności operacyjnej (w szczególności rozwiązaniem w 2019 roku rezerwy na umowy rodzące obciążenia). Z kolei EBITDA Linii Biznesowej Dystrybucja ukształtowała się po 3 kwartałach 2019 roku na poziomie 1 303 mln zł, w stosunku do 1 364 mln zł w analogicznym okresie 2018 roku i był to przede wszystkim efekt niższej marży na dystrybucji. Natomiast Linia Biznesowa Wytwarzanie pozostała stabilna r/r z EBITDA odpowiednio 226 mln zł w br. i 234 mln zł w roku ubiegłym.

Rysunek 2: EBITDA bridge w podziale na Linie Biznesowe (w mln zł)



EBITDA Grupy w III kwartale 2019 roku wyniosła 484 mln zł i wzrosła o 14% w porównaniu do analogicznego okresu poprzedniego roku. Wzrost EBITDA o 125 mln zł do poziomu 118 mln zł odnotowano w Linii Biznesowej Sprzedaż. Był to przede wszystkim efekt niskiej bazy III kwartału 2018 roku (wzrost cen energii elektrycznej na rynku skutkujący spadkiem marży na sprzedaży energii do odbiorców końcowych). Z kolei na wyniki tej Linii w III kwartale br. pozytywnie wpłynęły: wyższa marża na sprzedaży energii r/r, rozpoznanie rekompensaty finansowej z tytułu straty na realizacji kontraktów z klientami po obniżonych cenach wynikających z Ustawy „o cenach energii w 2019 roku” oraz rozwiązanie części rezerwy z 2018 roku na kontrakty rodzące obciążenia w taryfie G. W porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego spadek EBITDA w III kwartale 2019 roku wystąpił w Linii Biznesowej Dystrybucja (efekt niższej marży na dystrybucji).

Największy udział w EBITDA Grupy w III kwartale 2019 roku miała Linia Biznesowa Dystrybucja (68%), natomiast udział Linii Biznesowej Sprzedaż i Linii Biznesowej Wytwarzanie wyniósł odpowiednio 24% i 11% (Linia biznesowa Pozostałe i korekty kontrybuuje ujemnie do wyniku EBITDA).

Zysk z działalności operacyjnej w III kwartale 2019 roku w stosunku do III kwartału 2018 roku wzrósł o 36 mln zł. Największy wpływ na tę zmianę miały czynniki opisane powyżej.

Wynik netto Grupy w III kwartale 2019 roku wyniósł 103 mln zł i był niższy o 20 mln zł wobec III kwartału 2018 roku. Na poziom wyniku netto, obok czynników operacyjnych, wpływ miał niższy wynik na działalności finansowej (głównie z tytułu różnic kursowych związanych z finansowaniem, a także niższych odsetek od środków pieniężnych na rachunkach bankowych) oraz udział w niższych wynikach jednostek wykazywanych metodą praw własności.

W III kwartale 2019 roku przychody Grupy ze sprzedaży wyniosły 3 035 mln zł (z uwzględnieniem przychodów z Funduszu Wypłat Różnicy Ceny) i były wyższe w stosunku do III kwartału 2018 roku o 18%, tj. 468 mln zł. Znaczący wzrost przychodów odnotowano w Linii Biznesowej Sprzedaż. Był to efekt wzrostu cen sprzedaży energii elektrycznej do odbiorców końcowych, które są odzwierciedleniem rynkowego trendu w tym zakresie. Niewielkie wzrosty przychodów odnotowano także w Linii Biznesowej Wytwarzanie oraz Linii Biznesowej Dystrybucja.

Poniżej przedstawiony został wpływ zdarzeń o nietypowym charakterze obciążającym wynik EBITDA.

Tabela 3: Poziom EBITDA skorygowany o wpływ istotnych zdarzeń jednorazowych*

EBITDA (mln PLN)	
III kw. 2019	
EBITDA	484
Skorygowana EBITDA	475
<i>w tym:</i>	
<i>Rezerwa na umowy rodzące obciążenia (rozwiązanie)</i>	<i>(23)</i>
<i>Wpływ Ustawy "o cenach energii w 2019 roku" (za III kw. 2019)**</i>	<i>(20)</i>
III kw. 2018	
EBITDA	426
Skorygowana EBITDA	428

EBITDA (mln PLN)	
9 m-cy 2019	
EBITDA	1 742
Skorygowana EBITDA	1 708
<i>w tym:</i>	
<i>Rezerwy aktuarialne</i>	<i>27</i>
<i>Rezerwa na umowy rodzące obciążenia (rozwiązanie)</i>	<i>(110)</i>
<i>CPA - rezerwa na sprawy sporne</i>	<i>31</i>
9 m-cy 2018	
EBITDA	1 587
Skorygowana EBITDA	1 593

*W tabeli przedstawiono zdarzenia jednorazowe określone na podstawie kryterium istotności, za które przyjęto 25 mln zł. W przypadku wpływu Ustawy „o cenach energii w 2019 roku”, ze względu na wagę zagadnienia, odstąpiono od zastosowania kryterium istotności.

** Grupa ocenia obecnie, że Ustawa „o cenach energii w 2019 roku” nie miała negatywnego wpływu na wyniki finansowe Grupy za 9 miesięcy br. Ocena ta może ulec zmianie w zależności od decyzji Zarządcy Rozliczeń SA, dotyczącej wysokości rekompensat należnych Grupie na mocy Ustawy.

Tabela 4: Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

w mln zł	Stan na dzień 31 grudnia 2018*	Stan na dzień 30 września 2019	Zmiana	Zmiana (%)
AKTYWA				
Aktywa trwałe				
Rzeczowe aktywa trwałe	14 396	14 439	43	0%
Aktywa niematerialne	246	207	(39)	-16%
Aktywa z tytułu prawa do użytkowania	-	363	363	-
Wartość firmy	15	15	-	-
Inwestycje w jednostki stowarzyszone i we wspólne przedsięwzięcia wyceniane metodą praw własności	1 029	1 235	206	20%
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	313	229	(84)	-27%
Pozostałe długoterminowe aktywa finansowe	65	17	(48)	-74%
Pozostałe aktywa długoterminowe	118	126	8	7%
	16 182	16 631	449	3%
Aktywa obrotowe				
Zapasy	687	544	(143)	-21%
Należności z tytułu podatku dochodowego	4	116	112	> 100%
Należności z tytułu dostaw i usług	1 429	1 439	10	1%

Aktywa z tytułu umów	363	321	(42)	-12%
Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe	22	228	206	> 100%
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	2 724	1 497	(1 227)	-45%
Pozostałe aktywa krótkoterminowe	188	1 022	834	> 100%
	5 417	5 167	(250)	-5%
SUMA AKTYWÓW	21 599	21 798	199	1%

PASYWA

Kapitał własny

Kapitał podstawowy	4 522	4 522	-	-
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	-	2	2	-
Kapitał rezerwowy	1 018	1 018	-	-
Kapitał zapasowy	1 540	2 035	495	32%
Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających	(34)	(39)	(5)	-15%
Zyski zatrzymane	3 249	3 089	(160)	-5%
Kapitał własny przypadający właścicielom jednostki dominującej	10 295	10 627	332	3%
Udziały niekontrolujące	61	37	(24)	-39%
	10 356	10 664	308	3%
				-

Zobowiązania długoterminowe

Kredyty i pożyczki	2 384	2 128	(256)	-11%
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	4 484	2 389	(2 095)	-47%
Rezerwy długoterminowe	642	776	134	21%
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	593	634	41	7%
Rozliczenia międzyokresowe i dotacje długoterminowe	274	290	16	6%
Zobowiązania z tytułu leasingu	16	285	269	> 100%
Pozostałe zobowiązania finansowe długoterminowe	45	20	(25)	-56%
	8 438	6 522	(1 916)	-23%

Zobowiązania krótkoterminowe

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	617	842	225	36%
Zobowiązania z tytułu umów	129	130	1	1%
Bieżąca część kredytów i pożyczek	189	346	157	83%
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	108	2 243	2 135	> 100%
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	65	-	(65)	-100%
Rozliczenia międzyokresowe i dotacje	187	172	(15)	-8%

Rezerwy krótkoterminowe	942	397	(545)	-58%
Pozostałe zobowiązania finansowe	300	190	(110)	-37%
Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	268	292	24	9%
	2 805	4 612	1 807	64%
Zobowiązania razem	11 243	11 134	(109)	-1%
SUMA PASYWÓW	21 599	21 798	199	1%

*dane przekształcone

Na dzień 30 września 2019 roku suma bilansowa Grupy Energa wyniosła 21 798 mln zł i była wyższa o 199 mln zł, tj. 1%, w stosunku do 31 grudnia 2018 roku.

W ramach aktywów trwałych najistotniejsza pozytywna zmiana (+363 mln zł) dotyczyła pozycji aktywa z tytułu prawa do użytkowania, która została zaprezentowana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w związku z zastosowaniem MSSF 16 Leasing. Zmiana szerzej opisana została w nocie 7 *Istotne zasady rachunkowości* Skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Energa na dzień i za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2019 roku.

W ramach aktywów trwałych istotna zmiana dotyczyła również pozycji inwestycje w jednostki stowarzyszone i we wspólne przedsięwzięcia wyceniane metodą praw własności, co związane było z dodatkowym zaangażowaniem Grupy Energa w Elektrownię Ostrołęka Sp. z o.o. w wysokości 181 mln zł.

Po stronie aktywów obrotowych spadek (o 1 227 mln zł) pozycji środki pieniężne (przyczyny zmiany stanu środków pieniężnych zostały opisane w dalszej części dotyczącej przepływów pieniężnych) został częściowo skompensowany wzrostem wartości pozycji pozostałe aktywa krótkoterminowe, gdzie wzrost o 834 mln zł, związany był przede wszystkim z rozpoznanieniem kwoty różnicy ceny („rekompensata” z Ustawy „o cenach energii w 2019 roku”) oraz z rozliczeniami międzyokresowymi kosztów podatku od nieruchomości.

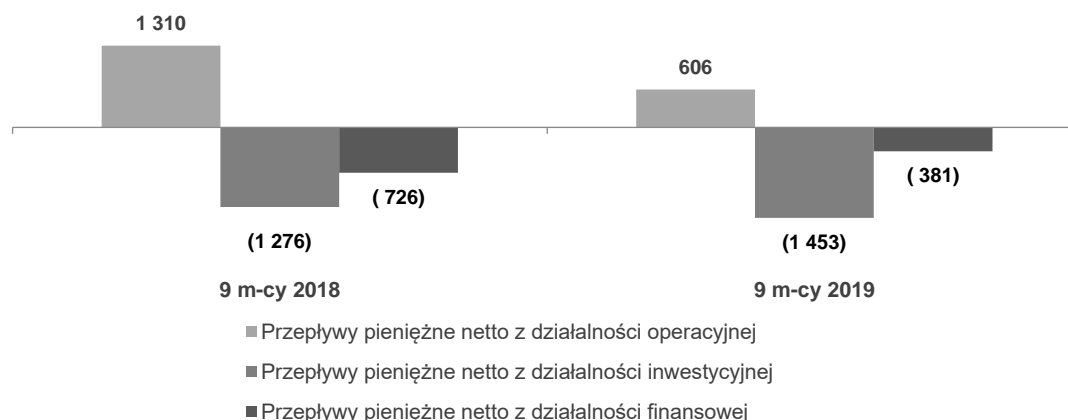
Kapitał własny Grupy Energa na dzień 30 września 2019 roku wyniósł 10 664 mln zł, czyli był o 308 mln zł, tj. 3%, większy w porównaniu do stanu na koniec 2018 roku. Wzrost ten został osiągnięty przede wszystkim w skutek przeznaczenia całości jednostkowego zysku netto za 2018 rok na kapitał zapasowy. Kapitał własny finansował Grupę w 49%.

Największa zmiana w ramach zobowiązań była związana z przeniesieniem części salda euroobligacji, których data zapadalności przypada na marzec 2020 roku, z długoterminowych do krótkoterminowych zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych. Dodatkowo, znaczące zmiany dotyczyły pozycji zobowiązania z tytułu leasingu (wpływ zastosowania MSSF 16 Leasing) oraz salda pozycji rezerwy krótkoterminowe (zmniejszenie o 545 mln zł wynikało głównie z tytułu wykorzystania rezerwy dotyczącej praw majątkowych, a także częściowego rozwiązania rezerwy na umowy rodzące obciążenia).

Tabela 5: Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

w mln zł	9 m-cy 2018	9 m-cy 2019	Zmiana	Zmiana (%)
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	1 310	606	(704)	-54%
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(1 276)	(1 453)	(177)	-14%
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(726)	(381)	345	48%
Zwiększenie / (Zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych	(692)	(1 228)	(536)	-77%
Stan środków pieniężnych na koniec okresu sprawozdawczego	2 951	1 498	(1 453)	-49%

Rysunek 3: Przepływy pieniężne Grupy w okresie 9 m-cy 2018 i 2019 roku (mln zł)



Stan środków pieniężnych Grupy na 30 września 2019 roku wyniósł 1 498 mln zł i był niższy o 1 453 zł w stosunku do stanu środków pieniężnych przed rokiem.

Łączne przepływy netto środków pieniężnych z działalności operacyjnej, inwestycyjnej i finansowej Grupy w okresie 9 miesięcy 2019 roku były ujemne i wyniosły 1 228 mln zł, wobec również ujemnych przepływów w kwocie 692 mln zł w analogicznym okresie 2018 roku.

Wartość przepływów z działalności operacyjnej w porównaniu do okresu 9 miesięcy 2018 roku była niższa o 704 mln zł, co było spowodowane przede wszystkim zmianami w kapitale pracującym.

W okresie 9 miesięcy 2019 roku odnotowano wzrost poziomu pozostałych należności, który był związany przede wszystkim z rozpoznananiem kwoty różnicy ceny („rekompensata” z Ustawy „o cenach energii w 2019 roku”) w wysokości 593 mln zł. Grupa oczekuje wpływu tych należności po ostatecznym zatwierdzeniu przez Zarządę Rozliczeń SA wniosków złożonych przez Grupę. Wzrost należności jest związany także m.in. ze wzrostem depozytów na Towarowej Giełdzie Energii wynikającym ze zmian cen energii elektrycznej na rynku.

Zobowiązania handlowe w 2019 roku były pod wpływem rosnących cen rynkowych energii elektrycznej oraz działającego przeciwnie wprowadzenia obliwa giełdowego i w konsekwencji, zmiany terminów rozliczeń (przyspieszenie płatności), a także efektu wejścia w życie Ustawy „o cenach energii w 2019 roku” oraz Rozporządzenia Ministra Energii z dnia 19 lipca 2019 roku.

W okresie 9 miesięcy 2019 roku odnotowano także obniżenie poziomu rezerw wynikające głównie z wykorzystania rezerwy dotyczącej praw majątkowych (w związku z dokonaniem umorzenia praw majątkowych za 2019 rok), w związku z czym nastąpił również spadek zapasów dotyczący praw majątkowych pochodzenia energii. Częściowo rozwiązano także rezerwy na umowy rodzące obciążenia.

Wpływy netto z działalności inwestycyjnej w okresie 9 miesięcy 2019 roku były wyższe o 177 mln zł niż w analogicznym okresie 2018 roku, co wynikało przede wszystkim z wyższych wydatków na nabycie rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych.

W okresie 9 miesięcy 2019 roku przepływy z działalności finansowej były ujemne i wyniosły 381 mln zł wobec również ujemnych przepływów w wysokości 726 mln zł w analogicznym okresie 2018 roku. Niższe wpływy r/r spowodowane były głównie niższą kwotą wykupu dłużnych papierów wartościowych: 1 mln zł w okresie 9 miesięcy 2019 roku w porównaniu do 168 mln zł w analogicznym okresie 2018 roku.

Rysunek 4: Struktura aktywów i pasywów

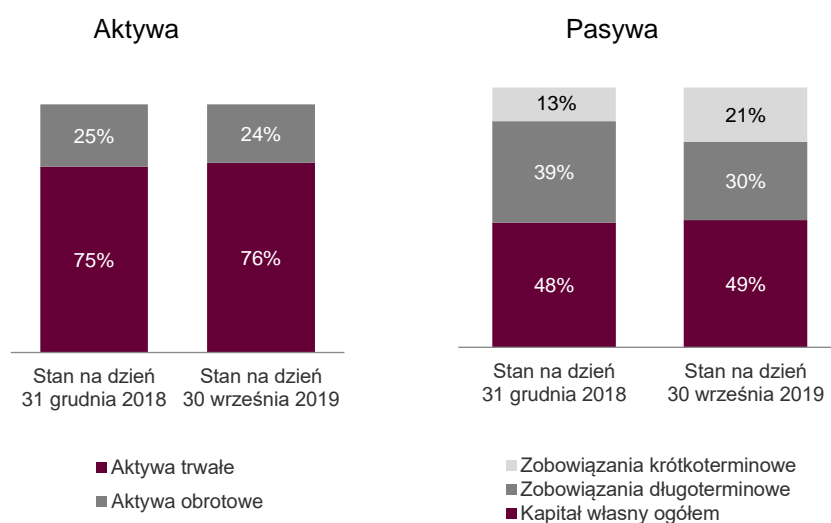


Tabela 6: Wskaźniki finansowe Grupy Energa

Wskaźnik	Definicja	9 m-cy 2018	9 m-cy 2019
Rentowność			
marża EBITDA	wynik na działalności operacyjnej + amortyzacja + odpisy aktualizujące wartość niefinansowych aktywów trwałych / przychody ze sprzedaży (z uwzględnieniem przychodów z Funduszu Wypłat Różnicy Ceny)	20,9%	19,2%
rentowność kapitałów własnych (ROE)	zysk netto za okres*/ kapitał własny na koniec okresu	8,8%	3,9%
rentowność sprzedaży (ROS)	zysk netto za okres / przychody ze sprzedaży (z uwzględnieniem przychodów z Funduszu Wypłat Różnicy Ceny)	8,9%	3,9%
rentowność majątku (ROA)	zysk netto za okres*/ aktywa ogółem na koniec okresu	4,3%	1,9%

* zysk netto za ostatnie 12 miesięcy

Wskaźnik	Definicja	Stan na dzień 31 grudnia 2018	Stan na dzień 30 września 2019
Płynność			
wskaźnik płynności bieżącej	aktywa obrotowe/zobowiązania krótkoterminowe	1,9	1,1
Zadłużenie			
zobowiązania finansowe (mln zł)**	suma zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek, dłużnych papierów wartościowych oraz leasingu, zarówno długo- i krótkoterminowych	7 183	7 424
zobowiązania finansowe netto (mln zł)	zobowiązania finansowe - środki pieniężne i ich ekwiwalenty	4 459	5 927
wskaźnik długu netto***/EBITDA*	zobowiązania finansowe netto/EBITDA	1,9	2,7

* EBITDA za ostatnie 12 miesięcy.

** w związku z zastosowaniem po raz pierwszy MSSF 16 istotnie wzrosły zobowiązania z tytułu leasingu stąd począwszy od 1 stycznia 2019 roku ujęto tę pozycję w kalkulacji zobowiązań finansowych; dane za rok 2018 zostały przekształcone.

*** wartość zobowiązań finansowych netto uwzględniona w kalkulacji wskaźnika dług netto / EBITDA uwzględnia kluczowe elementy zdefiniowane w umowach o finansowanie; dane za rok 2018 zostały przekształcone.

Zarówno przychody ze sprzedaży oraz wynik EBITDA odnotowały wzrost w pierwszych 9 miesiącach 2019 roku w porównaniu do analogicznego okresu poprzedniego roku. Czynniki wpływające na zmianę zostały opisane w części dotyczącej omówienia wielkości finansowych. Natomiast w związku z niższą dynamiką zmiany EBITDA w stosunku do przychodów ze sprzedaży wskaźnik marża EBITDA uległ obniżeniu. Z kolei na niekorzystne ukształtowanie się wyniku netto, a co za tym idzie wskaźników rentowności, wpływ miało w szczególności utworzenie w pierwszych 9 miesiącach 2019 roku oraz odwrócenie w analogicznym okresie 2018 roku odpisów aktualizujących.

Zmiana klasyfikacji zobowiązań dotyczących wyemitowanych euroobligacji i związany z tym wzrost zobowiązań krótkoterminowych wpłynęły na obniżenie wskaźnika bieżącej płynności.

W związku z renegotiacją posiadanych umów finansowych Grupa Energa uzyskała akceptację instytucji finansowych do wyłączenia wyemitowanych obligacji hybrydowych z definicji zadłużenia finansowego na potrzeby liczenia kowenantów finansowych. Wskaźnik długu netto do EBITDA za bieżący okres zaprezentowany został zgodnie ze zaktualizowaną definicją oraz dokonano odpowiednio przekształcenia danych porównywalnych.

Na wzrost wskaźnika dług netto/EBITDA wpłynął w szczególności niższy poziom środków pieniężnych przy jednoczesnym wzroście zobowiązań finansowych na dzień 30 września 2019 roku w stosunku do 31 grudnia 2018 roku.

2.3. Opis istotnych pozycji pozabilansowych

Informacje w tym zakresie zostały przedstawione w pkt. *Udzielone poręczenia i gwarancje* niniejszego dokumentu oraz w Skróconym śródrocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym - nota 20 *Aktywa i zobowiązania warunkowe*.

2.4. Prognozy wyników finansowych

Zarząd Energi SA nie publikował prognoz dla jednostkowych i skonsolidowanych wyników finansowych za rok obrotowy 2019.

2.5. Oceny ratingowe

W dniu 3 czerwca 2019 roku agencja ratingowa Fitch Ratings potwierdziła utrzymanie długoterminowej oceny ratingowej w walucie obcej i krajowej dla Energi SA jako emitenta na poziomie "BBB" z perspektywą stabilną, ocenę na poziomie "BBB" dla wyemitowanych przez spółkę zależną Energa Finance AB (publ) obligacji, a także ocenę na poziomie "BB+" dla wyemitowanych przez Energe SA obligacji hybrydowych.

Tabela 7: Obowiązujące oceny ratingowe Spółki Energa SA

Fitch	
Rating długoterminowy spółki	BBB
Perspektywa ratingu	Stabilna
Data nadania ratingu	19 stycznia 2012
Data ostatniej zmiany ratingu	12 października 2012
Data ostatniego potwierdzenia ratingu	3 czerwca 2019

2.6. Dywidenda

W dniu 25 czerwca 2019 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie podjęło uchwałę o podziale zysku za rok 2018, który w całości został przeznaczony na kapitał zapasowy. W związku z tym dywidenda w bieżącym roku nie będzie wypłacana.

2.7. Czynniki wpływu na wyniki Grupy Energa w perspektywie co najmniej jednego kwartału

Zdaniem Zarządu Spółki Energa SA, następujące czynniki będą oddziaływać na wyniki i na działalność Spółki oraz Grupy Energa w perspektywie co najmniej kolejnego kwartału.

Rysunek 5: Czynniki wpływu na wyniki Grupy Energa w perspektywie kolejnego kwartału



Działalność Grupy Energa



3. DZIAŁALNOŚĆ GRUPY ENERGA

Wyniki finansowe Grupy Energa w podziale na Linie Biznesowe przedstawiały się następująco:

Tabela 8: Wyniki EBITDA Grupy Energa w podziale na Linie Biznesowe

EBITDA w mln zł	III kw. 2018	III kw. 2019	Zmiana	Zmiana (%)
DYSTRYBUCJA	374	327	(47)	-13%
WYTWARZANIE	66	54	(12)	-18%
SPRZEDAŻ	(7)	118	125	> 100%
POZOSTAŁE oraz wyłączenia i korekty konsolidacyjne	(7)	(15)	(8)	< -100%
EBITDA Razem	426	484	58	14%

EBITDA w mln zł	9 m-cy 2018	9 m-cy 2019	Zmiana	Zmiana (%)
DYSTRYBUCJA	1 364	1 303	(61)	-4%
WYTWARZANIE	234	226	(8)	-3%
SPRZEDAŻ	50	258	208	> 100%
POZOSTAŁE oraz wyłączenia i korekty konsolidacyjne	(61)	(45)	16	26%
EBITDA Razem	1 587	1 742	155	10%

3.1. Linia biznesowa Dystrybucja

3.1.1. Działalność biznesowa i operacyjna

Tabela 9: Dystrybucja energii elektrycznej wg grup taryfowych

Dystrybucja energii elektrycznej wg grup taryfowych (sprzedaż zafakturowana) w GWh	III kw. 2018	III kw. 2019	Zmiana	Zmiana (%)	9 m-cy 2018	9 m-cy 2019	Zmiana	Zmiana (%)
Grupa taryfowa A (WN)	819	774	(45)	-6%	2 619	2 447	(172)	-7%
Grupa taryfowa B (SN)	2 302	2 212	(90)	-4%	6 678	6 575	(103)	-2%
Grupa taryfowa C (nN)	1 088	1 076	(12)	-1%	3 399	3 285	(114)	-3%
Grupa taryfowa G (nN)	1 277	1 334	56	4%	4 230	4 250	20	0%
Dystrybucja energii razem	5 487	5 396	(91)	-2%	16 927	16 558	(369)	-2%

W III kwartale 2019 roku wolumen dystrybucji energii elektrycznej wyniósł 5 396 GWh, przy średniej stawce sprzedaży usług dystrybucyjnych niższej o 2% r/r (cena z perspektywy klienta). Wzrost wolumenu zanotowano w grupie G, natomiast największy spadek wolumenu nastąpił w grupie A oraz B, z uwagi na ograniczenie poboru energii elektrycznej przez autoproducenta oraz mniejsze zużycie jednostkowe w grupie B.

Tabela 10: Wielkości wskaźników SAIDI i SAIFI

	SAIDI			SAIFI		
	Nieplanowane z katastrofalnymi	Planowane	Razem	Nieplanowane z katastrofalnymi	Planowane	Razem
	Liczba minut na odbiorcę we wskazanym okresie			Zakłócenia na odbiorcę we wskazanym okresie		
III kw. 2018	27,9	10,5	38,3	0,6	0,1	0,6
III kw. 2019	25,1	7,6	32,7	0,5	0,1	0,5
Zmiana	(2,7)	(2,9)	(5,6)	(0,1)	(0,0)	(0,1)
Zmiana (%)	-10%	-28%	-15%	-17%	-21%	-18%
9 m-cy 2018	89,3	32,9	122,2	1,5	0,2	1,7
9 m-cy 2019	86,9	21,2	108,1	1,6	0,1	1,8
Zmiana	(2,3)	(11,7)	(14,0)	0,1	(0,1)	0,1
Zmiana (%)	-3%	-36%	-11%	9%	-29%	4%

Spółka Energa Operator w III kwartale 2019 roku osiągnęła wskaźniki SAIDI i SAIFI na poziomie odpowiednio 32,7 min./odb. i 0,5 przerwy/odb. Poprawa wskaźników SAIDI oraz SAIFI w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego wynika z działań operacyjnych w zakresie usprawniania procesu przywracania zasilania po usuwaniu awarii na sieciach elektroenergetycznych oraz realizacji inwestycji w zakresie modernizacji sieci.

3.1.2. Wyniki finansowe

Rysunek 6: Wyniki Linii Biznesowej Dystrybucja Grupy Energa (w mln zł)

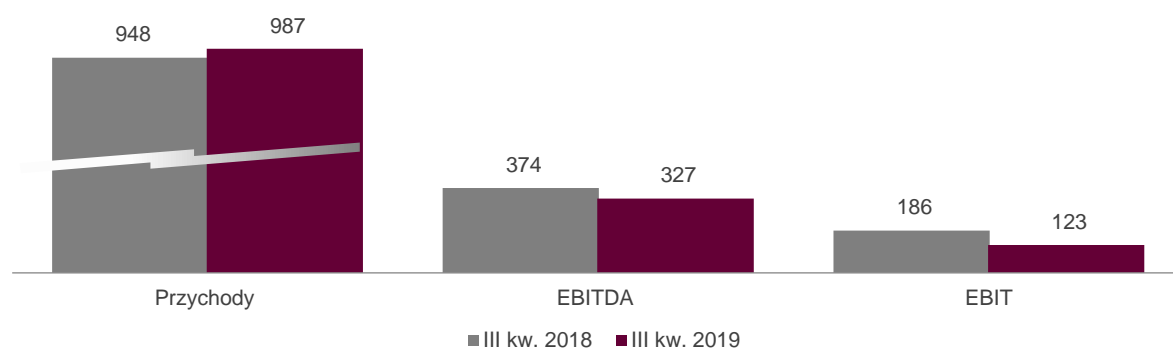


Tabela 11: Wyniki Linii Biznesowej Dystrybucja

w mln zł	III kw. 2018	III kw. 2019	Zmiana	Zmiana (%)
Przychody	948	987	39	4%
EBITDA	374	327	(47)	-13%
amortyzacja	188	204	16	9%
odpisy aktualizujące wartość niefinansowych aktywów trwałych	-	-	-	0%
EBIT	186	123	(63)	-34%
Wynik netto	120	65	(55)	-46%
CAPEX	326	297	(29)	-9%

w mln zł	9 m-cy 2018	9 m-cy 2019	Zmiana	Zmiana (%)
Przychody	3 020	3 057	37	1%
EBITDA	1 364	1 303	(61)	-4%
amortyzacja	565	613	48	8%
odpisy aktualizujące wartość niefinansowych aktywów trwałych	-	-	-	0%
EBIT	799	690	(109)	-14%
Wynik netto	559	465	(94)	-17%
CAPEX	860	945	85	10%

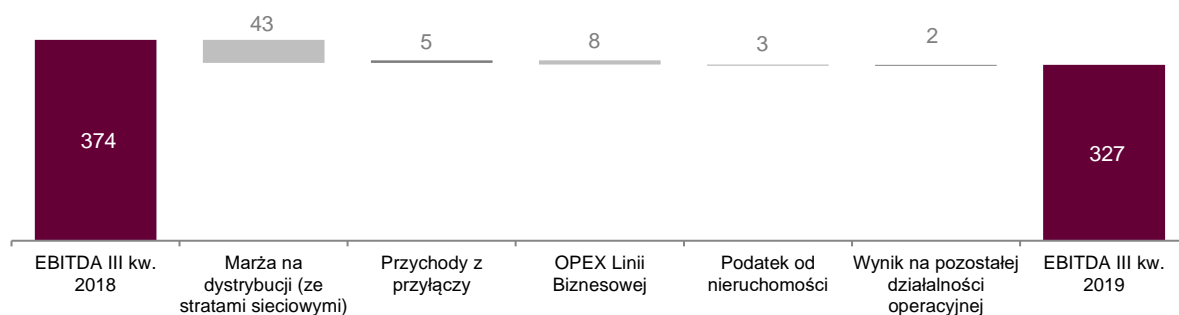
EBITDA za 9 miesięcy 2019 roku wyniosła 1 303 mln zł wobec 1 364 mln zł w analogicznym okresie roku ubiegłego. Istotny wpływ na ukształtowanie się EBITDA miała niższa o około 61 mln zł marża na dystrybucji (ze stratami sieciowymi).

Niższa marża na dystrybucji była efektem wyższych cen zakupu energii na pokrycie strat sieciowych r/r, opóźnienia wejścia w życie nowej taryfy na 2019 rok, przenoszącej kalkulowane dla bieżącego roku koszty własne spółki dopiero od kwietnia 2019 roku (w tym wyższe koszty strat sieciowych, amortyzacji, podatku od nieruchomości), a także zmiany metody szacowania sprzedaży niezafakturowanej w roku poprzednim, która jednorazowo zwiększyła marżę w 2018 roku.

Koszty OPEX w analizowanym okresie wzrosły r/r o 24 mln zł, głównie w obszarze świadczeń dla pracowników, przede wszystkim jako efekt wzrostu rezerw aktuarialnych w wyniku spadku stopy dyskontowej (wpływ na EBITDA ok. 18 mln zł). Wystąpiły ponadto niewielkie wzrosty odpisów aktualizujących należności, opłat za posadowienie infrastruktury w pasach drogowych oraz usług obcych w obszarze kosztów wycinki drzew.

Korzystny wpływ na wyniki miał wzrost przychodów z tytułu przyłączy.

Rysunek 7: EBITDA bridge Linii Biznesowej Dystrybucja (w mln zł)



Linia Biznesowa Dystrybucja wypracowała w III kwartale 2019 roku 68% EBITDA Grupy Energa (w okresie porównywalnym było to 88% EBITDA Grupy).

EBITDA tej Linii Biznesowej wyniosła 327 mln zł wobec 374 mln zł w analogicznym okresie roku ubiegłego, a EBIT osiągnął poziom 123 mln zł (czyli o 63 mln zł mniej r/r). Istotny wpływ na ukształtowanie się wyniku operacyjnego miała niższa o 43 mln zł marża na dystrybucji (ze stratami sieciowymi). Był to przede wszystkim efekt wzrostu kosztów strat sieciowych, ze względu na wysoki wzrost cen rynkowych energii elektrycznej r/r. OPEX Linii był wyższy r/r o 8 mln zł, przede wszystkim z uwagi na wzrost wyceny rezerw aktuarialnych o ok. 14 mln zł.

Zysk netto Linii Biznesowej Dystrybucja w III kwartale 2019 roku wyniósł 65 mln zł wobec 120 mln zł w III kwartale poprzedniego roku, a przyczyny jego spadku są analogiczne jak w przypadku wyniku operacyjnego.

Natomiast przychody ze sprzedaży w III kwartale 2019 roku ukształtowały się na poziomie wyższym o 4% względem analogicznego okresu roku poprzedniego pomimo spadku wolumenu (przychody z uwzględnieniem netowania opłat przejściowej i kogeneracyjnej w związku z wdrożeniem MSSF 15). Ponadto nastąpił wzrost przychodów z przyłączy oraz ze sprzedaży usług tranzytowych.

3.2. Linia biznesowa Wytwarzanie

3.2.1. Działalność biznesowa i operacyjna

Tabela 12: Produkcja energii elektrycznej brutto w Grupie Energa

Produkcja energii elektrycznej brutto (GWh)	III kw. 2018	III kw. 2019	Zmiana	Zmiana (%)	9 m-cy 2018	9 m-cy 2019	Zmiana	Zmiana (%)
Elektrownie - węgiel kamienny	733	588	(145)	-20%	1 815	1 656	(159)	-9%
Elektrownie - współspalanie biomasy	-	0	0	-	-	-	0	-
Elektrociepłownie - węgiel kamienny	17	10	(7)	-41%	88	74	(14)	-16%
Elektrociepłownie - biomasa	0	27	27	> 100%	1	103	102	> 100%
Elektrownie - woda	132	103	(30)	-22%	655	577	(78)	-12%
Elektrownia szczytowo-pompowa	5	10	5	> 100%	25	37	12	47%
Elektrownie - wiatr	73	86	13	18%	262	325	63	24%
Elektrownie - fotowoltaika	2	2	(0)	-6%	5	5	(0)	-2%
Produkcja energii razem	963	827	(137)	-14%	2 851	2 776	(75)	-3%
<i>w tym z OZE</i>	<i>208</i>	<i>218</i>	<i>10</i>	<i>5%</i>	<i>923</i>	<i>1 010</i>	<i>87</i>	<i>9%</i>

Aktywa wytwórcze w Grupie Energa w III kwartale 2019 roku wyprodukowały o 14% mniej energii elektrycznej w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego.

Niższa o 145 GWh w stosunku do III kwartału 2018 roku produkcja w elektrowni w Ostrołęce była spowodowana m.in. mniejszym zapotrzebowaniem na energię przez Operatora Systemu Przesyłowego. Wyższa o 20 GWh produkcja energii w elektrociepłowniach Grupy to efekt m.in. uruchomionej produkcji z bloku biomasowego BB20 w Elblągu oraz pochodna produkcji ciepła na rynkach lokalnych w Ostrołęce, Elblągu i Kaliszu. Niższa o 30 GWh produkcja energii w źródłach wodnych przepływowych to efekt głównie mniej korzystnych warunków hydrologicznych. Z kolei wyższa o 13 GWh produkcja z elektrowni wiatrowych wynikała z większej wietrzności.

Tabela 13: Produkcja ciepła

Produkcja ciepła brutto w TJ	III kw. 2018	III kw. 2019	Zmiana	Zmiana (%)	9 m-cy 2018	9 m-cy 2019	Zmiana	Zmiana (%)
ENERGA Kogeneracja Sp. z o.o.	246	263	17	7%	1 545	1 551	6	0%
ENERGA Elektrownie Ostrołęka S.A.	182	193	11	6%	890	890	0	0%
Ciepło Kaliskie Sp. z o.o.	6	0	(5)	-92%	185	165	(19)	-10%
Produkcja ciepła brutto razem	434	457	22	5%	2 619	2 606	(13)	0%

W III kwartale 2019 roku produkcja ciepła była o 5% wyższa niż w analogicznym okresie roku ubiegłego i wynikała z większego zapotrzebowania na ciepło na rynkach lokalnych w Ostrołęce, Elblągu i Kaliszu.

Tabela 14: Wolumen i koszt* zużycia kluczowych paliw

Zużycie paliw*	III kw. 2018	III kw. 2019	Zmiana	Zmiana (%)	9 m-cy 2018	9 m-cy 2019	Zmiana	Zmiana (%)
Węgiel kamienny								
Ilość (tys. ton)	352	282	(70)	-20%	925	835	(90)	-10%
Koszt (mln zł)	99	86	(13)	-13%	253	249	(4)	-1%
Biomasa								
Ilość (tys. ton)	0	22	22	> 100%	1	82	81	> 100%
Koszt (mln zł)	0	12	12	> 100%	0	47	47	> 100%
Zużycie paliw razem (mln zł)	99	99	(0)	0%	253	296	43	17%

* łącznie z kosztem transportu

W III kwartale 2019 roku wytwórcy Grupy zużyli o 70 tys. ton mniej węgla kamiennego oraz o 22 tys. ton więcej biomasy w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego. Zwiększenie produkcji z biomasy to efekt zakończenia prac optymalizacyjnych na bloku biomasowym w Elblągu. Niższe zużycie węgla wynikało z niższej produkcji energii elektrycznej głównie przez elektrownię w Ostrołęce.

Utrzymanie kosztu zużycia paliw na niezmiennym poziomie r/r wynikało z faktu, że wyższe koszty jednostkowe zużycia biomasy i węgla oraz wyższy wolumen zużycia biomasy zostały w całości zniwelowane niższym wolumenem zużycia węgla.

Pierwsza instalacja fotowoltaiczna na wodzie

Energa OZE złożyła wniosek do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej o wsparcie inwestycji paneli fotowoltaicznych o mocy około 0,5 MW, ustawionych na wodzie w ramach programu „Wsparcie dla Innowacji sprzyjających zasobooszczędnej i niskoemisyjnej gospodarce”. Panele zostaną ustawione na zbiorniku wodnym w Łapinie, tam gdzie wcześniej prowadzony był pilotaż tego rozwiązania.

W najbliższym czasie planowane jest zaimplementowanie wypracowanej technologii na kolejnych zbiornikach wodnych. W szczególności atrakcyjnym jest wykorzystanie potencjału zbiorników wodnych zlokalizowanych na terenach pokopalnianych. Przyczyni się to w znacznym stopniu do rekultywacji tychże terenów.

W sierpniu 2018 roku Energa OZE rozpoczęła pilotaż tego rozwiązania na niewielkiej instalacji o mocy zaledwie kilku kW. Pilotaż, którego celem było zbadanie wpływu zmieniających się warunków pogodowych na produktywność paneli, trwał dwanaście miesięcy i zakończył się pełnym sukcesem. Wersja testowa pływających paneli potwierdziła, że zastosowanie tej technologii w polskich warunkach pozwala zwiększyć ilość wyprodukowanej energii elektrycznej, pomimo tego, że warunki atmosferyczne w Polsce różnią się znacznie od krajów, w których PV na wodzie są stawiane regularnie – m.in. w Chinach, Korei Południowej czy Japonii.

3.2.2. Wyniki finansowe

Rysunek 8: Wyniki Linii Biznesowej Wytwarzanie Grupy Energa (w mln zł)

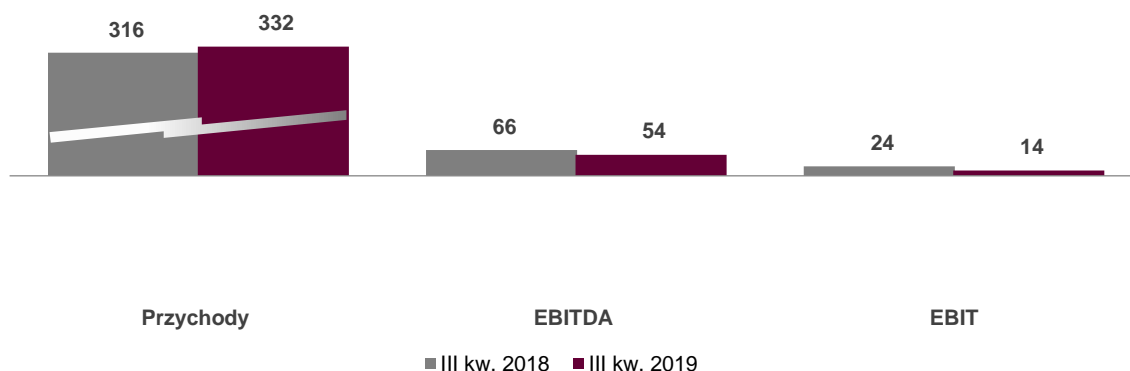


Tabela 15: Wyniki Linii Biznesowej Wytwarzanie Grupy Energa

w mln zł	III kw. 2018	III kw. 2019	Zmiana	Zmiana (%)
Przychody	316	332	16	5%
EBITDA	66	54	(12)	-18%
amortyzacja	42	40	(2)	-5%
odpisy aktualizujące wartość niefinansowych aktywów trwałych	-	-	-	0%
EBIT	24	14	(10)	-42%
Wynik netto	10	(1)	(11)	< -100%
CAPEX	80	19	(61)	-76%

w mln zł	9 m-cy 2018	9 m-cy 2019	Zmiana	Zmiana (%)
Przychody	862	1 047	185	21%
EBITDA	234	226	(8)	-3%
amortyzacja	122	132	10	8%
odpisy aktualizujące wartość niefinansowych aktywów trwałych	(117)	270	387	> 100%
EBIT	229	(176)	(405)	< -100%
Wynik netto	154	(178)	(332)	< -100%
CAPEX	156	120	(36)	-23%

Poniższa tabela prezentuje podział EBITDA Linii Biznesowej Wytwarzanie na poszczególne Obszary Wytwarzania. Zestawienie zawiera dane jednostkowe z uwzględnieniem narzutu kosztów zarządzania Linią, eliminacji transakcji wzajemnych pomiędzy obszarami biznesowymi oraz korekt konsolidacyjnych.

Tabela 16: EBITDA Linii Biznesowej Wytwarzanie w podziale na Obszary Wytwarzania

EBITDA w mln zł	III kw. 2018	III kw. 2019	Zmiana	Zmiana (%)
Woda	18	20	2	11%
Wiatr	19	25	6	31%
Elektrownia w Ostrołęce	33	17	(15)	-47%
Pozostałe i korekty	(4)	(8)	(4)	< -100%
Razem Wytwarzanie	66	54	(12)	-18%

EBITDA w mln zł	9 m-cy 2018	9 m-cy 2019	Zmiana	Zmiana (%)
Woda	90	111	20	23%
Wiatr	57	84	28	49%
Elektrownia w Ostrołęce	77	44	(34)	-44%
Pozostałe i korekty	10	(12)	(22)	< -100%
Razem Wytwarzanie	234	226	(8)	-3%

EBITDA Linii za 9 miesięcy 2019 roku obniżyła się o 8 mln zł r/r. W tym okresie odnotowano wzrost przychodów ze sprzedaży energii elektrycznej o 79 mln zł (głównym powodem była wyższa cena sprzedaży w elektrowni w Ostrołęce i w elektrowniach wodnych oraz wyższy wolumen produkcji CHP i wiatru). Jednocześnie, zaobserwowano wyższe o 26 mln zł przychody ze sprzedaży zielonych praw majątkowych (głównie z uwagi na wyższe ceny rynkowe, uruchomienie produkcji w bloku biomasowym w Elblągu oraz wyższą produkcję w elektrowniach wiatrowych).

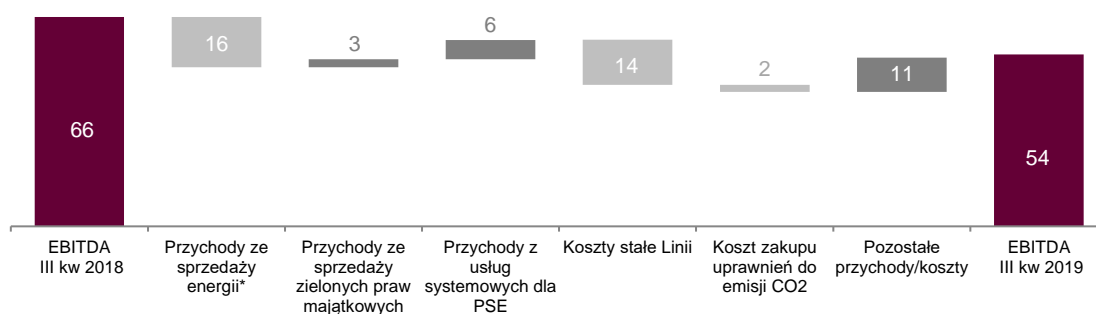
Jednocześnie wzrost przychodów Linii i pozytywny wpływ tego na wyniki Linii został zniwelowany wzrostem:

- kosztu zużycia paliw do produkcji (z uwagi na wyższe ceny zakupu paliw oraz zmianę miksu paliwowego w CHP) – o 43 mln zł,
- kosztu zakupu uprawnień do emisji (z uwagi na wyższe ceny zakupu oraz niższą pulę darmowych uprawnień do emisji) – o 30 mln zł,

oraz

- kosztów stałych (głównie ze względu na remont średni bloku nr 2 w Elektrowni w Ostrołęce, wzrost kosztów pracowniczych oraz dokonaną w 2018 roku korektę podatku od nieruchomości dla farmy wiatrowej w gminie Karścino, która wynikała ze zmian w Ustawie o OZE) – o 39 mln zł.

Rysunek 9: EBITDA bridge Linii Biznesowej Wytwarzanie (w mln zł)



* uwzględnia trading energii elektrycznej netto (przychód minus koszt)

Udział Linii Biznesowej Wytwarzanie w łącznym poziomie EBITDA Grupy wyniósł 11% w III kwartale 2019 roku (15% w analogicznym okresie roku ubiegłego).

Niższy poziom EBITDA Linii (o 12 mln zł r/r) był w głównej mierze spowodowany niższymi przychodami ze sprzedaży energii elektrycznej, wyższym poziomem kosztów stałych Linii oraz wzrostem kosztu zakupu uprawnień do emisji. Negatywny wpływ powyższych czynników został tylko częściowo zniwelowany wyższymi przychodami ze sprzedaży zielonych praw majątkowych oraz regulacyjnych usług systemowych.

Obniżenie przychodów ze sprzedaży energii elektrycznej w III kwartale 2019 roku w porównaniu do analogicznego okresu poprzedniego roku wynikało głównie z niższych wolumenów produkcji w Elektrowni w Ostrołęce oraz elektrowniach wodnych. Powyższe czynniki zostały częściowo zniwelowane wzrostem cen sprzedaży energii z tych źródeł.

Wyższy poziom kosztów stałych Linii był efektem głównie wyższych kosztów pracowniczych w tym okresie.

Wzrost kosztu zakupu uprawnień do emisji CO₂ był spowodowany wzrostem rynkowych cen uprawnień do emisji oraz mniejszą pulą darmowych uprawnień do produkcji na 2019 rok.

Wzrost przychodów ze sprzedaży zielonych praw majątkowych to głównie efekt wzrostu cen sprzedaży tego produktu. Natomiast wzrost przychodów z usług systemowych świadczonych na rzecz Operatora Systemu Przesyłowego wynikał z większego zapotrzebowania na usługi systemowe świadczone przez Elektrownię w Ostrołęce oraz elektrownię pompowo-szczytową w Żydowie w analizowanym okresie.

Oprócz wyżej prezentowanych czynników kształtujących EBITDA, należy dodatkowo podkreślić wpływ kilku następujących zdarzeń wpływających na bieżące wyniki Linii: odwrócenie odpisu aktualizującego należności w Elektrowni Ostrołęka, opóźnienia z tytułu dostaw transformatorów blokowych w ESP Żydowo, reklasyfikacja wymiany przekładni Farmy Wiatrowej Karścino, rozwiązanie rezerwy na sprawy sądowe w CHP.

Nakłady inwestycyjne Linii w III kwartale 2019 roku były niższe r/r o 61 mln zł i głównie związane były z modernizacją posiadanego majątku produkcyjnego. Duża różnica wynikała przede wszystkim z nakładów poniesionych w 2018 roku na remont kapitalny bloku nr 1 w Ostrołęce oraz modernizację elektrofiltrów w tej elektrowni.

Woda

Tabela 17: Wyniki Obszaru Wytwarzania Woda

w mln zł	III kw. 2018	III kw. 2019	Zmiana	Zmiana (%)	9 m-cy 2018	9 m-cy 2019	Zmiana	Zmiana (%)
Przychody	38	41	3	8%	155	182	27	18%
EBITDA	18	20	2	11%	90	111	20	23%
EBIT	10	12	2	15%	66	86	20	30%
CAPEX	4	8	4	> 100%	8	12	4	47%

Wiatr

Tabela 18: Wyniki Obszaru Wytwarzania Wiatr

w mln zł	III kw. 2018	III kw. 2019	Zmiana	Zmiana (%)	9 m-cy 2018	9 m-cy 2019	Zmiana	Zmiana (%)
Przychody	29	32	3	11%	76	111	35	46%
EBITDA	19	25	6	31%	57	84	28	49%
EBIT	8	11	3	41%	145	44	(101)	-70%
CAPEX	0	1	1	> 100%	0	10	10	> 100%

Elektrownia w Ostrołęce

Tabela 19: Wyniki Obszaru Wytwarzania Elektrownia w Ostrołęce

w mln zł	III kw. 2018	III kw. 2019	Zmiana	Zmiana (%)	9 m-cy 2018	9 m-cy 2019	Zmiana	Zmiana (%)
Przychody	210	225	15	7%	501	607	106	21%
EBITDA	33	7	(15)	-47%	77	44	(34)	-44%
EBIT	17	7	(10)	-58%	29	(269)	(298)	< -100%
CAPEX	63	1	(62)	-98%	107	77	(30)	-28%

Pozostałe i korekty

Tabela 20: Wyniki Obszaru Wytwarzania Pozostałe i korekty

w mln zł	III kw. 2018	III kw. 2019	Zmiana	Zmiana (%)	9 m-cy 2018	9 m-cy 2019	Zmiana	Zmiana (%)
Przychody	39	34	(5)	-14%	130	147	17	13%
EBITDA	(4)	(8)	(4)	< -100%	10	(12)	(22)	< -100%
EBIT	(11)	(17)	(6)	-50%	(12)	(37)	(25)	< -100%
CAPEX	13	9	(4)	-28%	41	21	(19)	-48%

3.3. Linia Biznesowa Sprzedaż

3.3.1. Działalność biznesowa i operacyjna

Tabela 21: Sprzedaż energii elektrycznej przez Linie Biznesową Sprzedaż

Sprzedaż energii elektrycznej przez Linie Biznesową Sprzedaż w GWh	III kw. 2018	III kw. 2019	Zmiana	Zmiana (%)	9 m-cy 2018	9 m-cy 2019	Zmiana	Zmiana (%)
Sprzedaż energii detaliczna	4 752	4 863	111	2%	14 751	14 667	(83)	-1%
Sprzedaż energii na rynku hurtowym, w tym:	996	969	(27)	-3%	2 814	3 396	582	21%
<i>Sprzedaż energii na rynek bilansujący</i>	145	273	128	88%	350	706	356	> 100%
<i>Sprzedaż energii na pokrycie strat sieciowych do Energi Operatora</i>	357	201	(156)	-44%	1 097	760	(338)	-31%
<i>Pozostała sprzedaż hurtowa</i>	493	494	1	0%	1 366	1 930	564	41%
Sprzedaż energii razem	5 748	5 832	84	1%	17 564	18 064	499	3%

W III kwartale 2019 roku łączny wolumen sprzedanej energii elektrycznej przez Linie Biznesową Sprzedaż nieznacznie wzrósł w porównaniu do III kwartału 2018 roku (o 1%, tj. o 0,1 TWh). Wolumen sprzedaży na rynku detalicznym wzrósł o 2% (tj. o 0,1 TWh) r/r. W ramach sprzedaży detalicznej nastąpił wzrost wolumenu sprzedaży do klientów na rynku polskim (wzrost sprzedaży do klientów biznesowych i gospodarstw domowych) przy znaczącym spadku sprzedaży na rynku słowackim (efekt wygaszania działalności na rynku detalicznym w tym kraju). Wzrost wolumenu sprzedaży na rynku polskim związany jest z przyrostem średniej liczby klientów, która wzrosła o około 56 tys. klientów r/r (do poziomu około 3,1 mln), w głównej mierze w grupie taryfowej G (gospodarstwa domowe).

Sprzedaż energii na rynku hurtowym spadła o 3% (tj. o 0,03 TWh) w stosunku do roku ubiegłego. Przyczyną tego nieznacznego spadku był mniejszy wolumen sprzedaży energii na pokrycie strat sieciowych w wyniku zmiany sposobu kontraktowania energii na ten cel przez Energe Operatora SA.

Obsługa klienta

Energa Obrót SA od dawna wprowadza rozwiązania klienckie, które stają się branżowymi trendami. Dynamicznie zmieniające się otoczenie rynkowe, rosnące oczekiwania coraz bardziej świadomych klientów oraz działania konkurencji nie pozostawiają wątpliwości co do konieczności wdrożenia i rozwoju modelu biznesowego zorientowanego na klienta.

W III kwartale 2019 roku w portfolio Energi Obrót SA dostępnych było 21 ofert i usług dla klientów indywidualnych w ramach energii elektrycznej. Do najważniejszych należały:

- Bonus na start,
- Energia z bonem 100 zł,
- Fachowcy pod ręką pakiety PREMIUM, STANDARD, Standard + oraz PRE PAID,
- Godziny tańszego prądu,
- Lekarz bez kolejki.

W ramach ofert technologicznych klienci indywidualni mogli skorzystać z 2 ofert:

- Pompy ciepła i
- Panele fotowoltaiczne.

W przypadku klientów SOHO dostępne były następujące oferty i usługi w ramach energii elektrycznej:

- Energia na +,
- Łowcy rabatów,

- Monitoring zużycia mediów,
- Strefa Korzyści,
- Umów się i/lub EnerGRA,
- Wspólnie oszczędniej,
- Wspólnie się opłaca.

Energa Obrót SA w ubiegłym roku zmieniła swój model współpracy z klientami biznesowymi, stając się ze sprzedawcy ich partnerem biznesowym i wprowadziła Pakiet Efektywności Energetycznej, którego celem jest wsparcie klientów w ograniczeniu ich kosztów związanych z zakupem mediów energetycznych tj. energia elektryczna, gaz i ciepło.

W III kwartale 2019 roku oferowanych było 17 usług technicznych w ramach Pakietu Efektywności Energetycznej. Należały do nich m.in.:

- „Audyty Energetyczne Przedsiębiorstwa”,
- „Audyty Efektywności Energetycznej”,
- „Audyty Energetyczne”,
- „Doradztwo w zakresie zewnętrznych źródeł finansowania”,
- „Studium wykonalności”,
- „Modernizacja infrastruktury”,
- „Kompensacji Mocy Biernej”
- „EnerSOL! – Zestawy fotowoltaiczne”.

Mając na uwadze dynamiczny rozwój technologii, Energa Obrót SA stale opracowuje nowe rozwiązania i uruchamia nowe kanały, mające za zadanie udogodnić dostęp klientom do swoich usług.

W trakcie 3 kwartałów 2019 roku, przy wykorzystaniu elektronicznego kanału zawarto ponad 6,8 tys. umów z klientami (w tym 2,5 tys. w 100% przez Internet), co stanowi ponad 30% wzrost względem 2018 roku.

W Enerdze Obrocie toczy się również projekt związany z Cyfryzacją Spółki, powiązany z projektem platformy, tj. Budową Aplikacji Mobilnej.

3.3.2. Wyniki finansowe

Rysunek 10: Wyniki Linii Biznesowej Sprzedaż Grupy Energa (w mln zł)

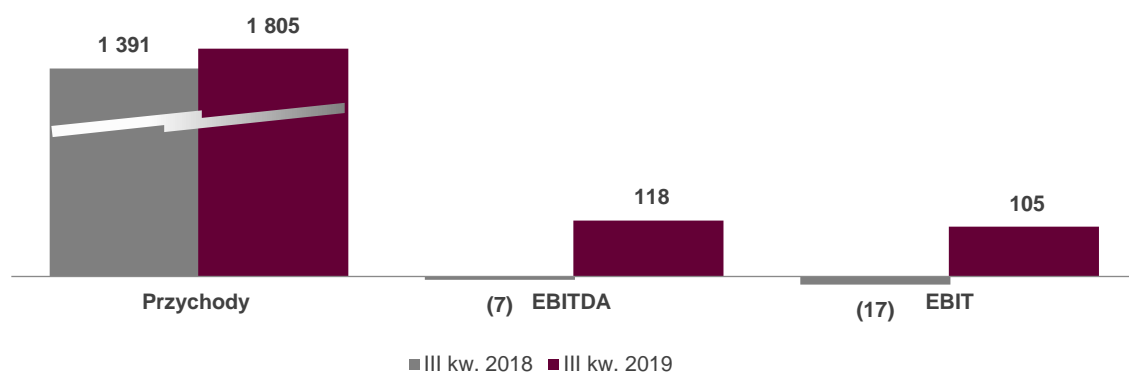


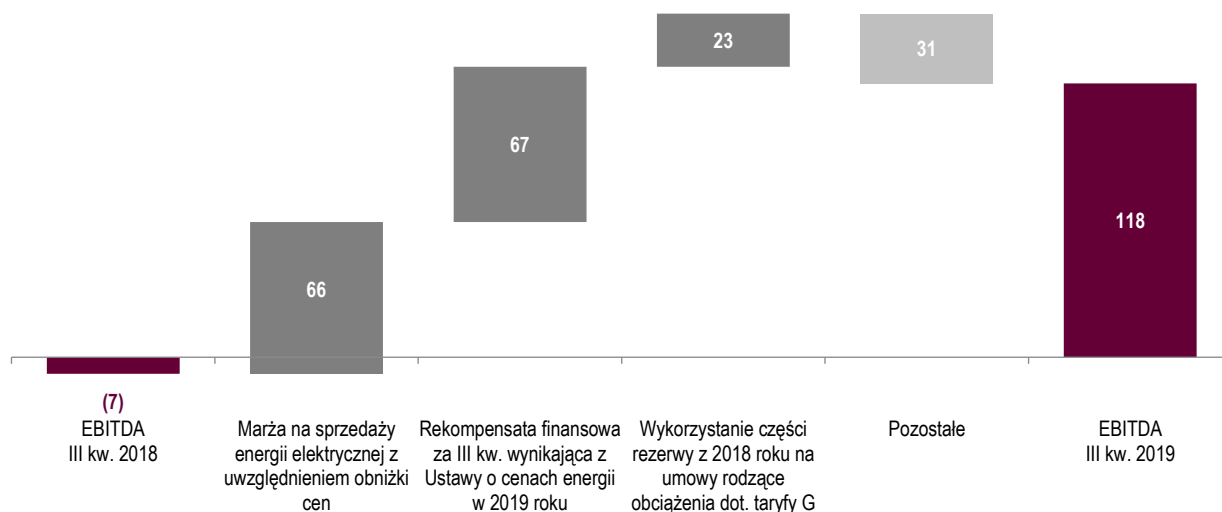
Tabela 22: Wyniki Linii Biznesowej Sprzedaż Grupy Energa

w mln zł	III kw. 2018	III kw. 2019	Zmiana	Zmiana (%)
Przychody	1 391	1 805	414	30%
EBITDA	(7)	118	125	> 100%
amortyzacja	10	13	3	30%
odpisy aktualizujące wartość niefinansowych aktywów trwałych	-	-	-	-
EBIT	(17)	105	122	> 100%
Wynik netto	(11)	78	89	> 100%
CAPEX	10	9	(1)	-10%

w mln zł	9 m-cy 2018	9 m-cy 2019	Zmiana	Zmiana (%)
Przychody	4 074	5 382	1 308	32%
EBITDA	50	258	208	> 100%
amortyzacja	30	39	9	30%
odpisy aktualizujące wartość niefinansowych aktywów trwałych	-	(1)	(1)	-
EBIT	20	220	200	> 100%
Wynik netto	24	161	137	> 100%
CAPEX	22	26	4	18%

EBITDA Linii Biznesowej Sprzedaż za 9 miesięcy 2019 roku wyniosła 258 mln zł i była wyższa o 208 mln zł w porównaniu z analogicznym okresem 2018 roku. Na wzrost EBITDA wpłynął efekt niskiej bazy poprzedniego roku (zanotowano wtedy niższe wyniki z uwagi na nieoczekiwany i dynamiczny wzrost cen energii na rynku w tamtym okresie), obniżenie kosztów umorzenia praw majątkowych i akcyzy, a także rozwiązanie części rezerwy z 2018 roku na kontrakty rodzące obciążenia dotyczące taryfy G na kwotę 110 mln zł (jest to zdarzenie o charakterze jednorazowym i niegotówkowym). Wdrożenie Ustawy „o cenach energii w 2019 roku” nie miało negatywnego wpływu na wyniki finansowe Linii Biznesowej w omawianym okresie. Szczegóły tego zdarzenia zostały opisane w dalszej części rozdziału.

Rysunek 11: EBITDA bridge Linii Biznesowej Sprzedaż (w mln zł)



W III kwartale 2019 roku EBITDA Linii Biznesowej Sprzedaż wyniosła 118 mln zł, co stanowi 24% udział w EBITDA Grupy. W analogicznym okresie roku ubiegłego EBITDA wyniosła -7 mln zł, przez co wynik ten nie kontrybuował w sposób pozytywny do EBITDA Grupy.

Przychody Linii Biznesowej Sprzedaż w III kwartale 2019 roku wyniosły 1 805 mln zł, a ich poziom uległ zwiększeniu o 414 mln zł w porównaniu z III kwartałem 2018 roku. Był to efekt wzrostu cen sprzedaży energii elektrycznej do odbiorców końcowych, które są odzwierciedleniem rynkowego trendu w tym zakresie.

Na wysoką dynamikę wzrostu marży na sprzedaży energii elektrycznej i tym samym EBITDA Linii Biznesowej w ujęciu r/r istotny wpływ miał efekt niskiej bazy. Wyniki III kwartału 2018 roku (strata 7 mln zł na poziomie EBITDA) były niskie z uwagi na nieoczekiwany i dynamiczny wzrost cen energii elektrycznej na rynku w tamtym okresie, skutkujący degradacją marży na sprzedaży energii do odbiorców końcowych. W III kwartale br. Linia Biznesowa wypracowała marżę na sprzedaży energii (z uwzględnieniem obniżki cen wynikającej z Ustawy) o 66 mln zł wyższą w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego. Nie bez znaczenia dla poprawy marży jest fakt niższych, w ujęciu r/r, kosztów umorzenia praw majątkowych (wygaszenie z początkiem 2019 roku systemu wsparcia dla kogeneracji w postaci praw majątkowych) oraz kosztów akcyzy (ustawowo obniżona stawka akcyzy od początku 2019 roku).

W III kwartale br. rozpoczęto wdrażanie Ustawy „o cenach energii w 2019 roku” w zakresie przepisów dotyczących II półrocza. W wyniku nowelizacji Ustawy mającej miejsce w czerwcu br. ograniczony został zakres podmiotów uprawnionych do rozliczania po cenach z 30 czerwca 2018 roku. Preferencyjne stawki zachowano wyłącznie dla pewnych grup klientów, takich jak m.in. gospodarstwa domowe, mikro przedsiębiorcy, jednostki samorządu terytorialnego, szpitale. Pozostali klienci rozliczani są po cenach wynikających z zawartych umów. W efekcie, w III kwartale br. Linia Biznesowa Sprzedaż dokonała rozliczenia klientów po obniżonych cenach wynikających z Ustawy „o cenach energii w 2019 roku” w znacznie mniejszej skali niż miało to miejsce w I półroczu br. W związku z tym, kwota rekompensaty finansowej z tytułu utraty przychodów ze sprzedaży rozpoznana w przychodach Linii Biznesowej za III kwartał dotyczy mniejszej grupy klientów i oszacowana została na 67 mln zł. Ponadto, w III kwartale br. dokonano rekalkulacji kwoty różnicy ceny przypadającej za I półrocze 2019 roku oraz korekty przychodów także za ten okres, co miało wpływ na wyniki III kwartału. Reasumując, Ustawa „o cenach energii w 2019 roku” nie miała negatywnego wpływu na wyniki finansowe Linii Biznesowej Sprzedaż zarówno w okresie 9 m-cy jak i w III kwartale 2019 roku.

Jednocześnie, w III kwartale 2019 roku rozwiązana została część rezerwy z 2018 roku na kontrakty rodzące obciążenia dotyczące taryfy G w kwocie 23 mln zł, co korzystnie wpłynęło na wyniki. Jest to zdarzenie o charakterze jednorazowym i nieogótkowym.

Z kolei ujemny wpływ na wyniki III kwartału miało inne zdarzenie jednorazowe (zaprezentowane w elemencie „Pozostałe” na EBITDA bridge) w postaci niekorzystnego wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku w sprawie spornej z jedną z farm wiatrowych, w efekcie którego Spółka Energa Obrót SA została zobowiązana do wypłaty odszkodowania w kwocie 18 mln zł plus odsetki. Sprawa ta nie dotyczy sporu sądowego wynikającego z decyzji Spółki z września 2017 roku (o którym mowa w raporcie bieżącym nr 37/2017) o uznaniu za nieważne długoterminowych umów na zakup praw majątkowych OZE.

Otoczenie



4. OTOCZENIE

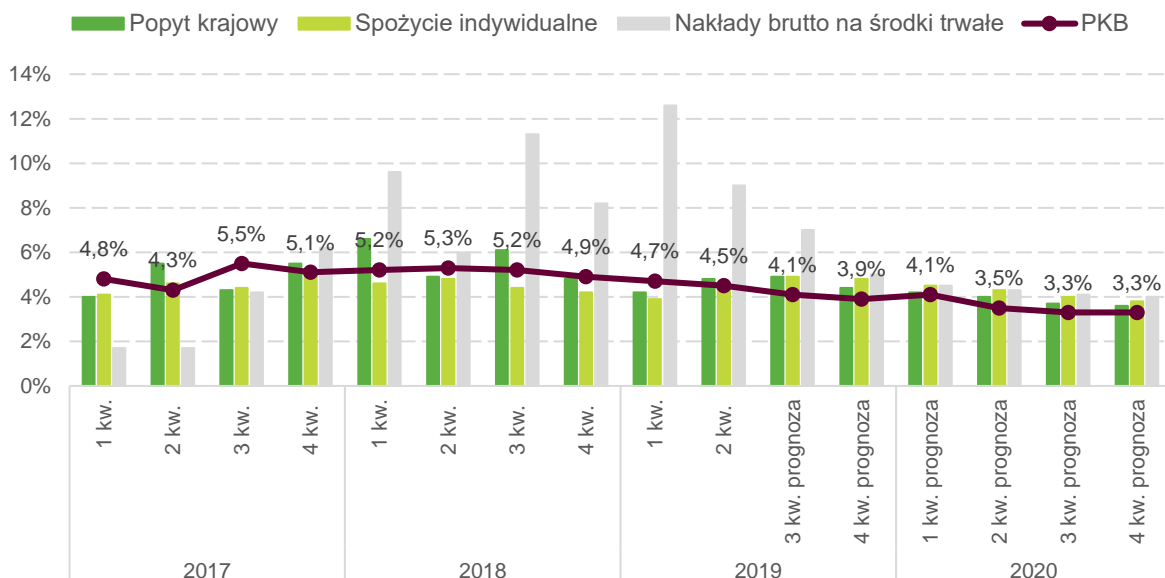
4.1. Sytuacja makroekonomiczna

Podstawowym rynkiem działalności podmiotów wchodzących w skład Grupy Energa jest rynek krajowy. Stąd też wahania koniunktury, wyrażane za pomocą tempa zmian produktu krajowego brutto (PKB), inflacji czy też stopy bezrobocia, przekładają się na ceny energii elektrycznej, ciepła i gazu oraz kształtowanie popytu na produkty dostarczane klientom.

Zgodnie z październikowymi prognozami Banku Światowego, tempo wzrostu polskiej gospodarki w 2019 roku może wynieść 4,3%, co stanowi wynik o 0,3 p.p. lepszy w porównaniu do prognoz z czerwca br. Wzrost gospodarczy w Polsce wzmacnia konsumpcja prywatna, wspierana przez realny wzrost płac i programy rządowe oraz większy niż oczekiwano – wzrost inwestycji. Stabilny sektor bankowy, niskie stopy procentowe i dostępność funduszy unijnych powinny wspierać inwestycje prywatne i zrównoważyć przewidywany spadek inwestycji rządowych. Jednakże, pomimo tego, iż jak zaznacza Bank Światowy, wzrost w Polsce jest jednym z najszybszych w całym regionie Europy i Azji Środkowej, w kolejnych latach spodziewane jest spowolnienie gospodarcze, m.in. z uwagi na osłabienie koniunktury w Unii Europejskiej. Prognozowane jest, iż PKB w Polsce w latach 2020-21 wyniesie odpowiednio 3,6 oraz 3,3%. Głównymi ryzykami stojącymi przed krajową gospodarką w nadchodzących latach jest brak pracowników, spowodowany m.in. zmianami demograficznymi czy odpływem zagranicznych pracowników oraz rosnące obciążenia fiskalne, w postaci zwiększenia świadczeń społecznych czy zwiększenia zobowiązań emerytalnych. Na sytuację gospodarczą w Polsce wpływ mają również czynniki ryzyka pogarszające perspektywy globalnej gospodarki, takie jak: wojna handlowa pomiędzy Stanami Zjednoczonymi, a Chinami, niepewność związana z Brexitem czy zaangażowanie Turcji i Rosji w konflikt zbrojny w Syrii.

Napływające dane makroekonomiczne, jak również prognozy analityków wskazują, iż dynamika PKB w Polsce, w III kwartale 2019 roku nie przyspieszy w stosunku do wyniku osiągniętego w II kwartale, kiedy to wyniosła 4,5% r/r.

Rysunek 12: Roczna dynamika PKB, popytu krajowego, spożycia indywidualnego oraz nakładów inwestycyjnych



Źródło: Dane GUS oraz prognozy Santander Bank Polska SA (październik 2019)

Motorem polskiej gospodarki pozostaje popyt krajowy, a w szczególności spożycie indywidualne, choć przestrzeń do jego przyspieszania jest ograniczona. Wyprzedzający wskaźnik ufności konsumenckiej, syntetycznie opisujący oczekiwane w najbliższych miesiącach tendencje konsumpcji indywidualnej,

we wrześniu 2019 roku był wyższy o 3,9 p.p. w stosunku do roku poprzedniego, kształtując się na poziomie 7. Wartość dodatnia tego wskaźnika oznacza przewagę liczebną konsumentów nastawionych optymistycznie. Największe wzrosty odnotowano dla ocen możliwości przyszłego oszczędzania pieniędzy oraz przyszłej sytuacji finansowej gospodarstw domowych. Jak wskazują analitycy banku Santander, pozytywne nastroje konsumentów powodowane są rosnącymi płacami, rekordowo niskim bezrobociem oraz transferami socjalnymi. Głównym ryzykiem jest z kolei rosnąca inflacja, która zmniejsza siłę nabywczą gospodarstw domowych.

W III kwartale br. wsparciem dla popytu krajowego pozostawał wzrost inwestycji, jednak zgodnie z październikowymi wynikami Szybkiego Monitoringu Narodowego Banku Polskiego (NBP), poziom aktywności inwestycyjnej w II połowie 2019 roku pozostanie obniżony względem rezultatów z I połowy roku, co wynika przede wszystkim z wyraźnej rewizji w dół planów inwestycyjnych w grupie eksporterów. Plany na III i IV kwartał 2019 roku, wskazują, że eksporterzy częściej planują redukcję niż wzrost skali inwestycji. Ryzyka w perspektywie globalnej wpłynąć mogą z kolei na spadek inwestycji w przedsiębiorstwach sektora prywatnego, gdzie dodatkowo zapowiadany przez rząd wzrost płacy minimalnej, może być istotną barierą rozwoju.

Spowolnienie koniunktury w polskim sektorze wytwórczym odzwierciedlają notowania indeksu PMI (wskaźnika wyprzedzającego polskiego przemysłu), który w III kwartale 2019 roku pozostawał poniżej granicy 50 pkt., wskazującej poziom ożywienia gospodarczego. PMI dla Polski we wrześniu br. spadł z sierpniowego poziomu 48,8 pkt. do 47,8 pkt., rejestrując tylko nieco większą wartość niż w lipcu, kiedy to odnotowany został najsłabszy wynik od 6 lat (47,4 pkt.). Powodem aktualnej sytuacji jest gwałtowny spadek nowych zamówień w przemyśle, co uzasadnia osłabienie popytu na rynku krajowym i na rynkach Europy Zachodniej, przekładający się na spadek produkcji. Prognozy producentów odnośnie poziomu produkcji w nadchodzących 12 miesiącach również nie są optymistyczne i uwzględniają gorsze prognozy odnośnie europejskiego popytu oraz niepokoje związane ze spodziewaną konkurencją z Azji. Jak podaje IHS Markit, tylko jedna na trzy badane firmy spodziewa się wzrostu produkcji w przeciągu nadchodzącego roku. Ze względu na presję konkurencyjną, we wrześniu br. przedsiębiorcy z sektora wytwórczego nie podnieśli cen produktów, co zahamowało trwającą od niemal trzech lat inflację.

Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w okresie styczeń-wrzesień 2019 roku była o 4,5% wyższa w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego, kiedy notowano wzrost o 5,9%. W przypadku wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę, po 3 kwartałach bieżącego roku odnotowano spadek na poziomie 0,7%.

Na krajowym rynku pracy utrzymuje się dobra sytuacja, aczkolwiek zauważalne jest stopniowe obniżenie wzrostu zatrudnienia, czego przyczyną może być wzrost kosztów pracy. Zapowiadana podwyżka płacy minimalnej w 2020 roku o 15,6%, a także wdrażany już plan Pracowniczych Planów Kapitałowych (PPK) stanowią istotne obciążenie kosztowe dla firm, przez co ostrożniej podejmowane są decyzje o zatrudnieniu nowych pracowników. Z drugiej strony cały czas aktualne pozostaje ryzyko niedoboru na rynku pracy. W ocenie Banku Światowego, aby zatrzymać wykwalifikowanych pracowników należy wspierać rozwój sektora prywatnego, inwestować w szkolnictwo wyższe, a także zwiększać możliwości kobiet na rynku pracy.

Stopa bezrobocia na koniec września br. wyniosła 5,1%. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w okresie styczeń-wrzesień br. zwiększyło się o 2,8% r/r, podczas gdy przeciętne miesięczne wynagrodzenie (brutto) wzrosło o 6,8 % r/r, wynosząc 5 084,56 zł. Według wstępnych danych GUS wskaźnik cen produkcji sprzedanej przemysłu w okresie styczeń-wrzesień br. wzrósł o 1,6% w odniesieniu do analogicznego okresu roku poprzedniego. Wyższe niż przed rokiem były ceny we wszystkich sekcjach. W przypadku obszaru wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę wzrost cen był na poziomie 4,7%.

Z kolei wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w III kwartale 2019 roku zwiększył się o 2,8% w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego i tym samym, po raz pierwszy od 2012 roku, przekroczył cel inflacyjny, ukształtowany na poziomie 2,5%. Na przyśpieszenie wzrostu cen konsumpcyjnychłożył się przede wszystkim wzrost dynamiki cen żywności, a także wzrost inflacji bazowej na skutek wzrostu gospodarczego, rosnącej presji kosztowej i dynamiki cen w sektorze usług. Ograniczająco na dynamikę cen wpływają z kolei niższe niż przed rokiem ceny energii, w tym paliw. Wyniki Szybkiego Monitoringu NBP, w horyzoncie 12 miesięcy, po przejściowym wzroście w I kwartale

2020 roku, wskazują na utrzymanie się oczekiwań inflacyjnych na zbliżonym poziomie jak w I połowie br., choć prognoza ta obarczona jest ryzykiem związanym z cenami energii elektrycznej dla gospodarstw domowych w przyszłym roku oraz dalszą presją kosztową w krajowej gospodarce. Na tle danych historycznych z ostatnich pięciu lat, oczekiwania inflacyjne przedsiębiorstw są obecnie relatywnie wysokie.

W zakresie polityki pieniężnej, w III kwartale 2019 roku Rada Polityki Pieniężnej nie dokonała żadnych zmian w poziomie podstawowych stóp procentowych. Rada dostrzega osłabienie koniunktury w gospodarce światowej oraz działania Europejskiego Banku Centralnego, który we wrześniu istotnie poluzował politykę pieniężną, obniżając stopę depozytową o 10 pb., do -0,5%, a także wznowił skup obligacji. Również Rezerwa Federalna Stanów Zjednoczonych, w lipcu i we wrześniu br. podjęła decyzję o obniżeniu głównej stopy procentowej o 25 punktów bazowych. W ocenie Rady perspektywy krajowej koniunktury pozostają korzystne, a obecny poziom stóp procentowych sprzyja utrzymaniu polskiej gospodarki na ścieżce zrównoważonego wzrostu oraz pozwala zachować równowagę makroekonomiczną.

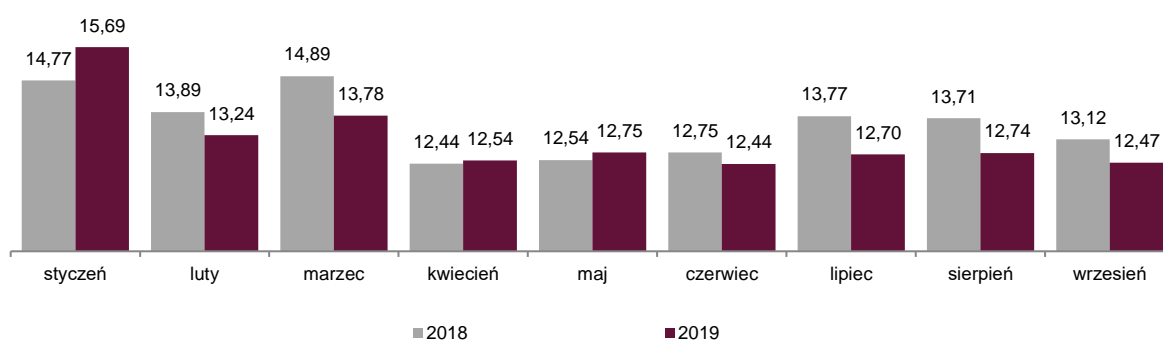
4.2. Rynek energii elektrycznej w Polsce

Kształtowanie się otoczenia rynkowego ma istotne znaczenie dla osiągniętych przez Grupę wyników finansowych. W tym świetle zwraca się uwagę zwłaszcza na produkcję i zużycie energii elektrycznej, wymianę międzysystemową Polski, ceny energii elektrycznej w Polsce i wybranych krajach sąsiednich, ceny praw majątkowych, opłatę za operacyjną rezerwę mocy oraz koszty uprawnień do emisji.

Krajowa produkcja i zużycie energii elektrycznej

Produkcja energii elektrycznej w Polsce według danych publikowanych przez Polskie Sieci Elektroenergetyczne („PSE”) po 3 kwartałach 2019 roku wyniosła 118,35 TWh i była niższa o 3,53 TWh tj. 2,9% w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego (121,88 TWh). Niższa produkcja, w stosunku do ubiegłego roku, była widoczna w elektrowniach zużywających węgiel brunatny do produkcji energii, które to były wypierane z Krajowego Systemu Elektroenergetycznego głównie przez farmy wiatrowe, którym sprzyjały warunki atmosferyczne, jak również przez produkcję ze źródeł gazowych.

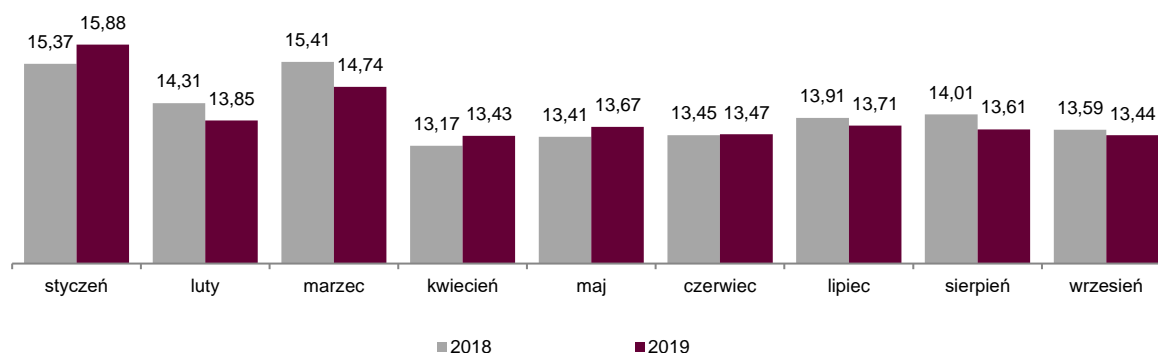
Rysunek 13: Produkcja energii elektrycznej w Polsce po 3 kwartałach 2019 roku (TWh)



Źródło: PSE

Krajowe zużycie energii elektrycznej w Polsce po 3 kwartałach 2019 roku wyniosło 125,78 TWh i było niższe o 0,83 TWh tj. 0,7% w stosunku do tego samego okresu roku poprzedniego (126,61 TWh).

Rysunek 14: Zużycie energii elektrycznej w Polsce po 3 kwartałach 2019 roku (TWh)

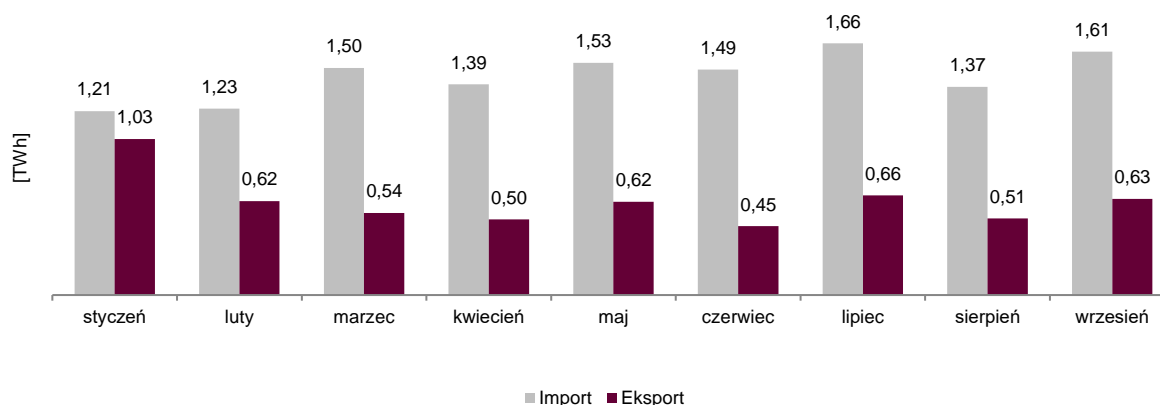


Źródło: PSE

Wymiana międzysystemowa Polski

W pierwszych 3 kwartałach 2019 roku eksport energii elektrycznej był o 0,17 TWh niższy w stosunku do tego samego okresu roku ubiegłego. Porównując te same okresy można zauważyć wzrost importu energii elektrycznej o 2,52 TWh, co odpowiada w głównej mierze za nadwyżkę importu netto energii elektrycznej w badanym okresie na poziomie 7,43 TWh wobec importu netto w wysokości 4,74 TWh w analogicznym okresie roku ubiegłego. Jest to efekt większego poboru energii elektrycznej w zakresie wymiany równoległej. Warto zwrócić uwagę na remont interkonektora na linii Polska – Szwecja, który miał miejsce w sierpniu oraz w dniach 19 - 29 września, co niewątpliwie wpłynęło na spadek możliwości wymiany międzysystemowej.

Rysunek 15: Miesięczne wolumeny wymiany międzysystemowej w Polsce po 3 kwartałach 2019 roku (TWh)



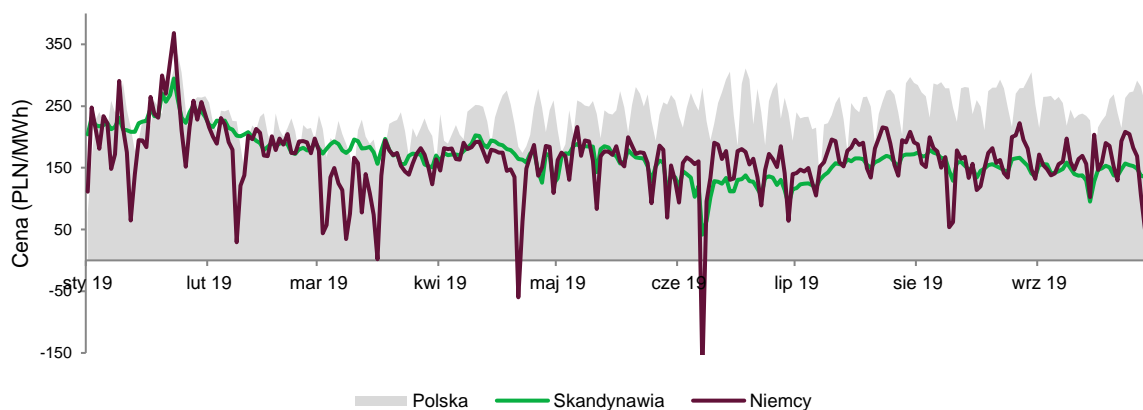
Źródło: PSE

Ceny energii w wybranych krajach sąsiadujących z Polską

W celu porównania cen energii w Polsce względem notowań w wybranych krajach sąsiadujących jako produktem referencyjnym, posłużono się cenami na rynku SPOT. Średni poziom cen w Polsce po 3 kwartałach 2019 roku był wyższy niż w krajach sąsiadujących, co było szczególnie widoczne od połowy II kwartału 2019 roku. Bardzo wysokie ubytki systemowe, utrzymujące się wysokie zapotrzebowanie na moc wraz z wysokimi temperaturami oraz wzrost notowań EUA, doprowadziły do utrzymywania się wysokich cen na rynku polskim. Nawet bardzo dobre warunki wietrzne w III kwartale nie doprowadziły do znacznego spadku cen na polskim rynku, być może przez remont interkonektora na linii Polska – Szwecja. Największe odchylenia cen odnotowano do rynku niemieckiego

(+43,5%, tj. 71,55 zł/MWh), a mniejsze w porównaniu do cen na rynku skandynawskim (+40,5%, tj. 67,98 zł/MWh). Szczególna dysproporcja cenowa widoczna była w III kwartale 2019 roku, gdzie ceny na rynku polskim były wyższe w stosunku do rynku niemieckiego (+54,2%, tj. 87,88 zł/MWh) oraz skandynawskiego (+66,2%, tj. 99,65 zł/MWh).

Rysunek 16: Ceny energii na rynku SPOT w Polsce i wybranych krajach sąsiadujących po III kwartałach 2019 roku

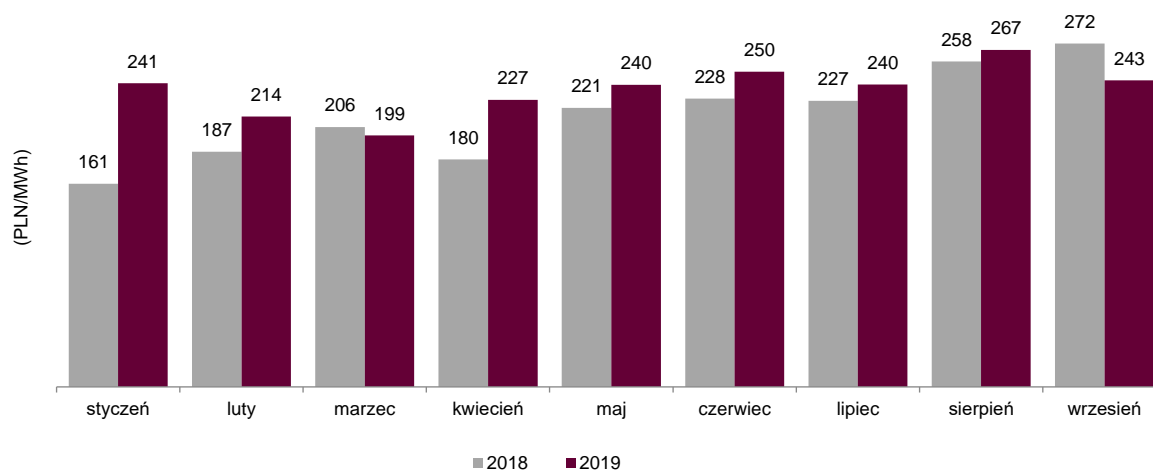


Źródło: Bloomberg

Rynek Dnia Następnego (RDN) energii elektrycznej w Polsce

Średni poziom indeksu IRDN24 po 3 kwartałach 2019 roku wyniósł 235,84 zł/MWh i był o 20,02 zł/MWh wyższy niż w analogicznym okresie roku ubiegłego (215,82 zł/MWh). Natomiast porównując III kwartał 2019 roku z tym samym okresem roku ubiegłego cena była niższa o 2,08 zł/MWh, co było głównie konsekwencją bardzo wysokiej produkcji energii z wiatru we wrześniu br. Nieznaczny spadek ubytków systemowych oraz krajowego zapotrzebowania na moc zostały wsparte w III kwartale 2019 roku wysoką generacją ze źródeł wiatrowych, co w konsekwencji wpłynęło na spadek cen w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego.

Rysunek 17: Indeks IRDN 24 po 3 kwartałach 2019 roku (PLN/MWh)



Źródło: TGE

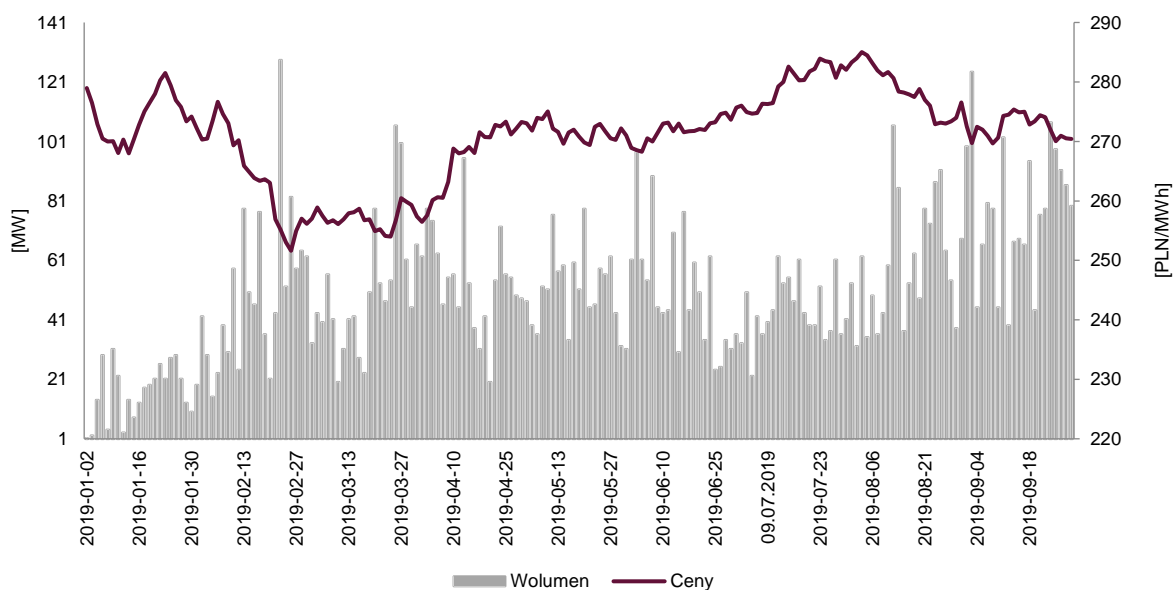
Rynek terminowy energii elektrycznej w Polsce

Po I kwartale 2019 roku rynek terminowy energii elektrycznej znajdował się w trendzie wzrostowym aż niemalże do połowy III kwartału. Od tego momentu na rynku BASE 2020 można było zaobserwować

spadki kursu w okolice poziomu 270 zł/MWh. Najniższy kurs odnotowano w dniu 26 lutego br., na poziomie 251,62 zł/MWh. Głównymi determinantami spadku kursu energii w III kwartale na rynku terminowym były:

- spadek cen uprawnień do emisji CO₂,
- zdecydowany wzrost wietrzności,
- spadek cen na rynku SPOT,
- niższe zapotrzebowanie na energię elektryczną w Krajowym Systemie Elektroenergetycznym.

Rysunek 18: Cena kontraktu terminowego pasmo z dostawą na 2020 rok po 3 kwartałach 2019 roku



Źródło: TGE

Rynek uprawnień do emisji

W dniu 15 maja 2019 roku Komisja Europejska opublikowała dane na temat liczby uprawnień będących w obiegu na koniec 2018 roku (nieco ponad 1,654 mld), która stanowi podstawę określenia poziomu tzw. Rezerwy Stabilności Rynkowej (MSR) unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji (EU ETS), który to mechanizm rozpoczął funkcjonowanie od stycznia 2019 roku. W związku z tym wolumen aukcji od września 2019 roku do sierpnia 2020 roku zostanie zmniejszony o nieco ponad 397 mln uprawnień, stanowiących 24% całkowitej liczby uprawnień będących w obiegu, które zostaną przesunięte do MSR. Przez pierwsze 5 lat stosowania MSR liczba uprawnień ma być corocznie zmniejszana o 24% łącznej liczby uprawnień znajdujących się w puli aukcyjnej. Kolejna publikacja całkowitej liczby uprawnień w obiegu zostanie ogłoszona przez Komisję Europejską w dniu 15 maja 2020 roku. Jeżeli ilość uprawnień w obiegu nie zmieni się, to w konsekwencji ilość uprawnień oferowanych w aukcjach w 2020 roku, która trafi do MSR wyniesie 397 mln uprawnień. Wprowadzenie tak skutecznego systemu ograniczającego podaż uprawnień na rynku sugerowało, że po wejściu reformy systemu EU ETS – MSR, ceny uprawnień do emisji od początku roku będą znajdować się w silnym trendzie wzrostowym. Jednak wydaje się, że kluczowym czynnikiem, który determinował cenę EUA w I kwartale 2019 roku był niższy popyt. Wyższe temperatury oraz bardzo wysoka generacja wiatrowa w Europie przyczyniły się do mniejszego zużycia paliw kopalnianych, co w konsekwencji przełożyło się na niższy popyt na uprawnienia do emisji. W II kwartale 2019 roku, przy zdecydowanie niższej wietrzności, wzrost popytu na EUA doprowadził do znacznych wzrostów kursu. W III kwartale pod wpływem zapowiedzi możliwości zwiększenia celu dla UE redukcji emisji CO₂ z 40% do 50% w 2030 roku oraz niepewności związanej z Brexitem i ewentualnym pozostaniem Wielkiej Brytanii w systemie EU ETS, kurs na koniec

III kwartału spadł do poziomu 24,73 EUR/t, co i tak dało wzrost od końca 2018 roku o 2%, natomiast porównując z końcem III kwartału 2018 roku kurs wzrósł o 17%.

Rysunek 19: Ceny uprawnień EUA po 3 kwartałach 2019 roku



Źródło: Bloomberg

Rynek praw majątkowych

W tabeli poniżej zostały przedstawione ceny indeksów na prawa majątkowe notowane na Towarowej Giełdzie Energii.

Tabela 23: Średnie poziomy indeksów praw majątkowych notowanych na Towarowej Giełdzie Energii

Indeks (rodzaj świadectwa)	Wartość Indeksu		Procent Obowiązku (%)	Opłata zastępcza (zł)
	3 kwartały 2018 (zł/MWh) z indeksem 2018	3 kwartały 2019 (zł/MWh) z indeksem 2019		
OZEX_A (zielone)	82,36	127,18	19,35*	300,03*
KGMX (żółte)	114,4	111,06	-	115,00*
KECX (czerwone)	9,45	8,47	-	8,19*

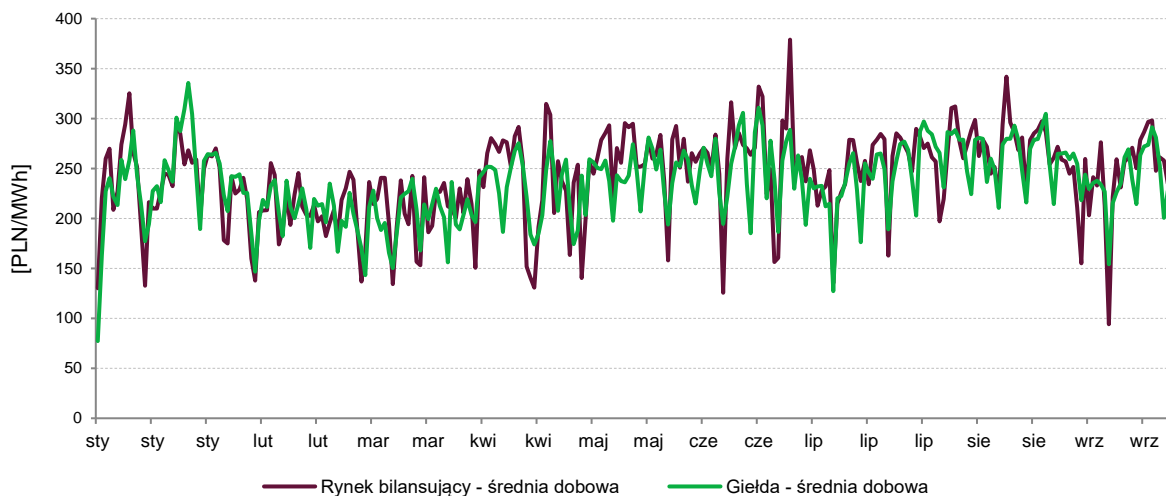
* wartość opłaty zastępczej i obowiązku umorzenia na 2019 rok

Wraz z końcem 2018 roku wygasł system wsparcia dla źródeł kogeneracyjnych w postaci żółtych i czerwonych certyfikatów. Od 2019 roku system ten został zastąpiony aukcjami, a koszty związane z nimi zostały przeniesione na odbiorców końcowych w postaci nowej opłaty kogeneracyjnej, doliczanej do ich rachunków. Żółte i czerwone certyfikaty notowane były do końca czerwca 2019 roku, ponieważ do tego momentu należało rozliczyć obowiązek za 2018 rok. Koniec notowań czerwonych i żółtych certyfikatów był głównym determinantem wyraźnego spadku cen i wolumenów na tych instrumentach w czerwcu br. W powyższej tabeli ceny żółtych i czerwonych certyfikatów w 2019 roku, obejmują okres do końca czerwca 2019 roku. Z perspektywy posiadanej struktury wytwórczej Grupy Energa (tj. duży udział produkcji z OZE) najistotniejsze są notowania zielonych praw majątkowych. Ceny PM OZE w transakcjach sesyjnych kontynuowały spadki zapoczątkowane z końcem 2018 roku. Zmiana kierunku kursu nastąpiła po dniu 20 marca br., gdy zanotowano dynamiczne wzrosty cen na tym rynku, które były spowodowane wycofaniem się Ministerstwa Energii z propozycji zmian dotyczących opłaty zastępczej w projekcie nowelizacji Ustawy o OZE. W II i III kwartale 2019 roku nie zachodziły większe zmiany cen na tym rynku utrzymując się głównie tuż powyżej poziomu 130,00 zł/MWh. W konsekwencji notowania PM OZE zakończyły III kwartał 2019 roku na poziomie 134,02 zł/MWh.

Rynek Bilansujący

Od 1 stycznia 2019 roku zmianie uległy limity cen rozliczeniowych energii elektrycznej na rynku bilansującym, które wynoszą obecnie -50.000,00 zł/MWh do +50.000,00 zł/MWh. W przeważającym okresie 3 kwartałów 2019 roku ceny na rynku bilansującym były zbliżone do cen na rynku dnia następnego. Widocznym odstępstwem od tej tezy był 26 czerwca br., kiedy to średnia cena dobową na rynku bilansującym wyniosła 379,00 zł/MWh, a cena w najdroższych godzinach osiągała 980,00 zł/MWh. Natomiast najniższe ceny można było zaobserwować 15 września br., kiedy to średnia cena dobową na rynku bilansującym wyniosła 94,13 zł/MWh, a cena w najtańszych godzinach osiągała 72,00 zł/MWh. Średni poziom cen w badanym okresie na rynku bilansującym wyniósł 241,84 zł/MWh, wobec 216,22 zł/MWh w analogicznym okresie roku ubiegłego.

Rysunek 20: Zestawienie cen na rynku bilansującym i rynku SPOT (giełda) po 3 kwartałach 2019 roku

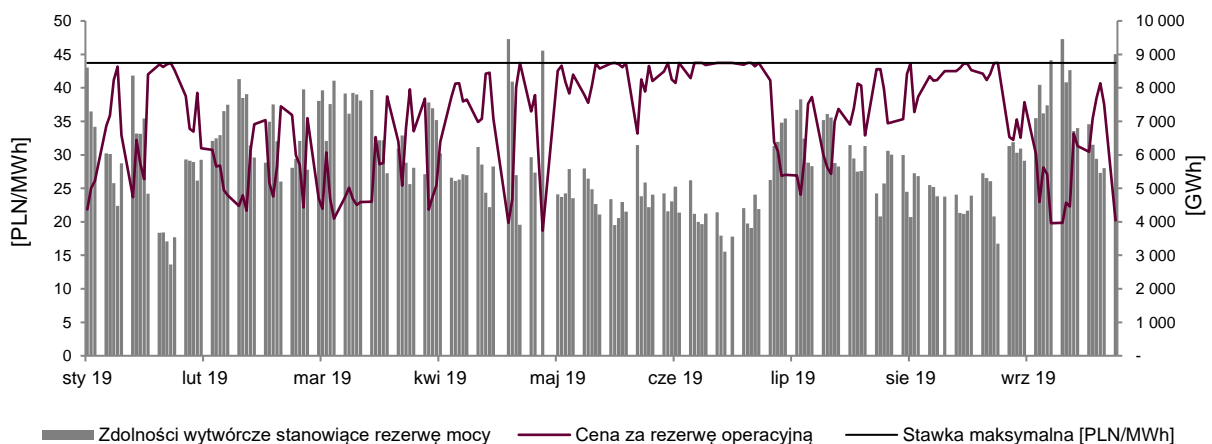


Źródło: TGE, PSE

Operacyjna rezerwa mocy

W 2019 roku kontynuowana jest usługa operacyjnej rezerwy mocy (ORM). Cena referencyjna została podniesiona do poziomu 43,73 zł/MWh. Średni poziom opłaty za ORM po 3 kwartałach 2019 roku wyniósł 34,94 zł/MWh i był niższy o 3,14 zł w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego (38,08 zł/MWh).

Rysunek 21: Zestawienie cen oraz zdolności wytwórczych stanowiących operacyjną rezerwę mocy po 3 kwartałach 2019 roku



4.3. Otoczenie regulacyjne

Procesy legislacyjne zakończone w III kwartale 2019 roku

Ustawa z dnia 31 lipca 2019 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia obciążeń regulacyjnych. (Dz.U. 2019 poz. 1495)

Kluczową zmianą z punktu widzenia Grupy Energa było wydłużenie terminu z 27 lipca 2019 roku do 13 sierpnia 2019 roku na składanie oświadczeń przez przedsiębiorców w zakresie spełnienia przesłanek określonych w ustawie o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw.

Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2019 poz. 1524)

Ustawa wprowadza szereg zmian do ustawy o odnawialnych źródłach energii w zakresie prosumentów oraz w tzw. ustawie odległościowej w zakresie wydłużenia terminu stosowania jej przepisów do 5 lat od dnia wejścia w życie przepisów nowelizacji.

Wprowadzone zmiany obejmują m.in.:

- ✓ Rozszerzenie definicji „prosumenta” poprzez objęcie definicją także przedsiębiorców, co oznacza, że wskazani odbiorcy jednocześnie produkujący energię na własne potrzeby nie zostaną objęci taryfą C i będą traktowani jak prosumenci.
- ✓ Zwiększenie do 2,5 MW mocy zainstalowanej dla małych elektrowni wodnych i biogazowni progu dla instalacji, które mogą korzystać z systemu wsparcia w postaci *feed-in premium*.
- ✓ Umożliwienie tworzenia na obszarach gmin wiejskich i wiejsko–miejskich spółdzielni energetycznych, mających prawo do rozliczania się na zasadach prosumenckich, w systemie opustów.
- ✓ Określenie wielkości mikroinstalacji na 50 kW. System opustów, jaki obejmuje firmy-prosumentów to 0,8 dla instalacji do 10 kW i 0,7 dla tych o mocy 10-50 kW.
- ✓ Zagwarantowania w drodze aukcji stała cena energii ma przysługiwać inwestorowi przez 15 lat od uruchomienia wytwarzania z rewaloryzacją co roku o wskaźnik inflacji.
- ✓ W nowelizacji określono najwyższy jak dotychczas wolumen w ramach aukcji OZE (3,4 GW dla aukcji w 2019 roku).

Rozporządzenie Ministra Energii w sprawie sposobu obliczenia kwoty różnicy ceny, rekompensaty finansowej oraz sposobu wyznaczania cen odniesienia. (Dz.U. z 2019 r. poz. 1369)

Rozporządzenie określa:

- ✓ sposób obliczenia kwoty różnicy ceny oraz rekompensaty finansowej, w tym średnioważonej ceny energii elektrycznej na rynku hurtowym, pozostałych kosztów jednostkowych przedsiębiorstw energetycznych oraz sposobu wyznaczania obowiązujących w dniu 30 czerwca 2018 roku cen i stawek opłat za energię elektryczną dla odbiorców końcowych (cen odniesienia).
- ✓ mechanizm rozliczeń pomiędzy Funduszem Wyплаты Różnicy Ceny a poszczególnymi przedsiębiorstwami obrotu oraz odbiorcami końcowymi, którzy kupują energię elektryczną bezpośrednio na giełdzie energii elektrycznej lub poprzez domy maklerskie.
- ✓ tryb postępowania w szczególnych przypadkach, w których trudno jest określić jednoznacznie cenę stosowaną dla odbiorcy końcowego w dniu 30 czerwca 2018 roku (np. zmiana sprzedawcy energii elektrycznej przez odbiorcę lub korzystanie przez niego w dniu 30 czerwca 2018 roku ze sprzedaży rezerwowej).

Rozporządzenie Ministra Energii w sprawie parametrów aukcji głównej dla roku dostaw 2024 oraz parametrów aukcji dodatkowych dla roku dostaw 2021 (Dz.U. z 2019 r. poz. 1457)

Rozporządzenie ustanawia parametry aukcji głównej na rok dostaw 2024 przeprowadzanej w 2019 roku oraz aukcji dodatkowych na rok dostaw 2021 przeprowadzanych w 2020 roku.

Główne zmiany wprowadzone w stosunku do technicznych parametrów poprzednich aukcji rynku mocy, obejmują m.in.:

- ✓ ustalenie zapotrzebowania na moc na poziomie 9 088 MW,
- ✓ określenie ceny maksymalnej dla cenobiorcy na poziomie 183 zł/kW,
- ✓ obniżenie poziomu nakładów do poziomu 2 400 zł/kW dla kontraktów 15-letnich zostały uwzględnione przez Ministerstwo Energii.

Procesy legislacyjne prowadzone w III kwartale 2019 roku

Tabela 24: Zestawienie aktów prawnych mających istotny wpływ na Grupę

Akt prawny	Cel zmian prawnych	Szanse	Zagrożenia /Zagadnienia
Nowelizacja Ustawy o zmianie ustawy - Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw. Druk nr 3695Nr z RCL, UD371	Wprowadzenie zmian w zakresie wydawania i pozwoleń wodnoprawnych i pozwoleń zintegrowanych, zmiany podmiotów administrujących drogami wodnymi, usunięcie wątpliwości interpretacyjnych dotyczących ustalenia opłaty stałej w przypadku wydanych na podstawie przepisów dotychczasowych pozwoleń wodnoprawnych albo pozwoleń zintegrowanych oraz wprowadzenie zmiany dotyczących doprecyzowania w zakresie użytkowania gruntów pokrytych wodami i ponad wodą.	(1) Przekazanie uprawnień właścicielskich Skarbu Państwa względem śródlądowych dróg wodnych o szczególnym znaczeniu transportowym do Wód Polskich. (2) Określenie maksymalnej ilości pobieranej wody oraz wprowadzanych ścieków w m3/s.	Wzrost opłat wynikających z pozwoleń wodnoprawnych i pozwoleń zintegrowanych
Konsultacje projektu Rozporządzenia Komisji (UE) zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 651/2014 uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu.	Rozporządzenie GBER (tzw. General Block Exemption Regulation, tj. ogólne rozporządzenie w sprawie wyłączeń blokowych), upraszcza procedury dla organów przyznających pomoc na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym. Umożliwia przyznawanie szeregu środków pomocy o celach horyzontalnych uznawanych za leżące we wspólnym interesie.	Liberalizacja postanowień w zakresie wyłączeń blokowych dotyczących pomocy publicznej udzielanej przez Państwa Członkowskie.	Zaostrzenie postanowień nowego rozporządzenia względem poprzedniej wersji i utrudnienie korzystania przez Państwa Członkowskie z wyłączeń blokowych w ramach pomocy publicznej.
Projekt rozporządzenia Ministra Energii w sprawie szczegółowych warunków udzielania oraz rozliczania wsparcia udzielonego osobom fizycznym nieprowadzącym działalności gospodarczej. Numer z wykazu: 122.2.19.	Projekt ma na celu określenie zasad udzielania oraz rozliczania wsparcia przewidzianego w ustawie z dnia 25 sierpnia 2006 roku o biokomponentach i biopaliwach ciekłych.	Umożliwienie uzyskiwania wsparcia na terminale ładowania aut elektrycznych typu wallbox, który byłby zakupiony wraz z pojazdem elektrycznym.	Ograniczenie możliwości skorzystania z programu wsparcia przez konsumentów z uwagi na wprowadzenie do projektu rozporządzenia stałej maksymalnej wartości pojazdu elektrycznego.
ACER rozpoczął konsultacje w zakresie projektu opinii dot. obliczania limitów EPS 550/350	W ramach opinii zostaną ustalone techniczne warunki dla jednostek chcących uczestniczyć w rynkach mocy.	Ustanowienie odpowiednich warunków technicznych ułatwi uczestnictwo jednostek DSR w rynku mocy.	Ustanowienie zbyt rygorystycznych warunków uczestnictwa dla jednostek konwencjonalnych w rynku mocy.

Akcje i akcjonariat



5. AKCJE I AKCJONARIAT

5.1. Struktura akcjonariatu Spółki Energa

Akcje Energi SA są notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie (GPW) od 2013 roku. Od początku istnienia Spółki, tj. od 2006 roku, strategicznym akcjonariuszem jest Skarb Państwa, którego udział w kapitale zakładowym na 30 września 2019 roku wyniósł 51,5%, co daje 64,1% głosów na Walnym Zgromadzeniu.

Tabela 25: Akcje Spółki według serii i rodzajów

Seria	Rodzaj akcji	Akcje	(%)	Głosy	(%)
AA	zwykłe na okaziciela	269 139 114	65,00	269 139 114	48,15
BB	imiennie uprzywilejowane*	144 928 000	35,00	289 856 000	51,85
Razem		414 067 114	100,00	558 995 114	100,00

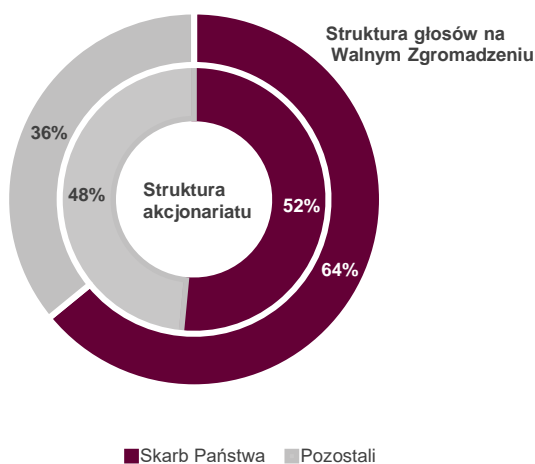
* Jedna akcja uprzywilejowana daje prawo do 2 głosów na Walnym Zgromadzeniu. Właścicielem tych akcji jest Skarb Państwa.

Tabela 26: Struktura akcjonariatu Spółki Energa według stanu na dzień 30 września 2019 roku i na dzień sporządzenia niniejszego Sprawozdania Zarządu

Nazwa akcjonariusza	Struktura akcjonariatu Spółki			
	Akcje	(%)	Głosy	(%)
Skarb Państwa*	213 326 317	51,52	358 254 317	64,09
Pozostali	200 740 797	48,48	200 740 797	35,91
Razem	414 067 114	100,00	558 995 114	100,00

* Skarb Państwa posiada 144 928 000 akcji imiennych serii BB, uprzywilejowanych co do prawa głosu na Walnym Zgromadzeniu, przy czym jedna akcja uprzywilejowana daje prawo do 2 głosów na Walnym Zgromadzeniu.

Rysunek 22: Struktura akcjonariatu Spółki Energa według stanu na 30 września 2019 roku i na dzień sporządzenia niniejszego dokumentu



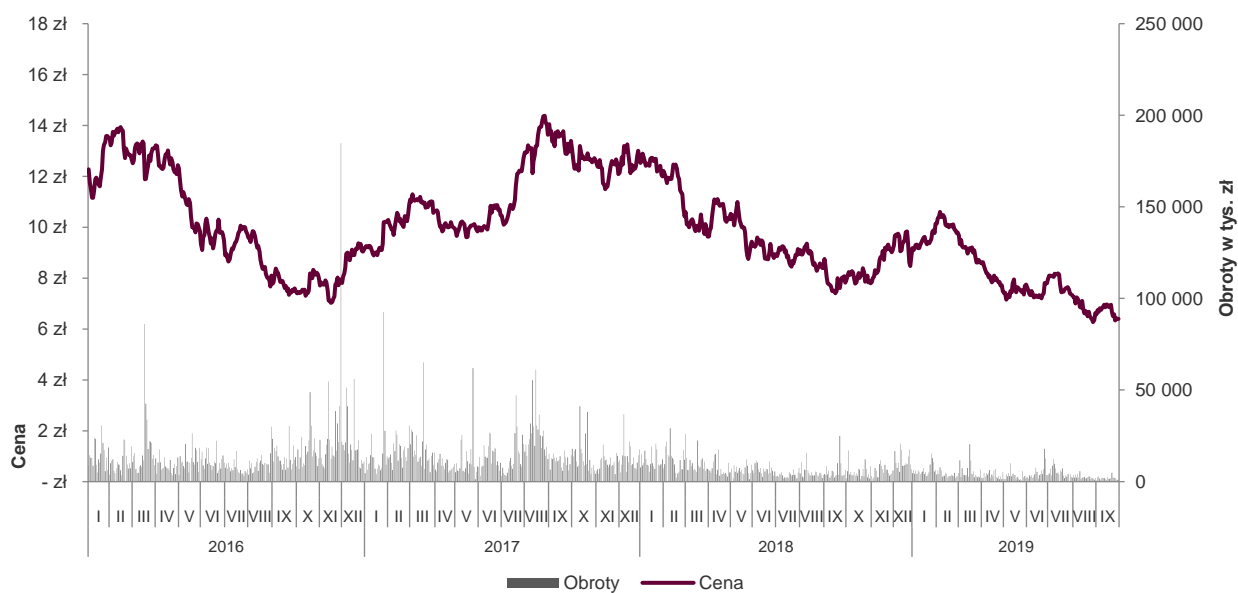
5.2. Notowania akcji Spółki i rekomendacje

Tabela 27: Dane dotyczące akcji Spółki Energa na dzień 30 września 2019 roku

Dane	Wartość
Cena emisyjna	17,00 zł
Liczba akcji	414 067 114
Kurs na koniec okresu	6,40 zł
Kapitalizacja na koniec okresu	2,65 mld zł
Minimum na zamknięciu sesji w okresie 9 m-cy	6,27 zł
Maximum na zamknięciu sesji w okresie 9 m-cy	10,60 zł
Minimum w okresie 9 m-cy	6,23 zł
Maximum w okresie 9 m-cy	10,65 zł
Średnia wartość obrotu w okresie 9 m-cy	4,12 mln zł
Średni wolumen obrotu w okresie 9 m-cy	498 tys. szt.
Średnia liczba transakcji w okresie 9 m-cy	0,92 tys. szt.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z www.infostrefa.pl

Rysunek 23: Wykres kursu akcji Spółki Energa w okresie od 4 stycznia 2016 roku do 30 września 2019 roku



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z infostrefa.com

Rysunek 24: Zmiana kursu akcji Energi SA w porównaniu do zmian indeksów WIG, WIG30 i WIG-ENERGIA



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z infostrefa.com

Rok 2019 rozpoczął się wzrostem notowań kursu akcji Energi oraz całego sektora energetycznego. Do 4 lutego 2019 roku notowania indeksu WIG-Energia rosły zdecydowanie szybciej niż pozostałe i osiągnęły najwyższy poziom w I półroczu 2019 roku. Od tego momentu branża energetyczna zaczęła notować spadki. W połowie marca kurs akcji Energi oraz indeksu WIG-Energia powrócił do poziomu z początku roku. Zbiegło się to z usunięciem Energi z indeksu WIG20. Był to również okres publikacji wyników rocznych, w których spółki zgodnie z zaleceniem audytorów zawiązały rezerwy ze względu na niepewność dotyczącą rekompensat. Od tego momentu w branży energetycznej zanotowano lekkie wzrosty, jednak tendencja pozostała spadkowa.

Cena akcji Energi na zamknięciu sesji giełdowej w dniu 30 września wyniosła 6,40 zł, co oznacza że w porównaniu z kursem w ostatnim dniu roboczym 2018 roku (tj. 28 grudnia) obniżyła się o około 28%. W III kwartale 2019 roku indeks WIG-Energia zanotował spadek o 13,09%, a w porównaniu do końca 2018 roku o około 18%.

Od 16 marca 2019 roku akcje Spółki znajdują się w indeksie mWIG40 oraz indeksie WIG30. Ponadto akcje Energi SA znalazły się z początkiem września w indeksach WIG-CEE plus i WIG-ESG. Szczegóły dotyczące nowych indeksów zostały przedstawione w dalszej części rozdziału.

Energia SA częścią indeksu WIG-CEE plus i WIG-ESG

W dniu 4 września tego roku podczas Forum Ekonomicznego w Krynicy-Zdrój przedstawiciele giełd z Grupy Wyszehradzkiej (Polski, Czech, Słowacji i Węgier), Chorwacji, Rumunii i Słowenii podpisali list intencyjny dotyczący rozpoczęcia publikacji nowego indeksu giełd z regionu Trójmorza – **CEE plus**.

Energia SA znalazła się w portfelu indeksu WIG-CEE plus wśród ponad 100 najbardziej płynnych spółek notowanych na giełdach z regionu Europy Środkowo-Wschodniej: Bratysławie, Bukareszcie, Budapeszcie, Lublanie, Pradze, Warszawie oraz Zagrzebiu.

Wprowadzenie nowego indeksu regionalnego, będącego inicjatywą giełd z regionu Trójmorza, jest odpowiedzią na oczekiwania inwestorów, którzy wskazywali na potrzebę zagregowania spółek z regionu CEE w jednym indeksie. Wraz z awansem Polski do grona rynków rozwiniętych zwiększamy znaczenie regionu, a także promujemy rynek i rodzime spółki wśród nowych grup inwestorów.

Informacje o indeksie będą podawane raz dziennie na podstawie kursów zamknięcia ze wszystkich rynków, a następnie przeliczane po kursie NBP w walutach lokalnych, euro oraz dolarze amerykańskim. Indeks ten w najbliższej przyszłości będzie instrumentem bazowym dla funduszu pasywnego TFI PZU o nazwie inPZU CEEplus, co może przyczynić się do wzrostu zainteresowania inwestorów emitentami wchodzącymi w skład indeksu.

W dniu 3 września 2019 roku Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie rozpoczęła publikację nowego indeksu **WIG-ESG**, który obejmuje spółki znajdujące się w indeksach WIG20 i mWIG40 i uznawane za odpowiedzialne społecznie tj. przestrzegające zasad biznesu odpowiedzialnego społecznie, w szczególności w zakresie kwestii środowiskowych, społecznych, ekonomicznych i ładu korporacyjnego. Wagi spółek w indeksie będą, tak jak w przypadku innych indeksów, zależą od liczby akcji w wolnym obrocie, skorygowanej w oparciu o ranking ESG oraz ocenę stosowania zasad „Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW 2016”.

Ranking ESG spółek, stanowiący jedno z kryteriów ustalania wag w indeksie, powstaje na podstawie raportów Sustainalytic - międzynarodowej firmy specjalizującej się w dostarczaniu usług z obszaru ESG, która zajmuje się określaniem scoringu spółek na podstawie ogólnie dostępnych informacji publikowanych przez spółki. Z usług Sustainalytics korzystają globalne firmy obliczające indeksy oraz instytucje zajmujące się inwestowaniem na rynkach kapitałowych na świecie.

WIG-ESG jest indeksem dochodowym, co oznacza że przy jego obliczaniu bierze się pod uwagę zarówno ceny zawartych w nim transakcji, jak i dochody z tytułu dywidend. Pierwszym produktem opartym o indeks WIG-ESG będzie fundusz NN Investment Partners TFI.

Akcje Energi SA są obecnie składową RESPECT Index, publikowanego od 10 lat. Indeks ten będzie publikowany do końca 2019 roku, a począwszy od 1 stycznia 2020 roku będzie publikowany wyłącznie indeks WIG-ESG.

Program lojalnościowy dla inwestorów indywidualnych „Energaw w Akcji!”

„Energaw w Akcji!” to pierwszy tak kompleksowy i szeroki program wśród spółek energetycznych notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie (GPW) skierowany do inwestorów indywidualnych. Tym samym Energa dołączyła do innych liczących się spółek zarówno z rynku polskiego, jak i rynków zagranicznych, które realizują podobne inicjatywy. Przewiduje ona wiele korzyści dla akcjonariuszy indywidualnych. Program ma również charakter edukacyjny. Jego celem jest pogłębianie wiedzy Polaków na temat funkcjonowania rynku kapitałowego.

Każdy, kto nieprzerwanie przez sześć miesięcy był właścicielem lub współwłaścicielem przynajmniej 500 akcji Energi SA, może skorzystać z atrakcyjnej oferty programu.

W ramach programu inwestorzy mogą skorzystać z szerokiej gamy produktów i usług zarówno ze strony organizatora, czyli Energi, jak również MyBenefit, Domu Maklerskiego PKO Banku Polskiego i Stowarzyszenia Inwestorów Indywidualnych – współorganizatorów programu.

Więcej informacji o programie znajduje się na dedykowanej stronie internetowej pod adresem: <https://energawakcji.energa.pl/>.

Rysunek 25: Rekomendacje analityczne przyznane w 3 kwartałach 2019 roku



Zestawienie wydanych rekomendacji znajduje się na stronie Relacji Inwestorskich Spółki pod adresem <https://ir.energa.pl/pl/ir/serwis-relacji-inwestorskich/dane-finansowe/rekomendacje>.

5.3. Zmiany w organach oraz zestawienie stanu akcji w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących

W III kwartale 2019 roku nie zaszły żadne zmiany w składzie Zarządu i jego stan na 30 września 2019 roku przedstawiał się następująco:

- 1) Pan Grzegorz Ksepko – Wiceprezes Zarządu ds. Korporacyjnych, pełniący obowiązki Prezesa Zarządu
- 2) Pan Jacek Kościelniak – Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych,
- 3) Pan Dominik Wadecki – Wiceprezes Zarządu ds. Operacyjnych.

Skład Rady Nadzorczej również pozostał bez zmian i na 30 września 2019 roku przedstawiał się następująco:

- 1) Pani Paula Ziemiecka-Księżak - Przewodnicząca Rady Nadzorczej,
- 2) Pan Zbigniew Wtulich - Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej,
- 3) Pani Agnieszka Terlikowska-Kulesza - Sekretarz Rady Nadzorczej,
- 4) Pan Andrzej Powalowski Członek Rady Nadzorczej,
- 5) Pan Marek Szczepaniec Członek Rady Nadzorczej,
- 6) Pan Maciej Żółtkiewicz - Członek Rady Nadzorczej.

Życiorysy wszystkich członków władz Spółki znajdują się na stronie internetowej <https://grupa.energa.pl/grupa-energa/wladze> .

Na dzień 30 września 2019 roku i na dzień sporządzenia niniejszej Informacji żaden z Członków Rady Nadzorczej Energi SA oraz żaden z Członków Zarządu Energi SA nie posiadał akcji Spółki, uprawnień do akcji Spółki ani też akcji/ udziałów w jednostkach powiązanych ze Spółką.

**Inne informacje
istotne dla oceny
sytuacji emitenta**



6. INNE INFORMACJE ISTOTNE DLA OCENY SYTUACJI EMITENTA

6.1. Informacje o istotnych umowach

Umowy dotyczące kredytów i pożyczek oraz program emisji obligacji krajowych

Szczegóły dotyczące umów kredytów i pożyczek oraz programu emisji obligacji krajowych opisane zostały między innymi w nocie nr 17 *Instrumenty finansowe* Skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego na dzień i za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2019 roku.

Udzielone poręczenia i gwarancje

Na dzień 30 września 2019 roku poręczenia udzielone przez Energe SA za zobowiązania spółek Grupy wyniosły łącznie 5 701 mln zł i obejmują:

- poręczenie za zobowiązania Energi Finance AB (publ) z tytułu emisji euroobligacji w kwocie 5 467 mln zł,
- poręczenia za zobowiązania spółek Grupy Energa wynikające z gwarancji bankowych udzielonych przez PKO Bank Polski SA w ramach limitów gwarancyjnych dedykowanych spółkom Grupy w łącznej kwocie 164 mln zł,
- poręczenia za zobowiązania spółek Grupy Energa wobec innych podmiotów, w tym Skarbu Państwa i Narodowego oraz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w łącznej kwocie 70 mln zł.

Informacje o istotnych transakcjach z podmiotami powiązаныmi na innych warunkach niż rynkowe

Wszystkie transakcje w ramach Grupy Energa są dokonywane w oparciu o ceny rynkowe dostarczanych towarów, produktów lub usług oparte o koszt ich wytworzenia.

Informacje dotyczące transakcji z podmiotami powiązаныmi zostały zamieszczone w nocie 19 Skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego na dzień i za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2019 roku.

6.2. Zarządzanie ryzykiem

Klasyfikacja ryzyk w Grupie Energa składa się z czterech obszarów:

- strategiczny, obejmujący ryzyka związane z realizacją celów strategicznych, w tym planowaniem i realizacją inwestycji czy nadzorem korporacyjnym,
- prawno-regulacyjny, obejmujący ryzyka dotyczące zgodności z obowiązującymi przepisami i regulacjami,
- operacyjny, obejmujący ryzyka związane z realizacją celów operacyjnych, w tym dotyczące infrastruktury, realizowanych procesów czy zasobów,
- finansowy, obejmujący ryzyka związane z zarządzaniem finansami.

Szczegółowy opis ryzyk dotyczących działalności Spółki przedstawiony został w Sprawozdaniu Zarządu z działalności Grupy Energa za I półrocze 2019 roku. W ocenie Zarządu przedstawione w w/w dokumencie ryzyka pozostają aktualne.

6.3. Postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej

Na dzień 30 września 2019 roku Grupa Energa była stroną 13 521 postępowań sądowych. Jako powód Grupa występowała w 11 837 sprawach, których łączna wartość przedmiotu sporu wyniosła około 429 mln zł. Jako pozwany Grupa występowała w 1 704 sprawach o łącznej wartości przedmiotu sporu około 482 mln zł.

Na dzień 30 września 2019 roku łączna kwota roszczeń o posadowienie urządzeń elektroenergetycznych na cudzych nieruchomościach bez tytułu prawnego zasądzonych prawomocnym wyrokiem wyniosła około 23 mln zł w 4 009 sprawach. Spraw sądowych w toku było 2 084, zaś wartość przedmiotu sporu w toku wyniosła 216 mln zł.

Na podstawie dostępnych danych dotyczących wartości obecnie prowadzonych postępowań, przyjmujemy, że wartość realnie przypadającą do wypłaty w wyniku rozstrzygnięcia powyższych sporów może sięgać 67 mln zł, z zastrzeżeniem zmiany w przypadku wytoczenia przeciwko Enerdze Operatorowi SA nowych postępowań dotyczących urządzeń elektroenergetycznych posadowionych na innych gruntach bez tytułu prawnego.

Powyższe dane nie obejmują również spraw dotyczących prowadzenia w imieniu i na rzecz Energi Obrotu SA windykacji sądowo-egzekucyjnej, w celu dochodzenia przez spółkę należności od swoich klientów oraz spraw upadłościowych, za wyjątkiem sprawy z powództwa Energi Obrotu SA przeciwko Ergo Energy Sp. z o.o. na kwotę około 13 mln zł. Odnośnie powyższej sprawy, w dniu 12 lipca 2018 roku został ogłoszony wyrok Sądu I instancji, mocą którego:

- 1) Energa Obrót SA została zobowiązana do zapłaty na rzecz Ergo Energy Sp. z o.o. kwoty w wysokości 113 191,89 zł (z tytułu zadośćuczynienia oraz zwrotu kosztów procesu);
- 2) Ergo Energy Sp. z o.o. została zobowiązana do zapłaty na rzecz Energi Obrotu SA kwoty łącznie 5 126 113,5 zł (w tym z tytułu zwrotu kosztów procesu).

Złożono ze strony Energi Obrotu SA wnioski o sporządzenie uzasadnienia do ww. wyroku. Odebrano odpis wyroku wraz z uzasadnieniem. Złożono apelację w której zaskarżono część wyroku. W dniu 23 listopada 2018 roku Ergo Energy złożyło odpowiedź na apelację, zaskarżającą część wyroku.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku, I Wydział Cywilny sygn. akt: I Aga 453/18 w dniu 8 maja 2019 roku (Sąd II instancji) wydał prawomocny wyrok.

Zgodnie z decyzją Sądu w dniu 4 czerwca 2019 roku Ergo Energy Sp. z o. o. wpłaciło na rachunek bankowy Energi Obrotu SA kwotę należności głównej w wysokości 5 092 683,25 zł oraz kwotę kosztów sądowych w wysokości 73 447,88 zł.

Aktualnie Energa Obrót SA prowadzi rozmowy z Ergo Energy Sp. z o. o. dotyczące płatności zasądzonych w wyroku odsetek. Część należności z niniejszego tytułu została już uregulowana tj. 306 000 zł.

Łączna wartość spraw prowadzonych w powyższym zakresie, na dzień 30 września 2019 roku, wyniosła około 335 mln zł, w tym:

Rodzaj należności	Saldo na dzień 30.09.2019 (mln zł)
sądowe, egzekucja	126,3
upadłości	58,8
pozabilingowe	7,4
pozabilingowe - upadłości	2,3
Razem	194,8

Poniżej przedstawiono kontynuację postępowań o największej wartości przedmiotu sporu pozostających w toku w III kwartale 2019 roku. Poprzednie raporty okresowe Spółki i jej Prospekt Emisyjny zawierają informacje o krokach prawnych podjętych we wcześniejszych okresach.

Tabela 28: Postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej

Określenie stron	Przedmiot sporu	Opis sprawy
T- Matic Systems SA, Arcus SA(pozwany) Energa Operator SA (powód)	Pozew o zapłatę kar umownych wynikających z umów na dostawę oraz uruchomienie infrastruktury licznikowej (dotyczy I etapu AMI).	<p>W dniu 7 kwietnia 2015 roku złożono pozew (wartość przedmiotu sporu 23 152 481 zł).</p> <p>W dniu 10 czerwca 2015 roku pozwani odpowiedzi na pozew domagając się oddalenia powództwa w całości podnosząc, że pozwani nie ponoszą winy w opóźnieniach, zaś część opóźnień zostało zawinionych przez Energię Operatora SA, działanie siły wyższej, brak szkody po stronie Energi Operatora SA oraz rażące wygórowanie kar umownych. Pismem z 30 września 2015 roku Energa Operator SA złożyła replikę do odpowiedzi na pozew szczegółowo odnosząc się do wszystkich zarzutów i zgłaszając nowe dowody.</p> <p>W dniu 18 grudnia 2015 roku pozwani odpowiedzi na duplikę, zawierającą zbliżoną argumentację do przedstawionej w odpowiedzi na pozew, jednak rozszerzoną o zarzut nieważności umów z uwagi na ich nieprecyzyjność oraz nierówność kontraktową stron.</p> <p>W dniu 13 stycznia 2016 roku odbyła się rozprawa, na której Sąd zobowiązał Energię Operatora SA do złożenia odpowiedzi na duplikę pozwanych w terminie 45 dni.</p> <p>W dniu 25 lutego 2016 roku zostało wysłane pismo procesowe powoda. W I półroczu 2016 roku odbył się szereg rozpraw z przesłuchaniami świadków. Na rozprawie 23 listopada 2016 roku Sąd zgodnie z wnioskiem stron wydał Postanowienie o odroczeniu rozprawy z uwagi na trwające negocjacje.</p> <p>W dniu 8 lutego 2017 roku odbyła się rozprawa, w wyniku której Strony nie doszły do porozumienia. Na kolejnych rozprawach przesłuchiwanie byli kolejni świadkowie oraz przedstawiciele stron. Strony złożyły wnioski co do opinii biegłych. Akta zostały przekazane do biegłych w celu wydania opinii.</p>
T- Matic Systems SA, Arcus SA(powód) Energa Operator SA (pozwany)	<p>Pozew o stwierdzenie nieważności umowy dotyczącej II etapu AMI</p> <p>Pozew wzajemny o zapłatę kar umownych za II etap AMI</p>	<p>W dniu 8 lutego 2016 roku na adres Energi Operatora SA doręczono pozew wniesiony przez T-Matic Systems SA i ARCUS SA.</p> <p>Sprawa toczy się przed Sądem Okręgowym w Gdańsku pod sygn. akt IX GC 893/15.</p> <p>W dniu 7 listopada 2016 roku został złożony pozew wzajemny przeciwko Arcus, T-matic o zapłatę kwoty 157 063 142 zł tytułem zapłaty kar umownych w wysokości 156 060 200 zł oraz kwoty 1 002 942 zł tytułem obniżenia wysokości wynagrodzenia, zgodnie z wezwaniem do zapłaty z dnia 9 listopada 2015 roku.</p> <p>Sąd w dniu 30 stycznia 2017 roku wydał postanowienie o podjęciu zawieszzonego wcześniej na wniosek stron postępowania.</p>

		<p>W dniu 13 czerwca 2017 roku Sąd postanowił umorzyć postępowanie zażaleniowe dotyczące oddalenia wniosku Powoda o zabezpieczenie roszczenia w postaci zakazu korzystania z gwarancji ubezpieczeniowej, w związku z wnioskiem o cofnięcie zażalenia. Akta będą przekazane do Sądu Okręgowego w Gdańsku. W sprawie rozpoczęło się postępowanie dowodowe i przesłuchiwanie są kolejni świadkowie.</p> <p>W zakresie pozwu wzajemnego został on doręczony powodom (pozwany wzajemnym), którzy wnieśli odpowiedź na pozew. Sąd przesłuchał świadków, oraz przedstawicieli Arcus SA, T-Matic Systems SA i Energi Operatora SA. Strony złożyły wnioski co do przeprowadzenia dowodów z opinii biegłych, Sąd będzie decydował o dopuszczeniu i przeprowadzeniu tych dowodów. Obecnie trwa poszukiwanie przez Sąd biegłych, którzy podjęliby się sporządzenia opinii.</p>
T-Matic Systems SA Arcus SA (powód) Energa Operator SA (pozwany)	O zapłatę odszkodowania za czyny niedozwolone/czyni nieuczciwej konkurencji	<p>W dniu 29 stycznia 2018 roku do Energi Operatora SA wpłynął pozew Arcus SA i T-Matic Systems SA o zapłatę na rzecz Arcus SA kwoty 174 111 458,96 zł tytułem odszkodowania za czyny niedozwolone, których rzekomo dopuściła się Energa Operator SA. Odszkodowanie, dotyczy szkód wynikających z bezprawnego i zawinionego popełniania przez Energe Operatora SA czynu niedozwolonego/czynu nieuczciwej konkurencji polegającego na bezprawnych działaniach lub zaniechaniach związanych z procesem wykonywania umów realizacyjnych dotyczących I oraz II etapu realizacji systemu AMI. Z uzasadnienia pisma wynika, że szkoda poniesiona przez Arcus SA oraz T-Matic SA związana jest z bezprawnym naliczeniem przez Energe Operatora SA kar umownych, które to działania doprowadziły do powstania i eskalacji sporu, który przerodził się w liczne postępowania sądowe, w następstwie, których doszło do wyrządzenia szkody „która miała związek z zaistnieniem (opisanych w pozwie) okoliczności dotyczących prowadzonej działalności gospodarczej”.</p> <p>Spółka kwestionuje zasadność tego powództwa i będzie wnosić o jego oddalenie. Została złożona odpowiedź na pozew. Odbyło się posiedzenie organizacyjne, na którym Sąd wysłuchał stanowisk stron. Sąd zawiesił postępowanie w sprawie. Postanowienie to Energa Operator SA zaskarżyła zażaleniem, które zostało oddalone.</p>
T-Matic Systems SA Arcus SA (powód) Energa Operator SA (pozwany)	O zapłatę za prace dodatkowe w zakresie I Etapu AMI	<p>W dniu 30 września 2019 roku do Spółki wpłynął pozew złożony przez Arcus SA i T-Matic Systems SA, w którym spółki te domagają się od Energi Operatora SA zapłaty kwoty 4 710 466 zł tytułem wynagrodzenia, ewentualnie zwrotu bezpodstawnego wzbogacenia, ewentualnie odszkodowania za rzekome prace dodatkowe wykonane w czasie realizacji I Etapu AMI. Spółka kwestionuje zasadność tego powództwa i będzie przeciwko niemu oponować.</p>
Energa Operator SA (powód); PKN ORLEN SA (pozwany)	Pozew o zapłatę	<p>W dniu 19 kwietnia 2016 roku Sąd Apelacyjny w Warszawie ogłosił wyrok w sprawie powództwa Energi Operatora SA, Oddział w Płocku przeciwko PKN Orlen SA Sąd oddalił częściowo apelację pozwanego i tym samym prawomocny stał się wyrok Sądu Okręgowego</p>

w Warszawie z dnia 27 października 2014 roku, sygn. akt XVI GC 782/11 zasądający na rzecz powoda kwotę 16,1 mln zł z odsetkami od 30 czerwca 2004 roku. Wyrok jest prawomocny. Energa Operator SA wystąpiła o doręczenie wyroku wraz z uzasadnieniem, który doręczono pełnomocnikowi Powoda w dniu 1 sierpnia 2016 roku.

W dniu 29 września 2016 roku Energa Operator SA złożyła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 19 kwietnia 2016 roku do Sądu Najwyższego.

W dniu 24 października 2016 roku pełnomocnikowi Energi Operatora SA doręczono skargę kasacyjną PKN Orlen wniesioną od powyższego wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie. Na skargę tę Energa Operator SA udzieliła odpowiedzi pismem procesowym, przesyłając je w tym samym dniu do Sądu Apelacyjnego w Warszawie. Termin rozprawy wyznaczono na dzień 20 lipca 2017 roku. Sąd Najwyższy oddalił skargę pozwanego PKN Orlen, natomiast uwzględnił skargę Energi Operatora SA, uchylając zaskarżone orzeczenie Sądu Apelacyjnego i przekazując mu sprawę do ponownego rozpoznania. W dniu 1 sierpnia 2017 roku wpłynął wyrok z uzasadnieniem. Rozprawa została wyznaczona na dzień 15 listopada 2017 roku. Sąd Apelacyjny, rozpoznając ponownie sprawę, wyrokiem z dnia 15 listopada 2017 roku uchylił zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego z dnia 27 października 2014 roku w części zasądzającej od PKN Orlen kwotę 30 093 882,82 zł i w tym zakresie przekazał temu sądowi sprawę do ponownego rozpoznania.

W dniu 11 maja 2018 roku odbyła się rozprawa przed Sądem Okręgowym w Warszawie. Sąd wezwał strony do rozważenia zawarcia ugody, jednocześnie udzielił pełnomocnikom stron miesięcznego terminu do zgłoszenia nowych wniosków dowodowych na okoliczność charakteru umowy łączącej strony po 1 stycznia 2002 roku.

Kolejny termin rozprawy wyznaczono na 4 października 2018 roku - rozprawa została odroczone bez terminu. Miało to miejsce na zgodny wniosek obu stron z uwagi na toczące się rozmowy dotyczące zawarcia ugody sądowej.

Pismem z dnia 15 listopada 2018 roku Spółka poinformowała SO w Warszawie o negatywnym rezultacie negocjacji ugodowych i wniosła o wyznaczenie rozprawy z urzędu. Na rozprawie w dniu 19 lutego 2019 roku Sąd dopuścił wnioskowane przez EOP dowody z zeznań świadków na okoliczności stosunków handlowych Energi Operatora SA i PKN Orlen w okresie od 1 stycznia 2002 roku do 30 czerwca 2002 roku.

Kolejna rozprawa odbyła się w dniu 26 czerwca 2019 roku. Został przesłuchany świadek. Sąd udzielił pełnomocnikom stron miesięcznego terminu na zajęcie ostatecznego stanowiska w sprawie mając na uwadze przeprowadzone przed SO postępowanie dowodowe.

		Sąd wyznaczył termin rozprawy na dzień 8 listopada 2019 roku.
Energa Operator SA (strona); PREZES URZĘDU REGULACJI ENERGETYKI (organ)	Kara pieniężna nałożona przez organ	<p>Energa Operator SA otrzymała decyzję z dnia 21 grudnia 2016 roku, w której Prezes URE nałożył na spółkę karę pieniężną w wysokości 11 mln zł za wprowadzenie w błąd Prezesa URE. Spółka odwołała się od ww. decyzji i wniosła o jej uchylenie w całości, ewentualnie na wypadek jej nieuchylenia w całości o zmianę decyzji poprzez odstąpienie od wymierzenia kary lub jej obniżenie do 50 000 zł. Prezes URE wniósł odpowiedź na odwołanie wnosząc m.in. o jego oddalenie. Odbyły się dwie rozprawy, na których Sąd przesłuchał świadków.</p> <p>W dniu 24 maja 2019 roku Sąd wydał wyrok, w którym obniżył orzeczoną karę pieniężną do kwoty 5,5 mln zł. W sprawie obie strony wniosły apelacje.</p>
Energa Operator SA (strona); PREZES URZĘDU REGULACJI ENERGETYKI (organ)	Kara pieniężna nałożona przez organ	<p>Energa Operator SA otrzymała decyzję z dnia 6 listopada 2017 roku w przedmiocie wymierzenia kar pieniężnych w łącznej wysokości 13,6 mln zł za naruszenia Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej poprzez:</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) komunikowanie się z przedsiębiorstwami obrotu za pomocą kodów innych, aniżeli przewidziane w IRIESD; (2) nieprzestrzeganie terminów przekazywania przedsiębiorstwom obrotu danych pomiarowych; (3) nieprzestrzeganie terminów rozpoznawania reklamacji przedsiębiorstw obrotu; (4) nieprzestrzeganie terminów weryfikacji zgłoszeń zmiany sprzedawcy; (5) nieprzestrzeganie terminów końcowego rozliczenia umów sprzedaży energii; (6) niewznowienie dostaw energii u jednego z odbiorców. <p>Spółka odwołała się od tej decyzji wnosząc o jej uchylenie, ewentualnie zmianę przez odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej, ewentualnie zmianę poprzez obniżenie kary pieniężnej.</p> <p>Sprawa jest prowadzona pod sygnaturą XVII AmE 68/18 i obecnie nie podjęto w niej żadnych czynności.</p>
Energa Kogeneracja Sp. z o.o. (powód) - Mostostal Warszawa SA (pozwany)	Pozew o zapłatę z tytułu obniżenia ceny kontraktowej	<p>Sygn. akt: IX GC 494/17; w dniu 22 czerwca 2017 roku Energa Kogeneracja Sp. z o.o. wniosła do Sądu Okręgowego w Gdańsku pozew przeciwko Mostostal Warszawa SA o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 106 417 065,12 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Przedmiotem pozwu jest obniżenie ceny kontraktowej przysługującej Enerdze Kogeneracji Sp. z o.o. z tytułu wykonania KONTRAKTU nr EKO/86/2011 o kwotę 90 286 722,15 zł (podstawa prawna art. 637 § 2 kc w zw. z art. 656 § 1 kc).</p> <p>W dniu 15 września 2017 roku Sąd Okręgowy w Gdańsku wydał postanowienie o udzieleniu zabezpieczenia dowodu w postaci opinii biegłego (instytutu). Skierowane przez Sąd zapytania o możliwość sporządzenia stosownej opinii spotkały się z odmową instytutów. Pozwany otrzymał przedłużenie terminu do sporządzenia odpowiedzi na pozew do 15 grudnia 2017 roku.</p> <p>W dniu 22 grudnia 2017 roku wpłynęła do Energi Kogeneracji Sp. z o.o. odpowiedź na pozew wraz z pozewem wzajemnym na kwotę 7 753 230 zł.</p>

Odpowiedź na pozew wzajemny Energa Kogeneracja Sp. z o.o. złożyła w dniu 9 kwietnia 2018 roku. Skarb Państwa, w imieniu którego działa Minister Energii włączył się do postępowania w charakterze interwenienta ubocznego po stronie Energi Kogeneracji Sp. z o.o. Pismem z dnia 27 kwietnia 2018 roku Mostostal Warszawa SA podtrzymał opozycję i przedstawił dalsze stanowisko. Pismem z dnia 13 czerwca 2018 roku Mostostal Warszawa SA wniósł o uchylenie postanowienia o zabezpieczenie dowodu i dopuszczenie dowodu z opinii instytutu naukowo-badawczego w zwykłym trybie.

Mostostal Warszawa wniósł również o to, aby opinia została wykonana przez instytut zagraniczny i wskazał 2 instytuty z Wielkiej Brytanii. W odpowiedzi na to pismo, w piśmie z dnia 3 lipca 2018 roku Energa Kogeneracja Sp. z o.o. wniosła o oddalenie wniosku Mostostal Warszawa S.A. o uchylenie postanowienia z dnia 23 sierpnia 2017 roku, rozszerzenie postanowienia z dnia 23 sierpnia 2017 roku o dalsze okoliczności wskazane w pismach procesowych, a w razie uwzględnienia wniosku Mostostal Warszawa S.A. i uchylenia postanowienia z dnia 23 sierpnia 2017 roku, Energa Kogeneracja wniosła o skierowanie zapytania o przeprowadzenie opinii w pierwszej kolejności do Politechniki Wrocławskiej, a dopiero po uzyskaniu odmowy, zwrócenie się z zapytaniem o możliwość sporządzenia opinii do instytutów zagranicznych, przy czym Energa Kogeneracja wskazała 5 instytutów, z czego wyróżnił instytut duński. Pismem z dnia 7 września 2018 roku Energa Kogeneracja Sp. z o.o. rozszerzyła powództwo o kwotę 7 969 194,27 zł z tytułu kar umownych za niższą niż gwarantowana dyspozycyjność Bloku w trzecim roku eksploatacji.

W listopadzie odbędzie się rozprawa, na której Sąd rozstrzygnie opozycję Mostostal Warszawa S.A. wobec wstąpienia do sprawy Skarbu Państwa - Ministra Energii.

Boryszewo Wind Invest Sp. z o.o. (powód)
Energa Obrót SA (pozwany)

Pozew o zapłatę odszkodowania z tytułu niewykonywania przez Energa Obrót SA części umowy zakupu praw majątkowych do świadectw pochodzenia dla energii elektrycznej wyprodukowanej w OZE.

W dniu 25 sierpnia 2017 roku Boryszewo Wind Invest wniosła przeciwko Enerdze Obrotowi SA do Sądu Okręgowego w Gdańsku pozew o zapłatę kwoty 31 931 614,78 zł wraz z odsetkami z tytułu odszkodowania za niewykonanie w części Ramowej Umowy Sprzedaży Praw Majątkowych wynikających ze Świadectw Pochodzenia Nr W/HH/210/2010/1, które polegało na złożeniu oświadczenia o częściowym rozwiązaniu umowy oraz odmowie nabywania praw majątkowych ze świadectw pochodzenia. Na kwotę roszczenia składają się „straty” poniesione przez Powoda w związku z koniecznością sprzedaży praw majątkowych na TGE wraz z odsetkami ustawowymi (25 694 540,08 zł) oraz kwota dodatkowych kosztów w związku z obsługą zadłużenia z umowy kredytowej (6 282 074,70 zł). Nadano sygnaturę: IX GC 701/17.

W dniu 27 grudnia 2017 roku odbyła się rozprawa, podczas której Boryszewo Wind Invest cofnęła pozew w zakresie 150 000 zł. Strony złożyły odpowiedzi na pozew, przesłuchano świadka, Powód nie wyraził zgody na mediację.

Energia Obrót SA (powód) - "MEGAWATT BALTICA" SA (pozwany 1), Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA (pozwany 2)	Powództwo o ustalenie nieistnienia stosunku prawnego, który miał powstać wskutek zawarcia przez Energe Obrót SA umowy sprzedaży praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia (CPA)	W dniu 31 października 2018 roku odbyła się rozprawa I instancji po której został wydany wyrok. Sąd zasądził od Energi Obrotu SA na rzecz Powoda kwotę w wysokości 17 796 755 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 26 lipca 2017 roku, oddalił powództwo w pozostałym zakresie, tj. co do kwoty 13 984 860 zł oraz zasądził od Energi Obrotu SA na rzecz Powoda zwrot kosztów procesu w kwocie 58 596 zł.
		Strony złożyły odpowiedź na pozew wzajemny, odbyła się rozprawa apelacyjna. W dniu 28 października 2019 roku wyrokiem Sądu II Instancji oddalono apelację Energi Obrotu SA oraz zasądzono od Energi Obrotu SA na rzecz powoda zwrot kosztów procesu w kwocie 18 750 zł.
		W dniu 11 września 2017 roku Energia Obrót SA wniosła pozew do Sądu Arbitrażowego przy KIG w Warszawie. Nadano sygnaturę: SA 128/17. Strony złożyły odpowiedź na pozew wzajemny.
		W dniu 29 stycznia 2018 roku przy udziale Megawatt Baltica SA odbyło się posiedzenie w sprawie o zawezwanie do próby ugodowej. Do zawarcia ugody nie doszło. Odbyło się kilka rozpraw, zostały złożone pisma podsumowujące.
		W dniu 1 września 2018 roku Megawatt Baltica złożyła zaktualizowany pozew wzajemny. Kwota dochodzonego roszczenia wynosi 16 969 401,36 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie. Strony złożyły odpowiedzi na pozew wzajemny, odbyło się kilka rozpraw na których nie wniesiono istotnych zmian do pozwu.
		W dniu 27 grudnia 2018 roku został wydany wyrok końcowy zasądający kary umowne. Zasądzona kwota kar umownych została zmiarkowana o 10% (tj. 15 272 462 zł). W między czasie odbyły się rozprawy bez istotnych zdarzeń procesowych.
		W dniu 26 września 2019 roku odbyły się rozprawy w/s ze skarg o uchylenie wyroku częściowego i wyroku końcowego.
		W dniu 10 października 2019 roku Sąd wydał wyrok oddalający skargę Energi Obrotu S.A. na wyrok końcowy i zasądził na rzecz przeciwnika zwrot kosztów procesu w kwocie 2 417 zł.
Energia Obrót SA (powód) - EOLICA KISIELICE sp. z o.o. (pozwany 1), RAIFFEISEN BANK POLSKA SA (pozwany 2)	Powództwo o ustalenie nieistnienia stosunku prawnego, który miał powstać wskutek zawarcia przez Energe Obrót SA umowy sprzedaży praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia (CPA)	W dniu 11 września 2017 roku Energia Obrót SA wniosła pozew do Sądu Okręgowego w Gdańsku, IX Wydziału Gospodarczego. Nadano sygnaturę: IX GC 739/17. W dniu 7 listopada 2017 roku Energia Obrót SA złożyła pismo procesowe precyzujące żądanie.
		W dniu 12 marca 2018 roku Raiffeisen Bank Polska złożył pozew wzajemny o zapłatę (w.p.s. 3 104 430 zł). Strony złożyły odpowiedź na pozew wzajemny. Odbyło się kilka rozpraw, czego efektem jest ugoda zawarta w dniu 22 lipca 2019 roku. Energia Obrót SA cofnęła pozew, a Raiffeisen cofnął pozew wzajemny.
		W dniu 1 sierpnia 2019 roku Sąd wydał postanowienie o umorzeniu postępowania w zakresie pozwu głównego i pozwu wzajemnego.

Energia Obrót SA (powód) - PGE ENERGIA ODNAWIALNA SA, (pozwany)	Powództwo o ustalenie nieistnienia stosunku prawnego, który miał powstać wskutek zawarcia przez Energe Obrót SA umowy sprzedaży praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia (CPA)	W dniu 11 września 2017 roku Energia Obrót SA wniosła pozew do Sądu Okręgowego w Warszawie, XX Wydziału Gospodarczego. Nadano sygnaturę: XX GC 839/17. Odbyła się rozprawa oraz mediacja, która nie doprowadziła do ugody. Sąd będzie kontynuował postępowanie dowodowe. Termin rozprawy wyznaczono na 28 kwietnia 2020 roku.
Energia Obrót SA (powód) - C&C WIND sp. z o.o. (pozwany 1), Bank Ochrony Środowiska SA (pozwany 2)	Powództwo o ustalenie nieistnienia stosunku prawnego, który miał powstać wskutek zawarcia przez Energe Obrót SA umowy sprzedaży praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia (CPA)	W dniu 11 września 2017 roku Energia Obrót SA wniosła pozew do Sądu Arbitrażowego przy KIG w Warszawie. Nadano sygnaturę: SA 127/17. Strony złożyły odpowiedź na pozew wzajemny, z tym, że w dniu 29 grudnia 2017 roku Energia Obrót SA cofnęła pozew w odniesieniu do BOŚ. Sąd Arbitrażowy przy KIG w Warszawie postanowieniem z dnia 16 stycznia 2018 roku umorzył postępowanie wobec pozwanego BOŚ SA z uwagi na cofnięcie pozwu w tym zakresie. W między czasie odbyły się rozprawy, Strony złożyły odpowiedź na pozew wzajemny oraz pisma podsumowujące. W dniu 1 września 2018 roku C&C Wind złożyła zaktualizowany pozew wzajemny. Kwota dochodzonego roszczenia wynosi 7 767 619,14 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, które później cofnęła w całości bez zrzeczenia się roszczenia, na co Energia Obrót SA złożyła odpowiedź wraz ze sprzeciwem co do cofnięcia pozwu wzajemnego w części kwoty. Strony złożyły wnioski o wzajemne cofnięcie pozwu i spis kosztów postępowania. W dniu 27 grudnia 2018 roku został wydany wyrok ustalający, że nie istnieje obowiązek zwrotu przez C&C Wind na rzecz Energi Obrót SA uiszczonych kar umownych w kwocie 6 578 480 zł, na co została złożona skarga o uchylenie wyroku końcowego oraz odpowiedź Strony. Termin rozprawy nie został wyznaczony.
Energia Obrót SA (powód) - BORYSZEWO WIND INVEST Sp. Z O.O. (pozwany 1), mBank SA (pozwany 2)	Powództwo o ustalenie nieistnienia stosunku prawnego, który miał powstać wskutek zawarcia przez Energe Obrót SA umowy sprzedaży praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia (CPA)	W dniu 11 września 2017 roku Energia Obrót SA wniosła pozew do Sądu Okręgowego w Warszawie, XVI Wydziału Gospodarczego. Nadano sygnaturę: XVI GC 799/17. Strony złożyły odpowiedź na pozew wzajemny. We wrześniu 2018 roku Sąd zamknął przewód sądowy i wydał wyrok oddalający powództwo, na co w dniu 2 listopada 2018 roku Energia Obrót SA złożyła apelację, a Pozwany odpowiedź. Termin rozprawy apelacyjnej nie został wyznaczony.
Energia Obrót SA (powód) - JEŻYCZKI WIND INVEST sp. z o.o. (pozwany 1), mBank SA (pozwany 2)	Powództwo o ustalenie nieistnienia stosunku prawnego, który miał powstać wskutek zawarcia przez Energe Obrót SA umowy sprzedaży praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia (CPA)	W dniu 11 września 2017 roku Energia Obrót SA wniosła pozew do Sądu Okręgowego w Warszawie, XVI Wydziału Gospodarczego. Nadano sygnaturę: XVI GC 805/17. Strony złożyły odpowiedź na pozew wzajemny, następnie odbyła się rozprawa, podczas której w dniu 6 czerwca 2018 roku Sąd wydał wyrok oddalający powództwo, na co Strony wniosły apelację i odpowiedź. Termin rozprawy apelacyjnej nie został wyznaczony.

Energa Obrót S.A (powód) - WIND INVEST sp. z o.o., (pozwany 1), mBank SA (pozwany 2)	Powództwo o ustalenie nieistnienia stosunku prawnego, który miał powstać wskutek zawarcia przez Energe Obrót SA umowy sprzedaży praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia (CPA)	<p>W dniu 11 września 2017 roku. Energa Obrót SA wniosła pozew do Sądu Okręgowego w Warszawie, XVI Wydziału Gospodarczego. Nadano sygnaturę: XVI GC 798/17. Strony złożyły odpowiedź na pozew wzajemny, odbyły się rozprawy, podczas których nie miały miejsca istotne zdarzenia procesowe, jedynie zostali przesłuchani świadkowie.</p> <p>W dniu 6 września 2019 roku odbyła się rozprawa podczas której Sąd oddalił wnioski dowodowe Stron, w tym wniosek o przeprowadzenie dowodu z zeznań kolejnego świadka i zamknął rozprawę. Strony wygłosiły mowy końcowe, a Sąd odroczył ogłoszenie.</p> <p>W dniu 19 września 2019 roku Sąd wydał wyrok oddalający powództwo.</p>
Energa Obrót S.A (powód) - STARY JAROSŁAW WIND INVEST sp. z o.o. (pozwany 1), mBank SA (pozwany 2)	Powództwo o ustalenie nieistnienia stosunku prawnego, który miał powstać wskutek zawarcia przez Energe Obrót SA umowy sprzedaży praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia (CPA)	<p>W dniu 11 września 2017 roku Energa Obrót SA wniosła pozew do Sądu Okręgowego w Warszawie, XVI Wydziału Gospodarczego. Nadano sygnaturę: XVI GC 802/17. Strony złożyły odpowiedź na pozew wzajemny, odbyły się rozprawy podczas których przesłuchano świadka, poza tym bez istotnych zdarzeń procesowych.</p> <p>Wyrokiem z dnia 24 września 2019 roku Sąd oddalił powództwo o ustalenie, na co Energa Obrót SA złożyła wniosek o uzasadnienie wyroku.</p>
Energa Obrót SA (powód) - PGE ENERGIA ODNAWIALNA SA (pozwany)	Powództwo o ustalenie nieistnienia stosunku prawnego, który miał powstać wskutek zawarcia przez Energe Obrót SA umowy sprzedaży praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia (CPA)	<p>W dniu 11 września 2017 roku Energa Obrót SA wniosła pozew do Sądu Okręgowego w Warszawie, XX Wydziału Gospodarczego. Nadano sygnaturę: XX GC 842/17. Strony złożyły odpowiedź na pozew wzajemny. W dniu 27 marca 2018 roku Sąd skierował Strony do mediacji i wyznaczył osoby mediatora.</p> <p>Postępowanie mediacyjne zakończyło się 15 grudnia 2018 roku. Strony nie doszły do porozumienia. Z uwagi na nie zawarcie ugody przez Strony, Sąd będzie kontynuował postępowanie dowodowe.</p> <p>Odbyły się rozprawy, podczas których Sąd jedynie przesłuchał świadków. Termin rozprawy wyznaczony na 4 września 2019 roku został odroczone na zgodny wniosek stron motywowany prowadzeniem rozmów ugodowych.</p> <p>Sąd nie wyznaczył nowego terminu rozprawy.</p>
Energa Obrót SA (powód) - KRUPY WIND INVEST sp. z o.o. (pozwany 1), mBank SA (pozwany 2)	Powództwo o ustalenie nieistnienia stosunku prawnego, który miał powstać wskutek zawarcia przez Energe Obrót SA umowy sprzedaży praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia (CPA)	<p>W dniu 11 września 2017 roku Energa Obrót SA wniosła pozew do Sądu Okręgowego w Warszawie, XVI Wydziału Gospodarczego. Nadano sygnaturę: XVI GC 803/17. Strony złożyły odpowiedź na pozew wzajemny, odbyły się rozprawy bez istotnych zmian dla postępowania, przesłuchano świadka.</p> <p>W dniu 10 kwietnia 2019 roku, podczas rozprawy Sąd przesłuchał Stronę Pozwaną i zamknął przewód sądowy.</p> <p>W dniu 8 maja 2019 roku Sąd wydał wyrok oddalający powództwo na co Strony wniosły odpowiednio: apelację oraz Pozwany odpowiedź na nią.</p> <p>Termin rozprawy apelacyjnej nie został wyznaczony.</p>

Energia Obrót SA (powód) - PGE ENERGIA NATURY sp. z o.o. (pozwany)	Powództwo o ustalenie nieistnienia stosunku prawnego, który miał powstać wskutek zawarcia przez Energe Obrót SA umowy sprzedaży praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia (CPA)	W dniu 11 września 2017 roku Energia Obrót SA wniosła pozew do Sądu Okręgowego w Warszawie, XX Wydziału Gospodarczego. Nadano sygnaturę: XX GC 841/17. Pozwany złożył odpowiedź na pozew. W dniu 26 lutego 2018 roku Sąd skierował Strony do mediacji, jednak Strony nie doszły do porozumienia. W związku z powyższym Sąd będzie kontynuował postępowanie dowodowe. Termin rozprawy odroczone na 12 listopada 2019 roku z uwagi na nieobecność sędziego.
Energia Obrót SA (powód) - "WINDVEST - POLAND" sp. z o.o. (pozwany 1), RAIFFEISEN BANK POLSKA SA (pozwany 2)	Powództwo o ustalenie nieistnienia stosunku prawnego, który miał powstać wskutek zawarcia przez Energe Obrót SA umowy sprzedaży praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia (CPA)	W dniu 11 września 2017 roku Energia Obrót SA wniosła pozew do Sądu Okręgowego w Warszawie, XXVI Wydziału Gospodarczego. Nadano sygnaturę: XXVI GC 711/17. Strony złożyły odpowiedź na pozew wzajemny. Odbyła się rozprawa, bez istotnych zmian dla postępowania. W maju 2019 roku Strony rozpoczęły rozmowy ugodowe. Rozprawa została odroczone bez terminu.
Energia Obrót SA (powód) - "SAGITTARIUS SOLUTIONS" sp. z o.o. (pozwany 1), RAIFFEISEN BANK POLSKA SA (pozwany 2)	Powództwo o ustalenie nieistnienia stosunku prawnego, który miał powstać wskutek zawarcia przez Energe Obrót SA umowy sprzedaży praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia (CPA)	W dniu 11 września 2017 roku Energia Obrót SA wniosła pozew do Sądu Okręgowego w Warszawie, XVI Wydziału Gospodarczego. Nadano sygnaturę: XVI GC 804/17. Strony złożyły odpowiedź na pozew wzajemny. Odbyła się rozprawa, podczas której przesłuchano świadków. Sąd wyznaczył termin kolejnej rozprawy na dzień 17 grudnia 2019 roku.
Energia Obrót SA (powód) - "EW CZYŻEWO" sp. z o.o. (pozwany 1), BANK BGŻ BNP PARIBAS SA (pozwany 2)	Powództwo o ustalenie nieistnienia stosunku prawnego, który miał powstać wskutek zawarcia przez Energe Obrót SA umowy sprzedaży praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia (CPA)	W dniu 11 września 2017 roku Energia Obrót SA wniosła pozew do Sądu Okręgowego w Gdańsku, IX Wydziału Gospodarczego. Nadano sygnaturę: IX GC 736/17. Strony złożyły odpowiedź wraz z rozszerzeniem pozwu wzajemnego. Odbyły się rozprawy, podczas których przesłuchano świadków, bez istotnych zmian dla postępowania. W dniu 4 grudnia 2018 roku Sąd wydał wyrok oddalający powództwo o ustalenie i zasądzający kary. Powód złożył apelację natomiast Pozwany odpowiedź na nią. Podczas rozprawy w dniu 28 października 2019 roku Sąd zamknął przewód sądowy. Ogłoszenie wyroku nastąpi 28 listopada 2019 roku.
Energia Obrót SA. (powód) - ELEKTROWNIA WIATROWA EOL sp. z o.o. (pozwany 1), BANK ZACHODNI WBK SA (pozwany 2)	Powództwo o ustalenie nieistnienia stosunku prawnego, który miał powstać wskutek zawarcia przez Energe Obrót SA umowy sprzedaży praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia (CPA)	W dniu 11 września 2017 roku Energia Obrót SA wniosła pozew do Sądu Okręgowego w Warszawie, XXVI Wydziału Gospodarczego. Nadano sygnaturę: XXVI GC 712/17. Strony złożyły odpowiedź na pozew wzajemny. W dniu 6 lutego 2018 roku Sąd skierował Strony do mediacji na co Pozwani nie wyrazili zgody. W dniu 30 października 2018 roku odbyło się posiedzenie niejawne. Następnie w listopadzie 2018 roku Strony złożyły pisma procesowe. Sąd wyznaczył termin rozprawy na 1 października 2019 roku, a następnie odroczył termin rozprawy na 21 stycznia 2020 roku.

<p>Energa Obrót SA (powód) - WIELKOPOLSKIE ELEKTROWNIE WIATROWE sp. z o.o. (pozwany 1), BANK BGŻ BNP PARIBAS SA (pozwany 2)</p>	<p>Powództwo o ustalenie nieistnienia stosunku prawnego, który miał powstać wskutek zawarcia przez Energe Obrót SA umowy sprzedaży praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia (CPA)</p>	<p>W dniu 11 września 2017 roku Energa Obrót SA wniosła pozew do Sądu Okręgowego w Gdańsku, IX Wydziału Gospodarczego. Nadano sygnaturę: IX GC 735/17. Strony złożyły odpowiedź na pozew wzajemny. Odbyły się rozprawy nie wnoszące istotnych zmian do postępowania.</p> <p>W dniu 24 września 2018 roku odbyła się rozprawa, podczas której przesłuchano Strony, a Sąd zamknął przewód sądowy w I instancji.</p> <p>Odbyło się kilka rozpraw, w dniu 13 sierpnia 2019 roku Sąd ogłosił wyrok oddalający apelację Energi Obrotu SA i zasądzający koszty zastępstwa na rzecz pozwanych. Wyrok jest prawomocny.</p>
<p>Energa Obrót SA (powód) - " EW KOŹMIN" sp. z o.o. (pozwany 1), BANK BGŻ BNP PARIBAS SA (pozwany 2)</p>	<p>Powództwo o ustalenie nieistnienia stosunku prawnego, który miał powstać wskutek zawarcia przez Energe Obrót SA umowy sprzedaży praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia (CPA)</p>	<p>W dniu 11 września 2017 roku Energa Obrót SA wniosła pozew do Sądu Okręgowego w Gdańsku, IX Wydziału Gospodarczego. Nadano sygnaturę: IX GC 738/17. Strony złożyły odpowiedź na pozew wzajemny. Odbyły się rozprawy bez istotnych zmian dla postępowania.</p> <p>Termin rozprawy apelacyjnej nie został jeszcze wyznaczony.</p>
<p>Energa Obrót SA (powód) - "WIATROWA BALTICA" sp. z o.o. (pozwany 1), Raiffeisen Bank Polska SA (pozwany 2)</p>	<p>Powództwo o ustalenie nieistnienia stosunku prawnego, który miał powstać wskutek zawarcia przez Energe Obrót SA umowy sprzedaży praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia (CPA)</p>	<p>W dniu 11 września 2017 roku Energa Obrót SA wniosła pozew do Sądu Arbitrażowego przy KIG w Warszawie. Nadano sygnaturę: SA 129/17. Strony złożyły odpowiedź na pozew wzajemny wraz z pismami podsumowującymi.</p> <p>W dniu 4 czerwca 2018 roku został wydany wyrok częściowy oddalający powództwo Energi Obrotu SA o ustalenie.</p> <p>W dniu 1 września 2018 roku Raiffeisen Bank złożył zaktualizowany pozew wzajemny. Kwota dochodzonego roszczenia wyniosła 1 352 533,66 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie.</p> <p>Odbyła się rozprawa bez istotnych zmian dla postępowania, następnie wyrokiem z dnia 27 grudnia 2018 roku zasądzona została kwota kar umownych, zmiarkowana o 10% (tj. 1 019 280,31 zł). Na co Energa Obrót SA złożyła skargę o uchylenie wyroku końcowego.</p> <p>Pozwani nie złożyli odpowiedzi na skargę a termin rozprawy nie został wyznaczony.</p>

6.4. Zatrudnienie

Łączne zatrudnienie w Grupie Energa na dzień 30 września 2019 roku wyniosło 9 926 pracowników, podczas gdy na koniec ubiegłego roku kształtowało się na poziomie 9 686 pracowników. W III kwartale 2019 roku nie wystąpiły istotne zmiany w poziomie zatrudnienia (spadek o 11 osób).

6.5. Spory zbiorowe i zwolnienia grupowe

Zwolnienia grupowe

W III kwartale 2019 roku w spółkach Grupy nie przeprowadzono zwolnień grupowych, w rozumieniu Ustawy z dnia 13 marca 2003 roku o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników.

Spory zbiorowe

W spółkach Grupy Energa, według stanu na dzień 30 września 2019 roku, do związków zawodowych należało ponad 5,6 tys. pracowników.

W III kwartale 2019 roku prowadzone były w Grupie Energa dwa spory zbiorowe. Wszystkie spory zbiorowe znajdują się obecnie na etapie mediacji.

1. Spór zbiorowy powstały pomiędzy Energią Elektrownie Ostrołęka SA (EEO SA) a organizacjami związkowymi Związku Zawodowego Energetyków i Związku Zawodowego Pracowników Ruchu Ciągłego, dotyczący:
 - żądań zgłoszonych w dniu 22 sierpnia 2017 roku:
 - 1) zawarcia Umowy Społecznej dla pracowników EEO SA,
 - 2) podpisania porozumienia wypłaty dla pracowników tzw. Premii świątecznej z okazji Świąt Wielkanocnych, Dnia Energetyka, Świąt Bożego Narodzenia o wartości 1 000 zł/na osobę,
 - 3) podpisania porozumienia o prowadzeniu Pracowniczych Programów Emerytalnych,
 - 4) podpisania Porozumienia zobowiązującego do corocznego wzrostu wynagrodzeń o kwotę wzrostu płacy minimalnej,
 - 5) zawierania porozumienia płacowego w terminie do 31 października roku poprzedzającego rok kalendarzowy, którego dotyczy porozumienie płacowe,
 - 6) utrzymania wysokości trzykrotności odpisu na jednego pracownika Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych,
 - 7) wypłaty dla każdego pracownika EEO SA kwoty w wysokości 1 000 zł netto w terminie do 10 września 2017 roku.
 - żądań zgłoszonych w dniu 8 września 2017 roku:
 - 1) wypłaty jednorazowej kwoty dla każdego pracownika EEO SA w wysokości 1 000 zł netto,
 - 2) podpisania porozumienia zbiorowego zgodnie z wystąpieniem z dnia 22 sierpnia 2017 roku.
2. Spór zbiorowy powstały pomiędzy Energią Elektrownie Ostrołęka SA a organizacjami związkowymi Związku Zawodowego Energetyków, Związku Zawodowego Pracowników Ruchu Ciągłego, Związku Zawodowego Inżynierów i Techników dotyczący:
 - żądań zgłoszonych pismem z dnia 7 lutego 2019 roku:
 - 1) wprowadzenia w Enerdze Elektrowniach Ostrołęka SA Pracowniczych Programów Emerytalnych począwszy od 1 stycznia 2019 roku.

Gdańsk, 15 listopada 2019 roku

Podpisy Członków Zarządu Energi SA

Grzegorz Ksepko

p.o. Prezesa Zarządu Energi SA

Jacek Kościelniak

Wiceprezes Zarządu Energi SA ds. Finansowych

Dominik Wadecki

Wiceprezes Zarządu Energi SA ds. Operacyjnych

Paweł Szawłowski

Dyrektor Departamentu Finansów

Spis tabel

Tabela 1: Stan realizacji programu inwestycyjnego za 9 miesięcy 2019 roku	11
Tabela 2: Skonsolidowane sprawozdanie z zysków lub strat	13
Tabela 3: Poziom EBITDA skorygowany o wpływ istotnych zdarzeń jednorazowych*	15
Tabela 4: Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej	16
Tabela 5: Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych	18
Tabela 6: Wskaźniki finansowe Grupy Energa	20
Tabela 7: Obowiązujące oceny ratingowe Spółki Energa SA	21
Tabela 8: Wyniki EBITDA Grupy Energa w podziale na Linie Biznesowe	24
Tabela 9: Dystrybucja energii elektrycznej wg grup taryfowych.....	24
Tabela 10: Wielkości wskaźników SAIDI i SAIFI	25
Tabela 11: Wyniki Linii Biznesowej Dystrybucja	25
Tabela 12: Produkcja energii elektrycznej brutto w Grupie Energa	27
Tabela 13: Produkcja ciepła	27
Tabela 14: Wolumen i koszt* zużycia kluczowych paliw.....	28
Tabela 15: Wyniki Linii Biznesowej Wytwarzanie Grupy Energa	29
Tabela 16: EBITDA Linii Biznesowej Wytwarzanie w podziale na Obszary Wytwarzania	30
Tabela 17: Wyniki Obszaru Wytwarzania Woda	32
Tabela 18: Wyniki Obszaru Wytwarzania Wiatr	32
Tabela 19: Wyniki Obszaru Wytwarzania Elektrownia w Ostrołęce	32
Tabela 20: Wyniki Obszaru Wytwarzania Pozostałe i korekty	32
Tabela 21: Sprzedaż energii elektrycznej przez Linie Biznesową Sprzedaż	33
Tabela 22: Wyniki Linii Biznesowej Sprzedaż Grupy Energa	35
Tabela 23: Średnie poziomy indeksów praw majątkowych notowanych na Towarowej Giełdzie Energii	45
Tabela 24: Zestawienie aktów prawnych mających istotny wpływ na Grupę	48
Tabela 25: Akcje Spółki według serii i rodzajów	50
Tabela 26: Struktura akcjonariatu Spółki Energa według stanu na dzień 30 września 2019 roku i na dzień sporządzenia niniejszego Sprawozdania Zarządu.....	50
Tabela 27: Dane dotyczące akcji Spółki Energa na dzień 30 września 2019 roku	51
Tabela 28: Postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej.....	58

Spis rysunków

Rysunek 1: Lokalizacja działalności i główne aktywa Grupy	7
Rysunek 2: EBITDA bridge w podziale na Linie Biznesowe (w mln zł).....	14
Rysunek 3: Przepływy pieniężne Grupy w okresie 9 m-cy 2018 i 2019 roku (mln zł)	19
Rysunek 4: Struktura aktywów i pasywów	20
Rysunek 5: Czynniki wpływu na wyniki Grupy Energa w perspektywie kolejnego kwartału	22
Rysunek 6: Wyniki Linii Biznesowej Dystrybucja Grupy Energa (w mln zł)	25
Rysunek 7: EBITDA bridge Linii Biznesowej Dystrybucja (w mln zł)	26
Rysunek 8: Wyniki Linii Biznesowej Wytwarzanie Grupy Energa (w mln zł).....	29
Rysunek 9: EBITDA bridge Linii Biznesowej Wytwarzanie (w mln zł).....	31
Rysunek 10: Wyniki Linii Biznesowej Sprzedaż Grupy Energa (w mln zł)	34
Rysunek 11: EBITDA bridge Linii Biznesowej Sprzedaż (w mln zł)	36
Rysunek 12: Roczna dynamika PKB, popytu krajowego, spożycia indywidualnego oraz nakładów inwestycyjnych	39
Rysunek 13: Produkcja energii elektrycznej w Polsce po 3 kwartałach 2019 roku (TWh)	41
Rysunek 14: Zużycie energii elektrycznej w Polsce po 3 kwartałach 2019 roku (TWh).....	42
Rysunek 15: Miesięczne wolumeny wymiany międzysystemowej w Polsce po 3 kwartałach 2019 roku (TWh)....	42
Rysunek 16: Ceny energii na rynku SPOT w Polsce i wybranych krajach sąsiadujących po III kwartałach 2019 roku	43
Rysunek 17: Indeks IRDN 24 po 3 kwartałach 2019 roku (PLN/MWh).....	43
Rysunek 18: Cena kontraktu terminowego pasmo z dostawą na 2020 rok po 3 kwartałach 2019 roku	44
Rysunek 19: Ceny uprawnień EUA po 3 kwartałach 2019 roku	45
Rysunek 20: Zestawienie cen na rynku bilansującym i rynku SPOT (giełda) po 3 kwartałach 2019 roku	46
Rysunek 21: Zestawienie cen oraz zdolności wytwórczych stanowiących operacyjną rezerwę mocy po 3 kwartałach 2019 roku	46
Rysunek 22: Struktura akcjonariatu Spółki Energa według stanu na 30 września 2019 roku i na dzień sporządzenia niniejszego dokumentu.....	50
Rysunek 23: Wykres kursu akcji Spółki Energa w okresie od 4 stycznia 2016 roku do 30 września 2019 roku	51
Rysunek 24: Zmiana kursu akcji Energi SA w porównaniu do zmian indeksów WIG, WIG30 i WIG-ENERGIA	52
Rysunek 25: Rekomendacje analityczne przyznane w 3 kwartałach 2019 roku	53

Słownik skrótów i pojęć

Biomasa	Stale lub ciekłe substancje pochodzenia roślinnego lub zwierzęcego, które ulegają biodegradacji, pochodzące z produktów, odpadów i pozostałości z produkcji rolnej oraz leśnej, przemysłu przetwarzającego ich produkty, a także części pozostałych odpadów, które ulegają biodegradacji, a w szczególności surowce rolnicze
CAPEX (ang. <i>Capital Expenditures</i>)	Nakłady inwestycyjne
CIRS, CCIRS (ang. <i>Currency Interest Rate Swap, Cross-Currency Interest Rate Swap</i>)	Transakcje wymiany walutowo-procentowej, w której dochodzić będzie do płatności opartych o zmienne stopy procentowe, przez ustalony okres z ustaloną częstotliwością w dwóch różnych walutach (CIRS) lub większej liczbie walut (CCIRS)
CO ₂	Dwutlenek węgla
EBI (ang. <i>European Investment Bank</i>)	Europejski Bank Inwestycyjny
EBITDA (ang. <i>Earnings before interest, taxes, depreciation and amortization</i>)	Energa SA definiuje EBITDA jako zysk/strata z działalności operacyjnej powiększony o amortyzację oraz odpisy aktualizujące wartość niefinansowych aktywów trwałych.
EBIT (ang. <i>Earnings before interest and taxes</i>)	Zysk operacyjny
Energa SA, Spółka Energa	Spółka dominująca w ramach Grupy Kapitałowej Energa
Energa Operator, EOP	Energa Operator SA, spółka zależna od Energi SA będąca liderem Segmentu Dystrybucja w Grupie Energa.
Energa Obrót, EOB	Energa Obrót SA, spółka zależna od Energi SA będąca liderem Segmentu Sprzedaż w Grupie Energa
EMTN (ang. <i>Euro Medium Term Notes</i>)	Program emisji euroobligacji średnioterminowych EMTN
EUA (ang. <i>European Union Allowance</i>)	Uprawnienia do emisji
EUR	Euro, waluta stosowana w krajach należących do strefy euro Unii Europejskiej
GPW	Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie SA
Grupa Kapitałowa Energa, Grupa Energa, Grupa,	Grupa kapitałowa zajmująca się dystrybucją obrotem i wytwarzaniem energii elektrycznej i ciepłej. Prowadzi również działalność związaną z oświetleniem ulicznym, projektowaniem, zaopatrzeniem materiałowym, wykonawstwem sieciowym i transportem specjalistycznym oraz usługami hotelowymi i informatycznymi
Grupa taryfowa	Grupa odbiorców pobierających energię elektryczną lub ciepło lub korzystających z usług związanych z zaopatrzeniem w energię elektryczną lub ciepło, dla których stosuje się jeden zestaw cen lub stawek opłat i warunków ich stosowania
GUS	Główny Urząd Statystyczny
GW	Gigawat, jednostka mocy w układzie SI, 1 GW = 10 ⁹ W
GWe	Gigawat mocy elektrycznej
GWh	Gigawatogodzina
IRM	Mechanizm interwencyjnej rezerwy mocy
IRS (ang. <i>Interest Rate Swap</i>)	Umowa wymiany płatności odsetkowych pomiędzy dwiema stronami, na podstawie której strony wypłacają sobie wzajemnie odsetki od umownego nominalu kontraktu, naliczane według odmiennej stopy procentowej.
Kogeneracja, CHP	Proces technologiczny równoczesnego wytwarzania ciepła i energii elektrycznej lub mechanicznej w trakcie tego samego procesu technologicznego
KRS	Krajowy Rejestr Sądowy
kWh	Kilowatogodzina, jednostka energii elektrycznej wytworzonej lub zużytej przez urządzenie o mocy 1 kW w ciągu 1 godziny; 1 kWh = 3 600 000 J = 3,6 MJ
MW	Jednostka mocy w układzie SI, 1 MW = 10 ⁶ W
MWe	Megawat mocy elektrycznej
MWh	Megawatogodzina
NBI	Nordycki Bank Inwestycyjny
Odnawialne źródła energii, OZE	Źródła wykorzystujące w procesie przetwarzania energię wiatru, promieniowania słonecznego, geotermalną, fal, prądów i pływów morskich, spadku rzek oraz energię pozyskiwaną z biomasy, biogazu wysypiskowego, a także biogazu powstałego w procesach odprowadzania lub oczyszczania ścieków albo rozkładu składowanych szczątek roślinnych i zwierzęcych
ORM	Operacyjna rezerwa mocy
OSD, Operator Systemu Dystrybucyjnego	Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się dystrybucją paliw gazowych lub energii elektrycznej, odpowiedzialne za ruch sieciowy w systemie dystrybucyjnym gazowym albo systemie dystrybucyjnym elektroenergetycznym, bieżące i długookresowe bezpieczeństwo funkcjonowania tego systemu, eksploatację, konserwację, remonty oraz niezbędną rozbudowę sieci dystrybucyjnej, w tym połączeń z innymi systemami gazowymi albo innymi systemami elektroenergetycznymi
OSP, Operator systemu przesyłowego	Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem paliw gazowych lub energii elektrycznej, odpowiedzialne za ruch sieciowy w systemie przesyłowym gazowym albo systemie przesyłowym elektroenergetycznym, bieżące i długookresowe bezpieczeństwo funkcjonowania tego systemu, eksploatację, konserwację, remonty oraz niezbędną rozbudowę sieci przesyłowej, w tym połączeń z innymi systemami gazowymi albo innymi systemami elektroenergetycznymi

OZEX_A	Cena średnia ważona wolumenem ze wszystkich transakcji kontraktem PMOZE_A na sesji giełdowej
PKB	Produkt Krajowy Brutto
PMI	Wskaźnik aktywności gospodarczej przemysłu, wyliczany przez firmę Market we współpracy z bankiem HSBC
PMOZE_A	Prawa majątkowe do świadectw pochodzenia dla energii elektrycznej wyprodukowanej w OZE, której określony w świadectwie pochodzenia okres produkcji rozpoczął się od 1 marca 2009 roku
Prawa majątkowe	Zbywalne i stanowiące towar giełdowy prawa wynikające ze świadectw pochodzenia dla energii wyprodukowanej z odnawialnych źródeł energii i w kogeneracji
PSE	Polskie Sieci Elektroenergetyczne Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie, wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000197596; spółka wyznaczona decyzją Prezesa URE Nr DPE-47-58(5)/4988/2007/BT z dnia 24 grudnia 2007 roku na Operatora Systemu Przesyłowego elektroenergetycznego na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej na okres od dnia 1 stycznia 2008 roku do dnia 1 lipca 2014 roku
r/r	Rok do roku
SAIDI (ang. <i>System Average Interruption Duration Index</i>)	Systemowy wskaźnik średniego (przeciętnego) rocznego czasu trwania przerw
SAIFI (ang. <i>System Average Interruption Frequency Index</i>)	Systemowy wskaźnik średniej liczby (częstości) trwania przerw na osobę
SFIO	Specjalistyczne fundusze inwestycyjne otwarte
SPOT	Rynek dnia następnego (RDN) - rynek energii działający w przedziale czasu „dnia następnego” (DN) zapewniający dostawy energii w dniu D
Świadectwo pochodzenia z kogeneracji	Dokument wydawany przez Prezesa URE zgodnie z art. 9l Prawa Energetycznego, potwierdzający wytworzenie energii elektrycznej w wysokosprawnej kogeneracji wytwarzanej w: (i) jednostce kogeneracji opalanej paliwami gazowymi lub o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej źródła poniżej 1 MW (tzw. żółty certyfikat), (ii) jednostce kogeneracji opalanej metanem uwalnianym i ujmowanym przy dołowych robotach górniczych w czynnych, likwidowanych lub zlikwidowanych kopalniach węgla kamiennego lub gazem uzyskiwanym z przetwarzania biomasy (tzw. fioletowy certyfikat), albo (iii) w innej jednostce kogeneracji (tzw. czerwony certyfikat)
Świadectwo pochodzenia ze źródeł odnawialnych, zielony certyfikat	Dokument wydawany przez Prezesa URE zgodnie z art. 9e Prawa Energetycznego, potwierdzający wytworzenie energii elektrycznej w odnawialnym źródle energii (tzw. zielony certyfikat)
Taryfa G	Grupa taryfowa dla odbiorców indywidualnych - gospodarstw domowych
Towarowa Giełda Energii, TGE	Towarowa Giełda Energii SA, giełda towarowa na której przedmiotem obrotu są towary giełdowe dopuszczone do obrotu na giełdzie, tj. energia elektryczna, paliwa ciekłe lub gazowe, gaz wydobywczy, limity wielkości emisji zanieczyszczeń oraz prawa majątkowe wynikające ze świadectw pochodzenia, których cena zależy bezpośrednio lub pośrednio od ceny energii elektrycznej, paliw ciekłych lub gazowych i wielkości emisji zanieczyszczeń
TPA (ang. <i>Third Party Access</i>)	Zasada oznaczająca możliwość korzystania z sieci energetycznej przedsiębiorstwa sieciowego bez obowiązku kupowania od niego energii elektrycznej
TWh	Terawatogodzina, jednostka wielokrotna jednostki energii elektrycznej w układzie SI. 1 TWh to 10 ⁹ kWh
URE	Urząd Regulacji Energetyki
WACC (ang. <i>weighted average cost of capital</i>)	Średni ważony koszt kapitału
WIBOR (ang. <i>Warsaw Interbank Offered Rate</i>)	Międzybankowa stopa procentowa
WRA	Wartość Regulacyjna Aktywów
Współspalanie	Wytwarzanie energii elektrycznej lub ciepła w oparciu o proces wspólnego, jednoczesnego, przeprowadzanego w jednym urządzeniu spalania biomasy lub biogazu z innymi paliwami; część energii wyprodukowanej w powyższy sposób może być uznana za energię wytworzoną w odnawialnym źródle energii